

REGIOBEELD DEMENTIE

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

Dit regiobeeld is tot stand gekomen met
behulp van subsidie van ZonMw.

Projectpartners:

Inhoud

- [Inleiding](#)
- [Deel A: De cijfers:](#)
 - [Totstandkoming regiobeeld – deel A](#)
 - [Leeswijzer – deel A](#)
 - [Bronvermelding – deel A](#)
 - [1. Mensen met dementie](#)
 - [2. Risicofactoren](#)
 - [3. Mantelzorg](#)
 - [4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie](#)
- [Deel B: Aanbod in Beeld](#)
 - [Totstandkoming regiobeeld – Deel B](#)
 - [Etten-Leur](#)
 - [1. Aanbod voor mensen met dementie](#)
 - [2. Aanbod voor mantelzorgers van mensen met dementie](#)
 - [Zundert](#)
- [Bijlage 1: Berekening migratieachtergrond](#)

Inleiding

Dit regiobeeld is onderdeel van twee projecten in de regio West-Brabant te weten:

- Een fijne dag voor thuiswonende mensen met dementie in de gemeenten Altena en Oosterhout.
- Versterking aanbod dagactiviteiten voor thuiswonende mensen in de gemeenten Etten-Leur en Zundert

Beiden projecten hebben als doelstelling om het aanbod voor thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers beter aan te laten sluiten op hun behoeften. Hierbij willen de betrokken gemeenten een dementievriendelijke samenleving creëren; een gemeenschap waarin iedereen dementie accepteert. Daarbij zetten gemeenten zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Onderdeel hiervan is om mensen zo lang mogelijk gebruik te laten maken van voorliggende voorzieningen. Beiden projecten hebben hierbij specifiek aandacht voor doelgroepen die nog beperkt van de beschikbare ondersteuning en voorzieningen gebruik maken zoals mensen met een migratieachtergrond.

Met behulp van een regiobeeld, gebaseerd op bestaande data, een behoefteanalyse onder mensen met dementie, hun naasten en/of professionals wordt er binnen beiden projecten een beeld geschetst van de huidige situatie, de toekomst en de wensen voor wat betreft zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie. Dit vormt de basis voor een dialoogsessie met vertegenwoordigers van de doelgroep en stakeholders in het veld. Wat hen opvalt, wat zij als kansen zien wordt onderdeel van de plannen van aanpak in de verschillende gemeenten om aangepaste en vernieuwde dagactiviteiten te realiseren.

De cijfers uit het voorliggende regiobeeld staan dus niet op zich. Ze dienen als input om, tezamen met de uitkomsten van de behoefteanalyse met (een vertegenwoordiging van) de doelgroep en stakeholders de dialoog aan te gaan om te komen tot een breed gedragen plan van aanpak en beleid in het kader van een zinvolle dag voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

REGIOBEELD DEMENTIE

DEEL A

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

PROFESSIONALS MET PASSIE / VERBINDEND / BETROKKEN

Totstandkoming regiobeeld – deel A

De afdeling onderzoek van de GGD West-Brabant (GGD WB) heeft de situatie rond dementie in kaart gebracht aan de hand van beschikbare (sub)regionale en landelijke data. Het doel was zo veel mogelijk op regionaal én lokaal niveau in kaart te brengen hoeveel mensen met dementie er zijn, zowel nu en in de toekomst, wat hun kenmerken zijn, de aanwezigheid van risicofactoren voor het ontwikkelen van dementie, het gebruik van zorg door mensen met dementie en/ of hun naasten.

Beiden projecten in de regio West-Brabant waren betrokken in de keuze voor opname van indicatoren en de wijze van in beeld brengen van data, steeds met als doel voor ogen *‘Welke informatie is nodig om te komen tot een plan van aanpak op het gebied van zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie’*. In vier besprekingen zijn de indicatoren aan de in beiden projecten betrokken stakeholders¹ voorgelegd waarna aanpassingen en aanvullingen zijn doorgevoerd. Dit heeft geresulteerd in het voorliggende regiobeeld.

¹Stakeholders: Dementienetwerk Breda e.o., Gemeente Altena, Gemeente Etten-Leur, Gemeente Oosterhout, Gemeente Zundert; Surplus, Alzheimer Nederland (regio Breda), Animo, Scale Advies.

Gehanteerde definities:

Mantelzorger

In het regiobeeld spreken we over **mantelzorgers** van mensen met dementie. Deze mantelzorgers kunnen zorgen voor een naaste die thuis of in een zorginstelling woont. Het gaat om o.a. partners van mensen met dementie als (schoon)dochter/zoon, andere familieleden, vrienden, burens of anderen die een naaste zorg bieden.

Naaste

In de projectplan wordt de term naaste gebruikt voor een naaste van iemand met dementie. In de vragenlijst die gebruikt is voor de Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel wordt de term ‘naaste’ gebruikt voor de persoon met dementie waarvoor de mantelzorger zorgt. Om de gegevens zo goed mogelijk te presenteren gebruiken wij in **onderdeel 3 en 4** de term naaste voor mensen met dementie voor wie de mantelzorger zorgt omdat deze resultaten vanuit het perspectief van de mantelzorgers zijn weergegeven.

Leeswijzer – deel A

Het regiobeeld, **deel A** (de cijfers), is opgebouwd uit vier delen:

1. Mensen met dementie. In dit deel wordt de prognose weergegeven voor het aantal mensen met dementie in de toekomst per gemeente in de regio. Daarnaast worden, daar waar data op subregionaal niveau beschikbaar zijn, achtergrond kenmerken van mensen met dementie, zoals leeftijd, geslacht, woonsituatie weergegeven voor West-Brabant West en West-Brabant Oost en afgezet tegen Nederland.

2. Risicofactoren. Hier worden risicofactoren voor het ontwikkelen van dementie per gemeente en wijk in beeld gebracht. Het gaat hier om risicofactoren die aanwezig zijn bij volwassenen (18 tot 64 jaar) en ouderen (65-jaar of ouder). De beschreven risicofactoren zijn verdeeld in de thema's 'gezond leven' en 'mentale gezondheid'. Het thema *Gezond leven* voor ouderen bestaat uit indicatoren afkomstig uit de Volwassenen- en Ouderenmonitor op het gebied van voeding, bewegen, roken en valletsel. Voor volwassen zijn voeding en valletsel in de Gezondheidsmonitor niet uitgevraagd. *Mentale gezondheid* bestaat voor ouderen uit indicatoren op het gebied van eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, bezoek groepsbijeenkomsten, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten. Voor volwassenen is de indicator 'groepsbijeenkomsten' niet in de gezondheidsmonitor uitgevraagd.

3. Mantelzorgers van mensen met dementie. Voor West-Brabant West en West-Brabant Oost worden achtergrondkenmerken van mantelzorgers voor mensen met dementie weergegeven. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld leeftijd, relatie van de mantelzorger tot de naaste en hun werksituatie. Daarnaast wordt ingegaan op onderwerpen zoals de belasting van de mantelzorger, steun die zij ervaren en/of ontvangen vanuit hun omgeving.

4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie. In het laatste deel van het regiobeeld wordt inzicht gegeven in de gebruikte ondersteuning en zorg, de mening van mantelzorgers over noodzakelijke zorg om mensen met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen en het gebruik van dagbesteding. Deze cijfers worden waar mogelijk getoond op niveau van West-Brabant West en West-Brabant Oost. Daarnaast worden ze voor sommige indicatoren getoond voor alleenwonende en samenwonende mensen.

Voor alle delen geldt dat daar waar de data beschikbaar zijn op (sub)regionaal, gemeente of wijkniveau deze op het 'kleinste' niveau worden gepresenteerd in het regiobeeld. Daar waar we alleen landelijke of regionale cijfers laten zien, zijn deze niet beschikbaar voor de subregio's West-Brabant West of West-Brabant Oost.

NB bij gegevens afkomstig van Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel zijn alle gegevens bij de mantelzorger verzameld en dus ook vanuit dit perspectief gepresenteerd. De 'naaste' waarover gesproken wordt is de persoon met dementie voor wie de mantelzorger zorgt. De regio die wordt weergegeven is dus de regio waar de mantelzorger woonachtig is. Dit hoeft niet te betekenen dat de naaste met dementie voor wie de mantelzorger zorgt in dezelfde regio woont.

Bronvermelding – deel A

In dit regiobeeld maken we gebruik van cijfers van verschillende gegevensbronnen. In onderstaande leeswijzer worden deze bronnen toegelicht. De pictogrammen op deze pagina worden in het regiobeeld gebruikt om aan te geven uit welke bron de gegevens afkomstig zijn.

Cijfers afkomstig uit het factsheet 'cijfers en feiten over dementie' en het factsheet 2020 'Mensen met dementie per gemeente' van Alzheimer Nederland. Hierin worden cijfers over het aantal mensen met dementie in Nederland, de provincies en de gemeenten weergegeven. Deze cijfers geven een indicatie van het aantal mensen met dementie in 2020. Ook is er een prognose gemaakt van het aantal mensen met dementie in de toekomst. Deze prognose is gebaseerd op voorspellingen van de bevolkingsopbouw in de toekomst. De berekening is gemaakt in 2019 en wordt ieder jaar bijgesteld.

Cijfers afkomstig van CBS StatLine, de databank van het CBS. Het gaat hier om de Regionale kerncijfers Nederland: Bevolkingssamenstelling op 1 januari 2020 naar migratieachtergrond.

Cijfers afkomstig uit de Volwassenenmonitor en Ouderenmonitor 2020-2021. De vragenlijst is door 10.609 volwassenen en 11.453 ouderen in de gemeenten in de regio West-Brabant ingevuld in 2020. De respons lag op 877 volwassenen en 881 ouderen in Altena, op 886 volwassenen en 977 ouderen in Etten-Leur, op 815 volwassenen en 986 ouderen in Oosterhout en op 457 volwassenen en 448 ouderen in Zundert.

Gegevens afkomstig uit het factsheet dementie van Vektis gepubliceerd in 2022. Vektis heeft op basis van declaratie-informatie de dementiepopulatie en het zorggebruik in beeld gebracht.

Cijfers afkomstig uit de Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel. Iedere twee jaar wordt de Dementiemonitor Mantelzorg uitgevoerd door het Nivel en Alzheimer Nederland om inzicht te geven in o.a. zorgbelasting en het sociale leven van mantelzorgers en hun ervaringen met ondersteuning en zorg. In het regiobeeld gebruiken we zowel gegevens van de landelijke als de regionale rapportages van de Dementiemonitor Mantelzorg 2020.

In 2020 is de Dementiemonitor Mantelzorg uitgevoerd. De vragenlijsten van 3577 mantelzorgers zijn meegenomen in de rapportage. Voor de regionale rapportages is dit aantal 67 voor de regio West-Brabant West en 49 voor de regio West-Brabant Oost. We presenteren, in het regiobeeld de gegevens zo veel mogelijk op het niveau van West-Brabant West en West-Brabant Oost. Neem daarbij in acht dat deze gegevens gebaseerd zijn op kleine aantallen respondenten.

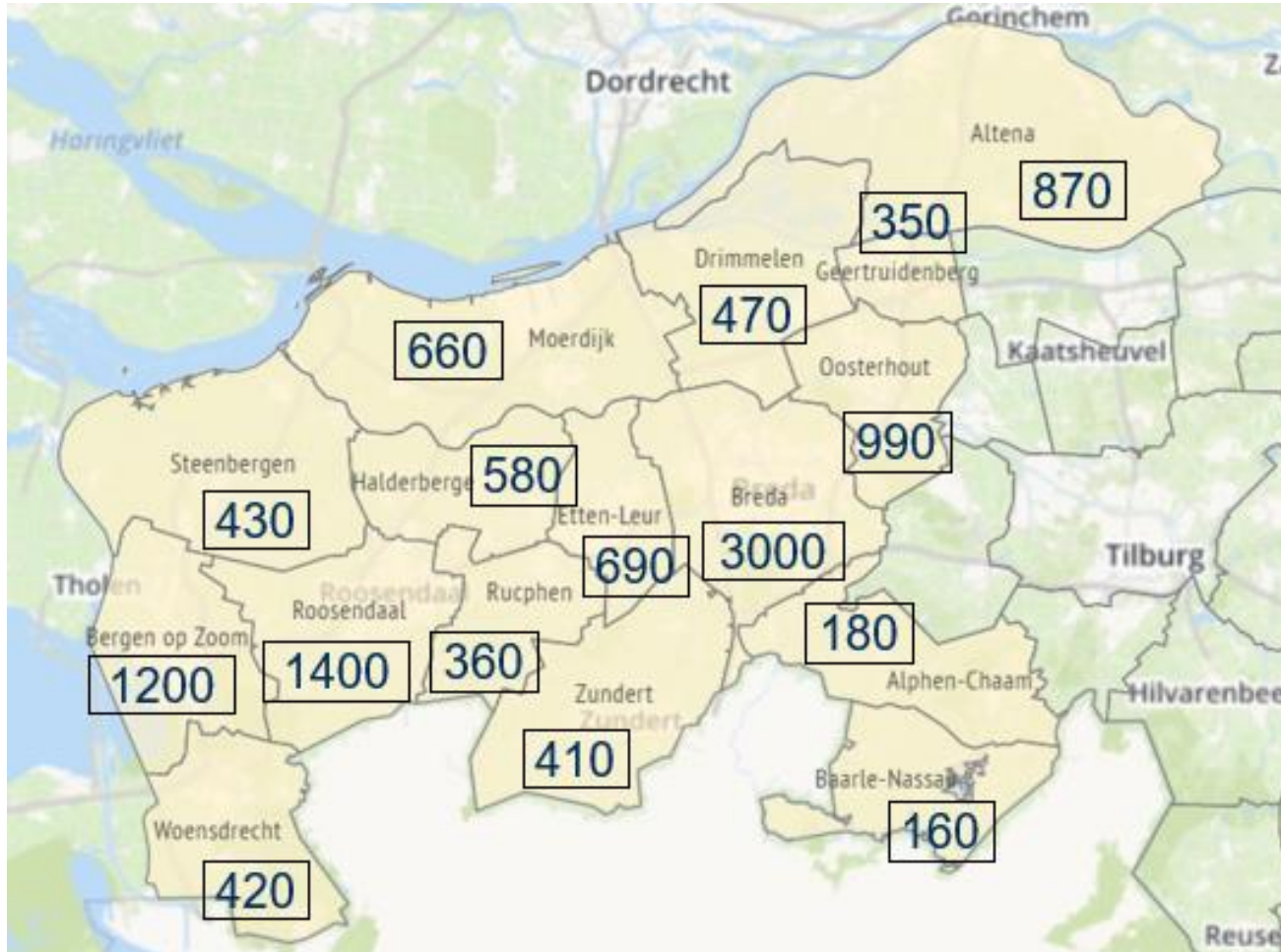
Landelijk Register Dementiezorg en Ondersteuning. De cijfers zijn afkomstig uit Factsheet 7 – Achtergrondkenmerken van mensen met dementie van Nivel uit 2021. Dit factsheet is gebaseerd op cijfers over 2019, 2018 en 2017 uit het landelijke Register Dementiezorg en Ondersteuning. Dit register bevat landelijke gegevens over mensen met dementie. In dit regiobeeld benutten we de cijfers over 2019.

1. Mensen met dementie:

Prevalentie en prognose

Prevalentie dementie

Indicatie van het aantal mensen met dementie per gemeente in West Brabant in 2020

Huidig aantal mensen met dementie

In de figuur zijn de aantallen mensen met dementie weergegeven voor alle West-Brabantse gemeenten.

De cijfers die hier worden weergegeven zijn afkomstig van het factsheet 'Dementie per gemeente' van Alzheimer Nederland. Omdat hier voorspellingen voor de toekomst worden gedaan is er in het regiobeeld voor gekozen om deze cijfers als uitgangspunt te nemen. Er zijn echter ook cijfers beschikbaar bij [Vektis](#) die voor alle gemeenten in West-Brabant een lager beeld van het aantal mensen met dementie schetsen. Deze cijfers zijn gebaseerd op declaratie-informatie en berekend op basis van een nieuwe methode die eind 2021 is ontwikkeld.

Prevalentie dementie

Aantal inwoners met dementie per 10.000 inwoners per gemeente in West Brabant in 2020

Toelichting 'per 10.000 inwoners'

De aantallen mensen met dementie zijn hier uitgedrukt per 10.000 inwoners. De cijfers zijn op deze manier weergegeven om een vergelijking te kunnen maken met de situatie in andere gemeenten, West-Brabant en Nederland.

Gemeente	Aantal inwoners met dementie per 10.000 inwoners*
Alphen-Chaam	176
Altena	155
Baarle-Nassau	233
Bergen op Zoom	178
Breda	163
Drimmelen	172
Etten-Leur	157
Geertruidenberg	162
Halderberge	192
Moerdijk	178
Oosterhout	177
Roosendaal	181
Rucphen	157
Steenbergen	176
Woensdrecht	192
Zundert	188

** Berekend aan de hand van het aantal inwoners op 1 januari 2020*

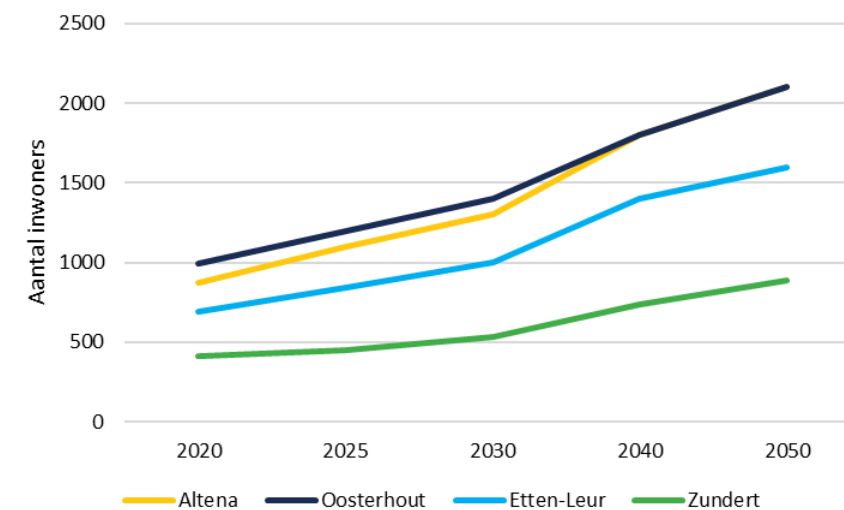
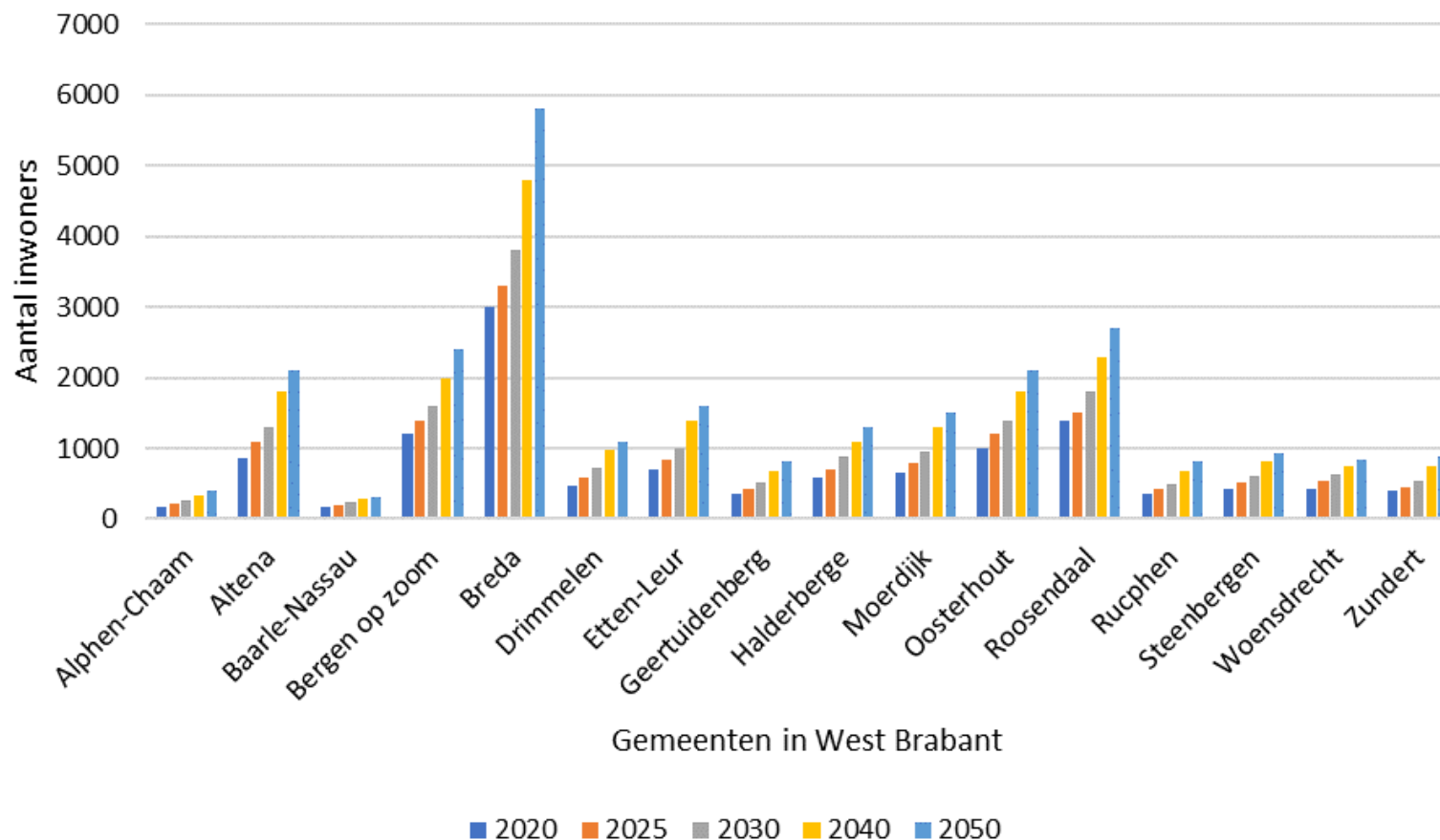
Prognose dementie

Prognose aantal mensen met dementie

In de figuur links is een prognose weergegeven voor de toekomstige ontwikkeling van het aantal mensen met dementie over de periode 2020 t/m 2050. De cijfers zijn tot stand gekomen op basis van voorspellingen van de toekomstige bevolkingsopbouw. Uit deze prognose komt naar voren dat het aantal mensen met dementie in de komende 30 jaar naar verwachting verdubbelt.

In onderstaande figuur zijn dezelfde gegevens gepresenteerd voor de vier gemeenten binnen dit project.

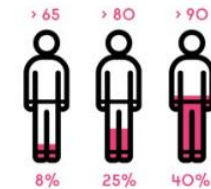
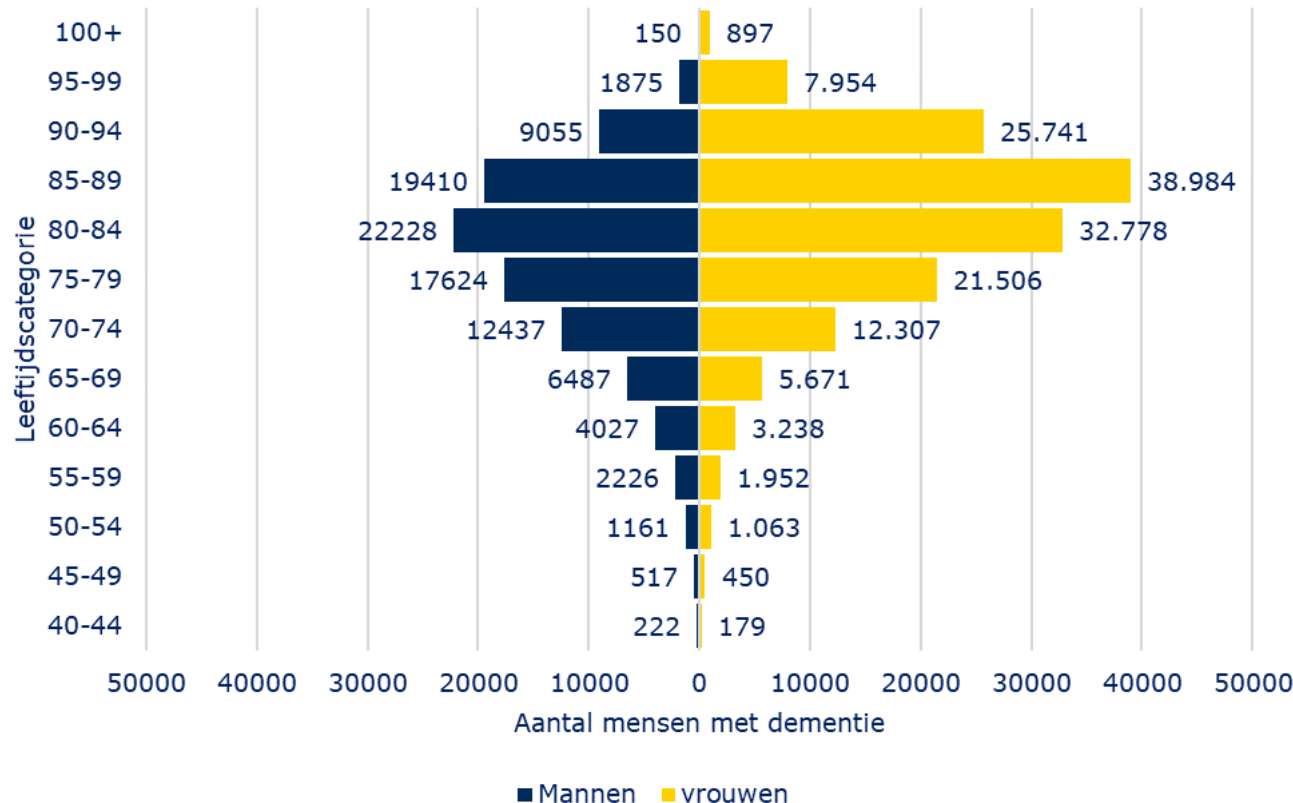

1. Mensen met dementie:

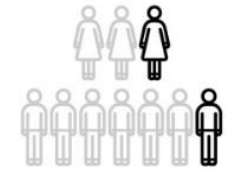
Achtergrondkenmerken

Leeftijd en geslacht

Verdeling leeftijd + geslacht van mensen met dementie in Nederland (2020)

De kans op dementie neemt sterk toe met de leeftijd. Toch zijn er naar schatting 15.000 mensen met dementie <65 jaar.

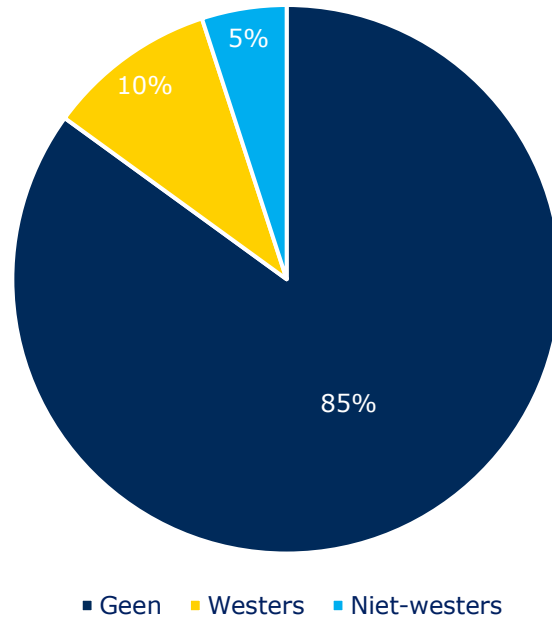

Leeftijd en geslacht gecombineerd

In de figuur links zijn de mensen met dementie in 2020 weergegeven naar geslacht en leeftijdscategorie. Hierbij valt op dat in de leeftijdscategorieën tot 75 jaar meer mannen zijn met dementie dan vrouwen. Vanaf 75 jaar vindt hier een omslag plaats en ligt het aantal vrouwen met dementie hoger dan het aantal mannen.

Migratieachtergrond

Mensen met dementie in Nederland (2019)

Van de mensen met dementie in Nederland had in 2019 10% een Westerse- en 5% een niet-westerse migratieachtergrond.

Migratieachtergrond

	Aantal mensen met dementie	Migratieachtergrond		Achtergrond van mensen met dementie			
		Aantal westers	Aantal niet-westers	Aantal westers	Percentage westers	Aantal niet-westers	Percentage niet-westers
Alphen-Chaam	180	1201	281	18	10,2%	2	0,9%
Altena	870	2604	1572	40	4,6%	9	1,1%
Baarle-Nassau	160	1560	212	24	14,9%	1	0,8%
Bergen op Zoom	1200	6990	10340	107	8,9%	61	5,0%
Breda	3000	21132	23483	324	10,8%	137	4,6%
Drimmelen	470	1859	827	28	6,1%	5	1,0%
Etten-Leur	690	4200	4335	64	9,3%	25	3,7%
Geertruidenberg	350	1383	916	21	6,1%	5	1,5%
Halderberge	580	2394	2435	37	6,3%	14	2,5%
Moerdijk	660	2726	1887	42	6,3%	11	1,7%
Oosterhout	990	5316	6251	81	8,2%	37	3,7%
Roosendaal	1400	9210	10938	141	10,1%	64	4,6%
Rucphen	360	1631	731	25	6,9%	4	1,2%
Steenbergen	430	2791	940	43	9,9%	6	1,3%
Woensdrecht	420	4488	771	69	16,4%	5	1,1%

Toelichting: Aantallen mensen met dementie en een migratieachtergrond in de West-Brabantse gemeenten zijn berekend door het aantal mensen met dementie in de betreffende gemeente te vermenigvuldigen met de kans op dementie per (migratie)achtergrond.

Prognose dementie en migratieachtergrond

	Aantallen mensen met dementie naar achtergrond							
	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>
Perioden	2020	2020	2025	2025	2030	2030	2040	2040
Alphen-Chaam	18	1,6	21	1,9	23	2,1	26	2,5
Altena	40	9,2	45	10	49	12	57	14
Baarle-Nassau	24	1,2	27	1,4	30	1,6	34	1,9
Bergen op Zoom	107	61	120	69	133	77	154	92
Breda	324	137	362	157	401	176	466	209
Drimmelen	28	4,8	32	5,5	35	6,2	41	7,4
Etten-Leur	64	25	72	29	80	32	93	39
Geertruidenberg	21	5,4	24	6,1	26	6,9	30	8,1
Halderberge	37	14	41	16	45	18	53	22
Moerdijk	42	11	47	13	52	14	60	17
Oosterhout	81	37	91	42	101	47	117	56
Roosendaal	141	64	158	73	175	82	203	97
Rucphen	25	4,3	28	4,9	31	5,5	36	6,5
Steenbergen	43	5,5	48	6,3	53	7,0	62	8,4
Woensdrecht	69	4,5	77	5,1	85	5,8	99	6,9
Zundert	41	4,6	46	5,2	51	5,9	60	7,0

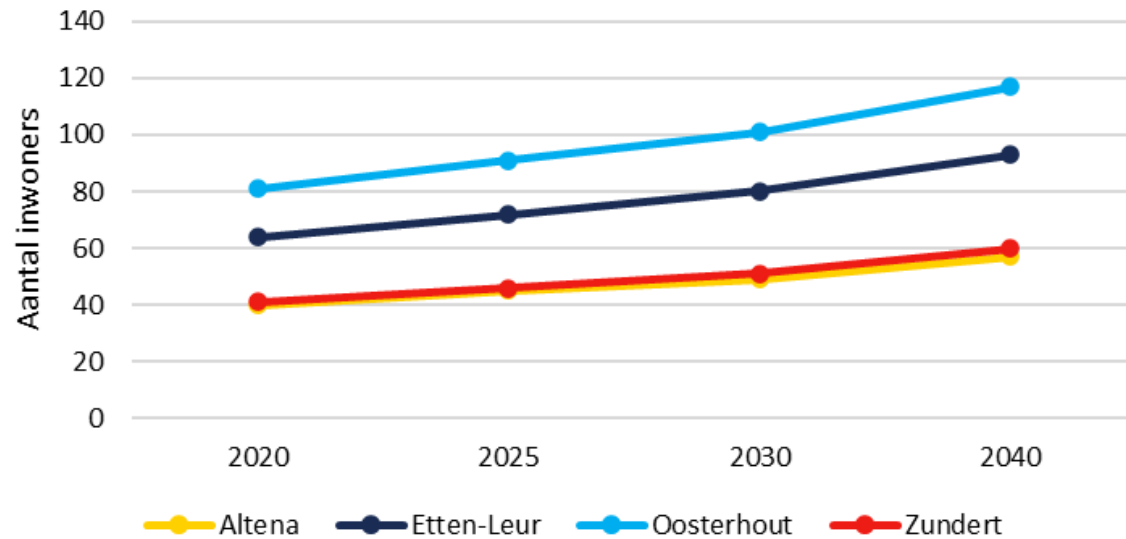

In 2020 hadden 280.000 Nederlanders dementie. 10% had een Westerse en 5% een niet-Westerse migratieachtergrond. De cijfers in deze figuur berusten op schattingen. Zie bijlage 1 voor een toelichting.

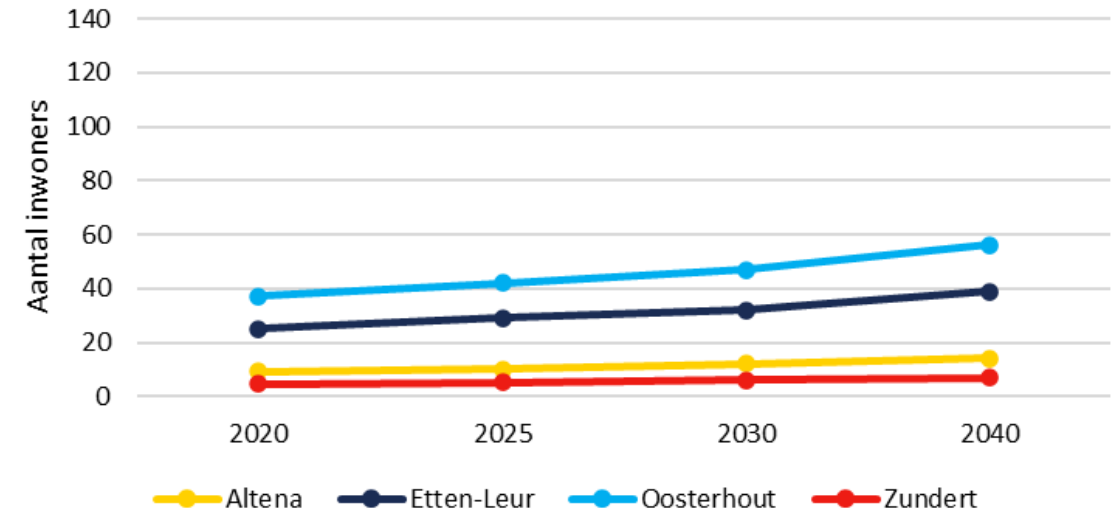
Prognose dementie en migratieachtergrond

Prognose dementie bij mensen met een westerse achtergrond

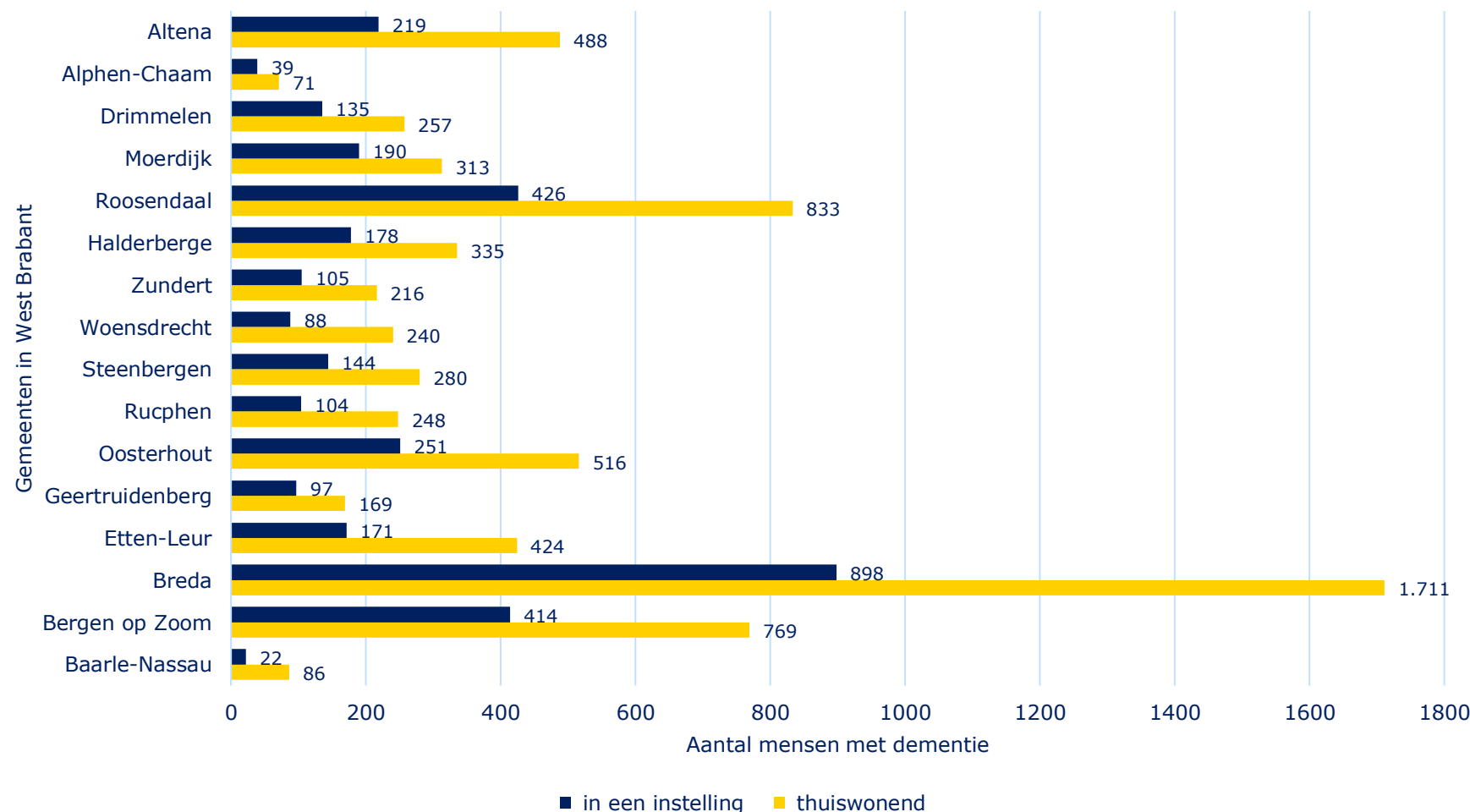

Prognose dementie bij mensen met een niet-westerse achtergrond

Achtergrond kenmerken mensen met dementie

Woonsituatie per gemeente (2020)

Woonsituatie

In de figuur is de woonsituatie van mensen met dementie weergegeven voor alle West-Brabantse gemeenten. De gegevens hiervan zijn afkomstig van Vektis. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het aantal mensen woonachtig in een instelling en thuiswonend. In de gemeenten Altena, Etten-Leur, Oosterhout en Zundert was in 2021 respectievelijk 70, 71, 67 en 65% thuiswonend.

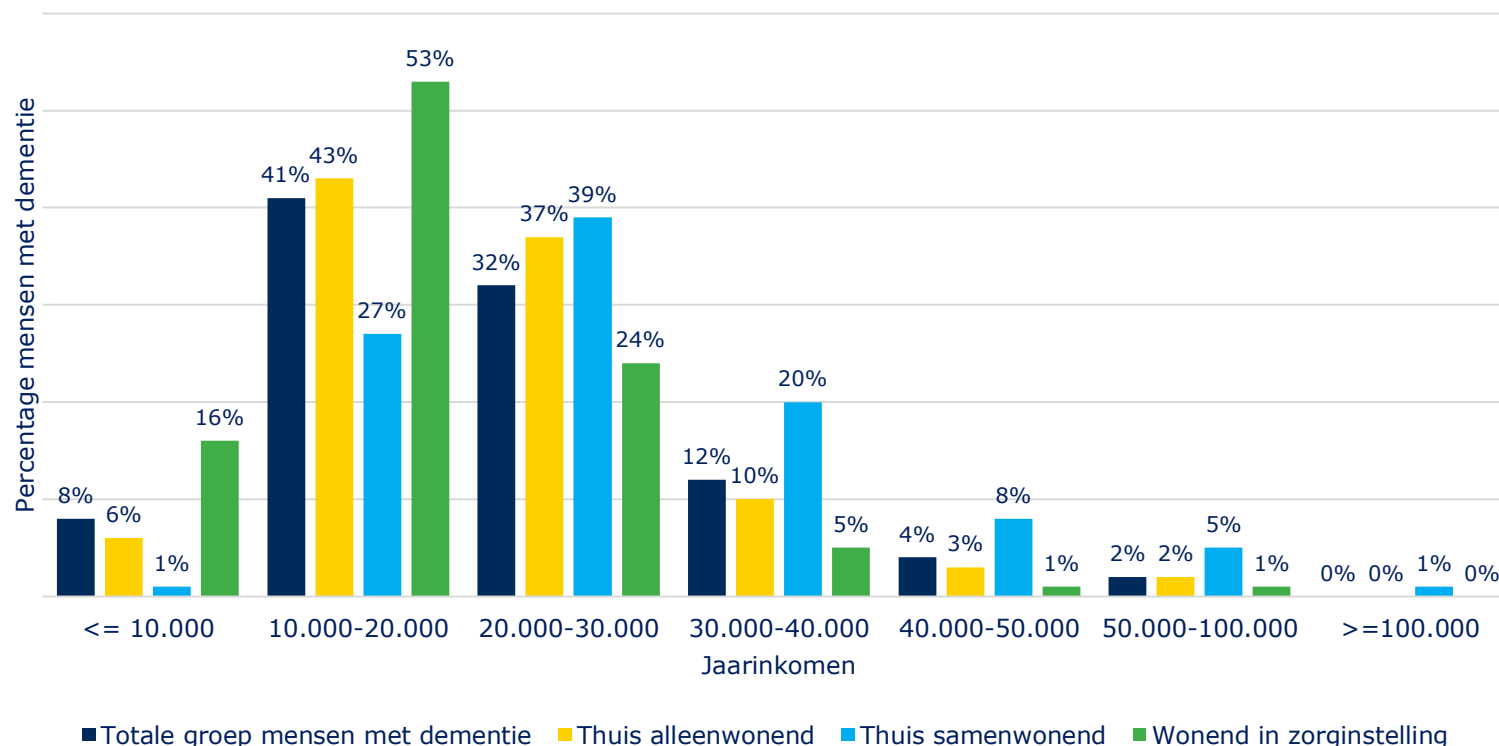
Inkomen van mensen met dementie in Nederland (2019)

Jaarinkomen

De figuur toont de gegevens over het jaarinkomen van mensen met dementie in Nederland. De gegevens zijn uitgesplitst naar woonsituatie van mensen.

In 2019 hadden de meeste mensen met dementie een jaarinkomen dat varieerde van € 10.000 – €30.000. Het jaarinkomen (waaronder ook pensioen en AOW) lag daarmee voor deze doelgroep iets hoger dan in 2018 en 2017. Hierbij lijken vooral de mensen met de laagste inkomens (minder dan € 20.000 en minder dan € 10.000) er in inkomen op vooruit te zijn gegaan.

2. Risicofactoren

Risicofactoren in beeld

De risicofactoren worden in twee thema's weergegeven:

1. Gezond Leven*

Variabelen die onder het thema Gezond Leven vallen zijn:

- Eetgewoonten: Geen goede eetgewoonten (eet niet voldoende warm eten en/of ontbijt niet voldoende).
- Valletsel: Heeft in de afgelopen drie maanden iets opgelopen door een val.
- Roken: Rookt wel eens.
- Bewegen: Voldoet niet aan beweegrichtlijn 2017.

2. Mentale Gezondheid**

Variabelen die onder het thema Mentale Gezondheid vallen zijn:

- Sociale contacten: Kan geen sociale contacten leggen en onderhouden.
- Eenzaamheid: Is eenzaam (o.b.v. De Jong Gierveld schaal).
- Groepsbijeenkomsten: Bezoekt geen groepsbijeenkomsten.
- Lid vereniging/club: Is geen lid van vereniging of club.
- Vrijwilligerswerk: Doet geen vrijwilligerswerk.

**Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn eetgewoonten en valletsel in de Gezondheidsmonitor niet uitgevraagd*

*** Voor volwassenen (18-64 jarigen) is groepsbijeenkomsten niet in de gezondheidsmonitor uitgevraagd*

Risicofactor Gezond Leven West-Brabant

18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met beide risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' voor de gemeenten in West-Brabant.

Risicofactor Gezond Leven West-Brabant 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' voor de gemeenten in West-Brabant.

Risicofactoren Mentale Gezondheid West-Brabant

18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de gemeenten in West- Brabant.

Risicofactoren Mentale Gezondheid West-Brabant 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de gemeenten in West-Brabant

Aanwezigheid risicofactoren per gemeente

18-64 jarigen

In onderstaande tabel is voor de gemeenten in West-Brabant het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

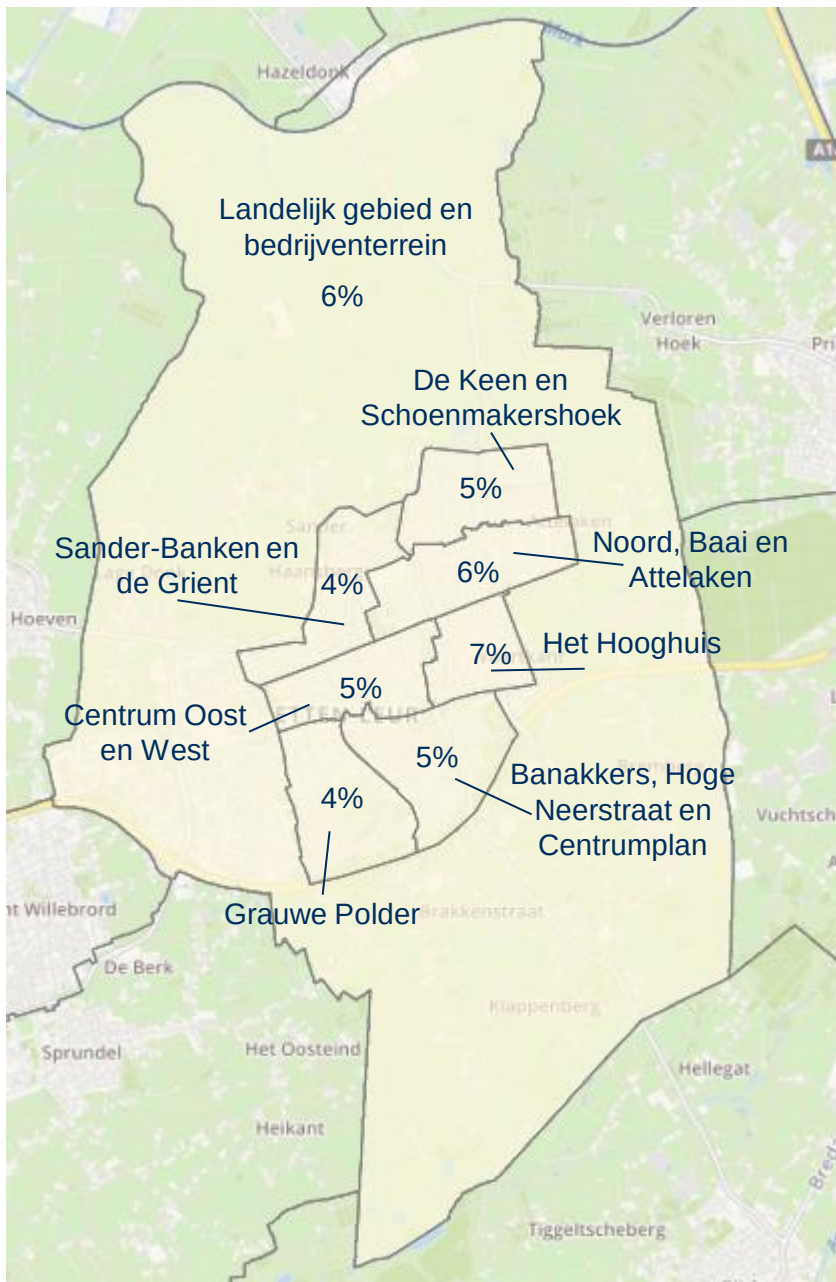
	Alphen- Chaam	Altena	Baarle- Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmel- en	Etten- Leur	Geertrui- denberg	Halder- berge	Moerdijk	Ooster- hout	Roosen- daal	Rucphen	Steen- bergen	Woens- drecht	Zundert
Roken	10%	15%	16%	18%	16%	18%	13%	13%	13%	19%	12%	15%	15%	16%	16%	12%
Bewegen	48%	54%	45%	49%	44%	52%	47%	57%	52%	55%	47%	46%	55%	53%	52%	46%
Sociale contacten	3%	4%	5%	4%	4%	4%	7%	6%	5%	7%	5%	6%	5%	4%	6%	5%
Eenzaamh eid	36%	37%	43%	43%	38%	38%	41%	42%	41%	44%	41%	40%	38%	42%	42%	39%
Lid vereniging /club	43%	48%	50%	54%	47%	44%	50%	55%	42%	54%	50%	51%	51%	51%	49%	37%
Vrijwilliger swerk	69%	59%	74%	81%	77%	74%	78%	74%	76%	75%	78%	78%	75%	78%	74%	68%

Aanwezigheid risicofactoren per gemeente 65+

In onderstaande tabel is voor de gemeenten in West-Brabant het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Alphen- Chaam	Altena	Baarle- Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmel- en	Etten- Leur	Geertrui- denberg	Halder- berge	Moerdijk	Ooster- hout	Roosen- daal	Rucphen	Steen- bergen	Woens- drecht	Zundert
Eetgewoo- nten	4%	7%	5%	8%	8%	5%	6%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	6%
Valletsel	5%	6%	4%	7%	6%	5%	6%	8%	5%	4%	7%	6%	7%	5%	6%	5%
Roken	7%	10%	6%	11%	11%	8%	7%	9%	9%	11%	9%	9%	12%	8%	8%	5%
Bewegen	50%	64%	63%	60%	60%	59%	58%	54%	59%	65%	61%	59%	62%	66%	60%	60%
Sociale contacten	7%	5%	7%	7%	7%	5%	7%	5%	7%	6%	7%	8%	8%	8%	9%	7%
Eenzaam- heid	45%	47%	49%	48%	48%	42%	51%	45%	46%	47%	46%	47%	49%	42%	52%	45%
Groepsbij- enkomsten	31%	36%	35%	44%	45%	37%	47%	43%	39%	44%	43%	49%	43%	47%	47%	38%
Lid vereniging /club	31%	41%	31%	41%	44%	34%	44%	40%	37%	44%	41%	46%	42%	39%	42%	35%
Vrijwilliger swerk	67%	64%	67%	72%	75%	65%	72%	73%	69%	71%	72%	76%	74%	73%	78%	64%

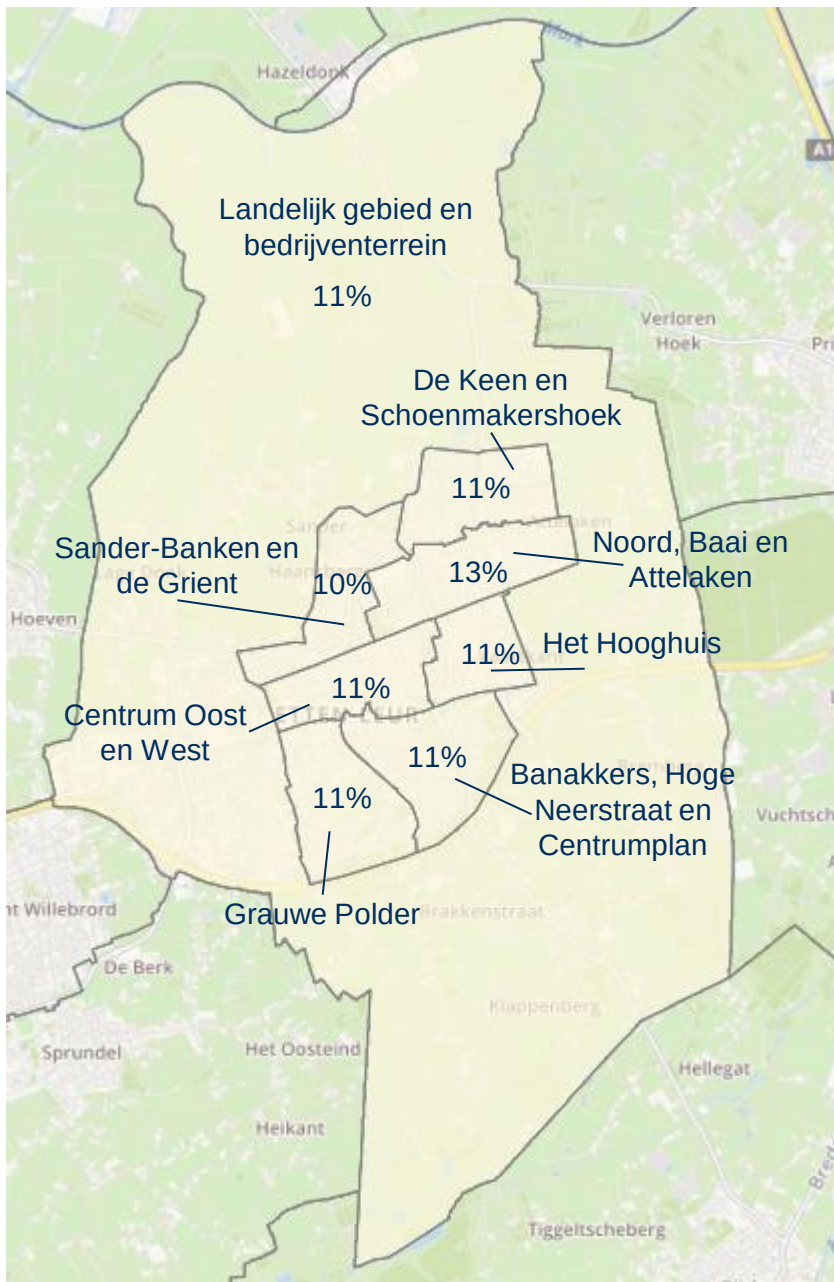

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Etten-Leur voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Etten-Leur.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Etten-Leur voor 65+

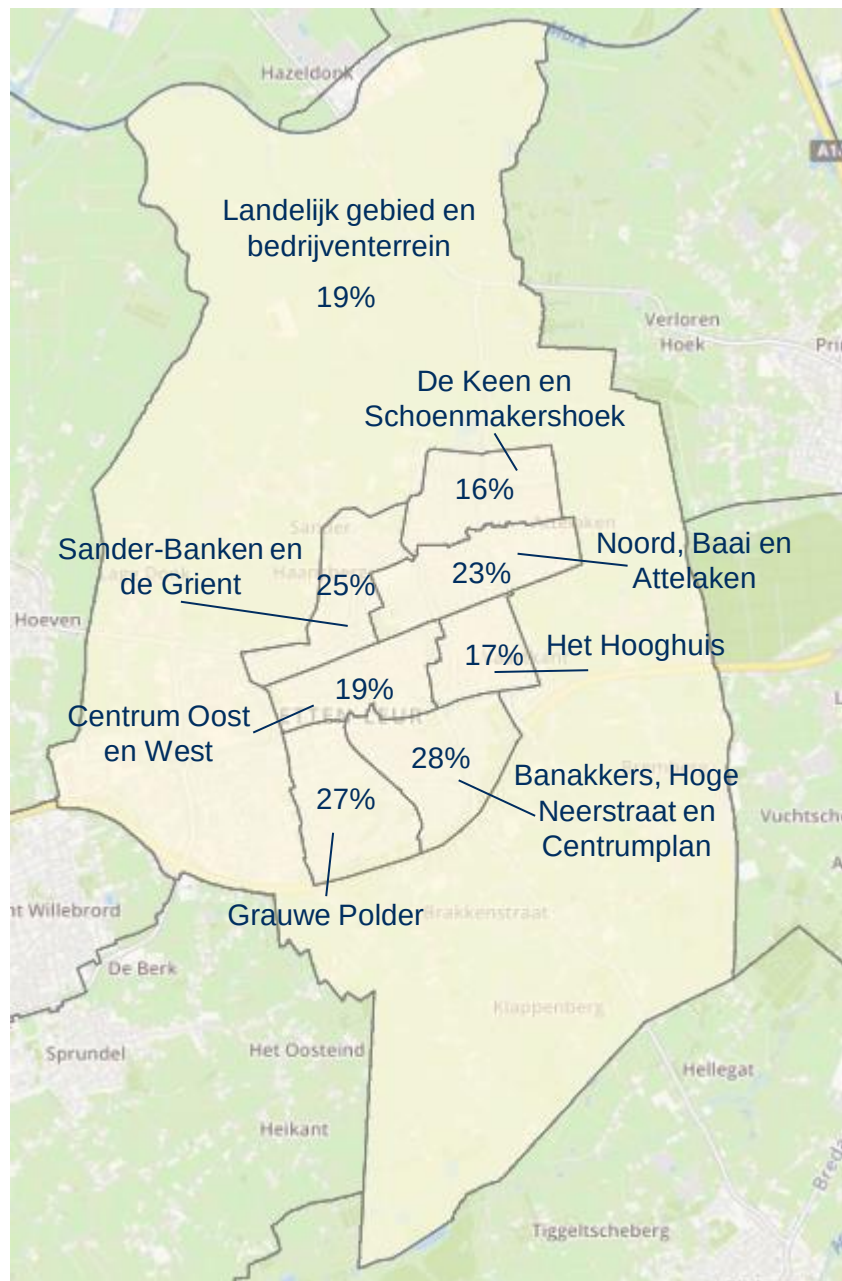
Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Etten-Leur.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Etten-Leur voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten.

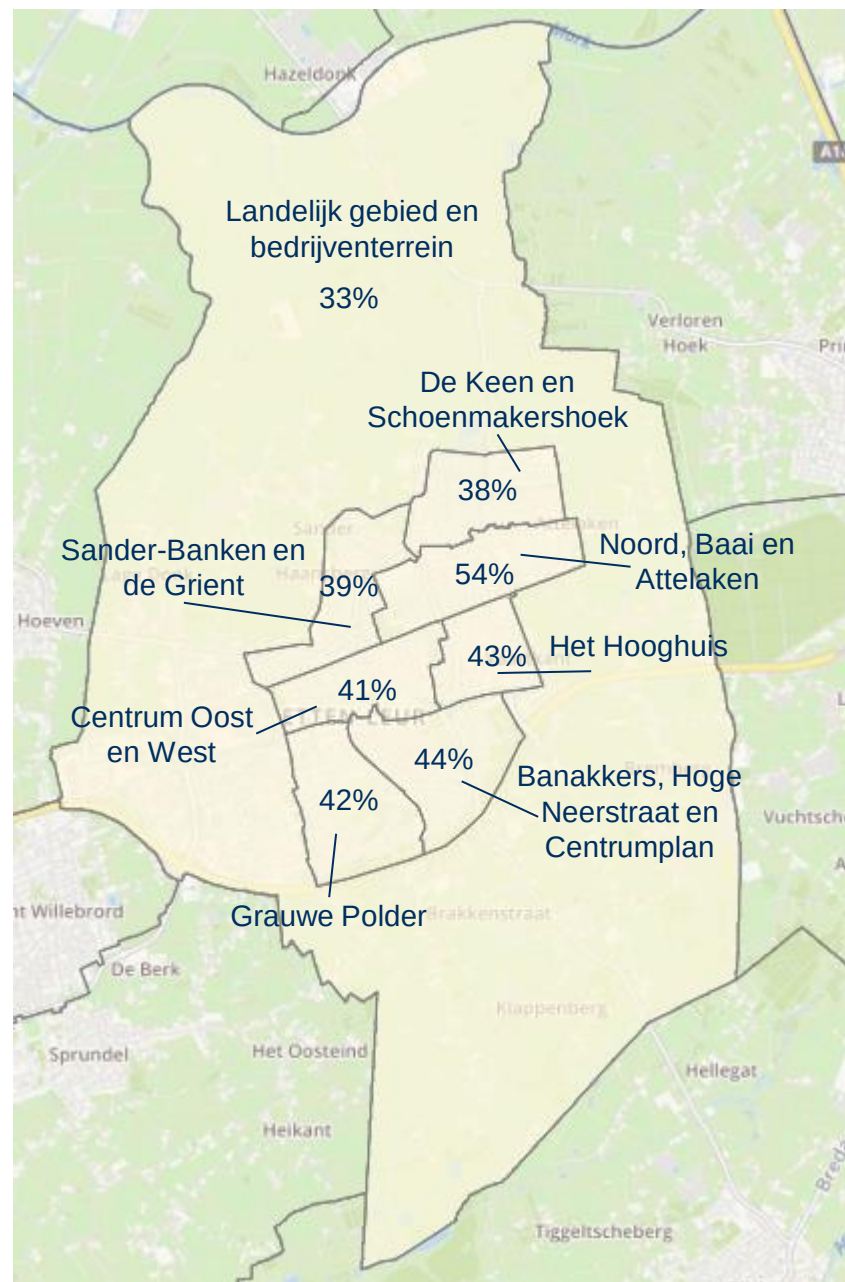
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Etten-Leur.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Etten-Leur voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Etten-Leur

Aanwezigheid risicofactoren in Etten Leur op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Etten-Leur het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

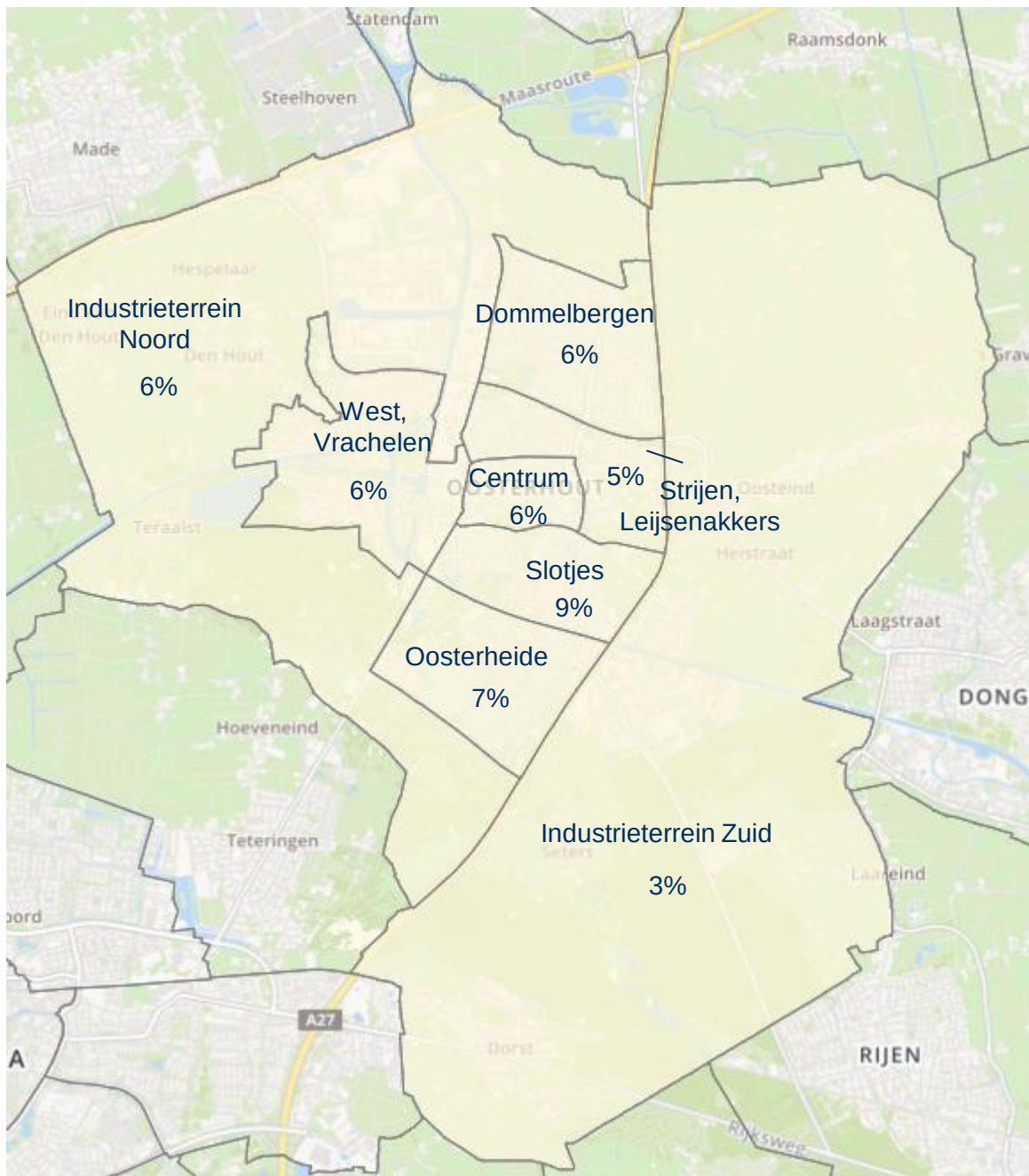
	Centrum Oost- en West	Het Hooghuis	Landelijk gebied en bedrijventerrein	Noord, Baai en Attelaken	Sander-Banken en de Grient	De Keen en Schoenmakershoek	Banakkers, Hoge Neerstraat en Centrumplan	Grauwe Polder
Roken	12%	11%	11%	16%	10%	11%	14%	15%
Bewegen	52%	49%	43%	54%	46%	54%	41%	40%
Sociale contacten	7%	5%	3%	4%	10%	2%	11%	12%
Eenzaamheid	38%	44%	42%	39%	49%	29%	40%	48%
Lid vereniging/club	52%	45%	48%	51%	52%	41%	52%	58%
Vrijwilligerswerk	76%	76%	77%	79%	80%	74%	81%	83%

Aanwezigheid risicofactoren in Etten Leur op wijkniveau voor 65+

In onderstaande tabel is per wijk in Etten-Leur het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Centrum Oost- en West	Het Hooghuis	Landelijk gebied en bedrijventerrein	Noord, Baai en Attelaken	Sander-Banken en de Grient	De Keen en Schoenmakershoek	Banakkers, Hoge Neerstraat en Centrumplan	Grauwe Polder
Eetgewoonten	6%	6%	3%	7%	9%	8%	5%	7%
Valletsel	3%	8%	11%	3%	7%	2%	9%	7%
Roken	9%	9%	5%	11%	4%	6%	8%	6%
Bewegen	36%	52%	47%	36%	48%	34%	37%	47%
Sociale contacten	12%	10%	6%	5%	5%	7%	8%	5%
Eenzaamheid	59%	57%	44%	54%	45%	47%	51%	46%
Groepsbijeenkomsten	42%	50%	34%	64%	45%	48%	46%	46%
Lid vereniging/club	42%	44%	30%	52%	43%	42%	47%	51%
Vrijwilligerswerk	66%	69%	65%	77%	75%	74%	73%	77%

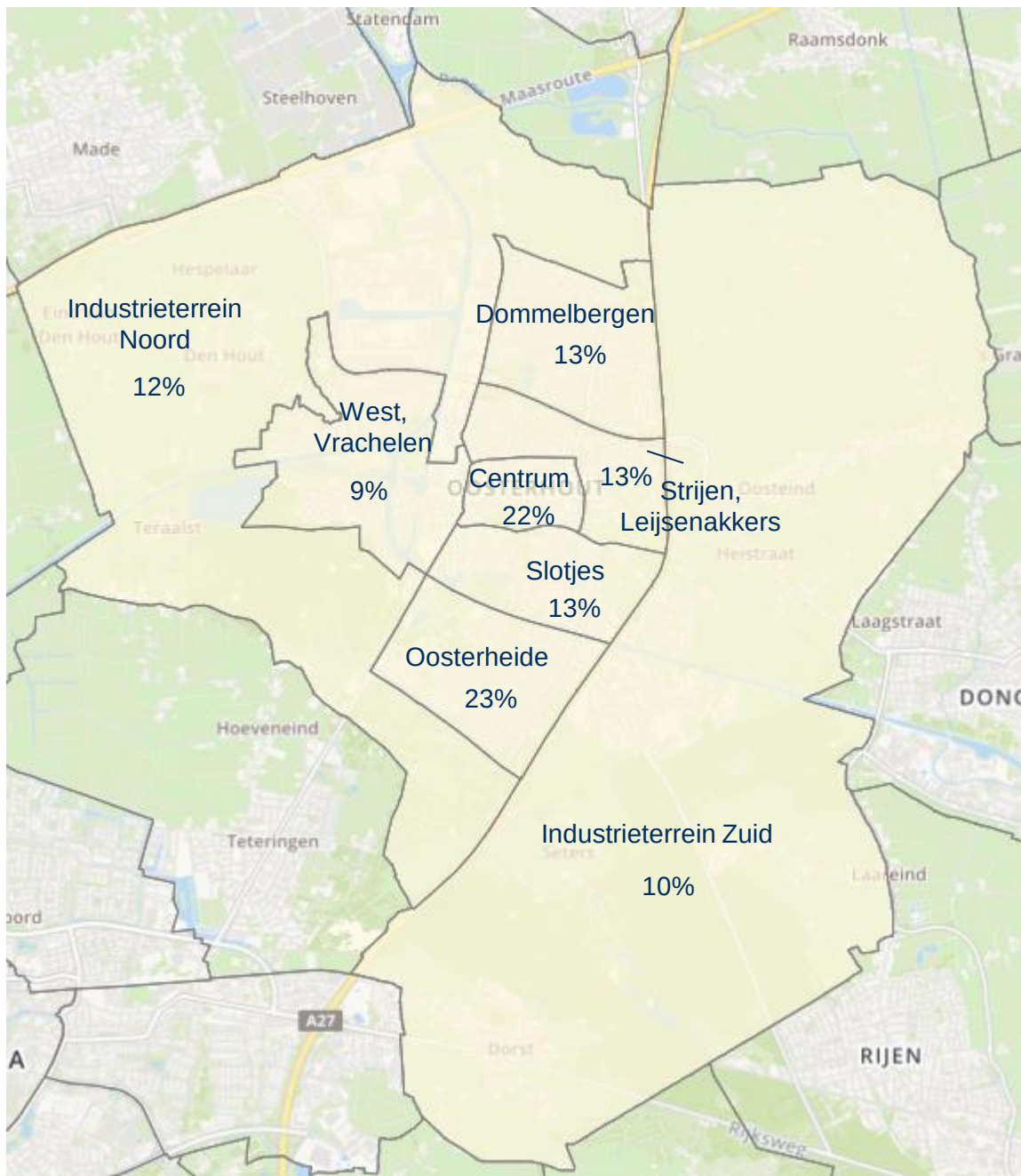

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Oosterhout voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

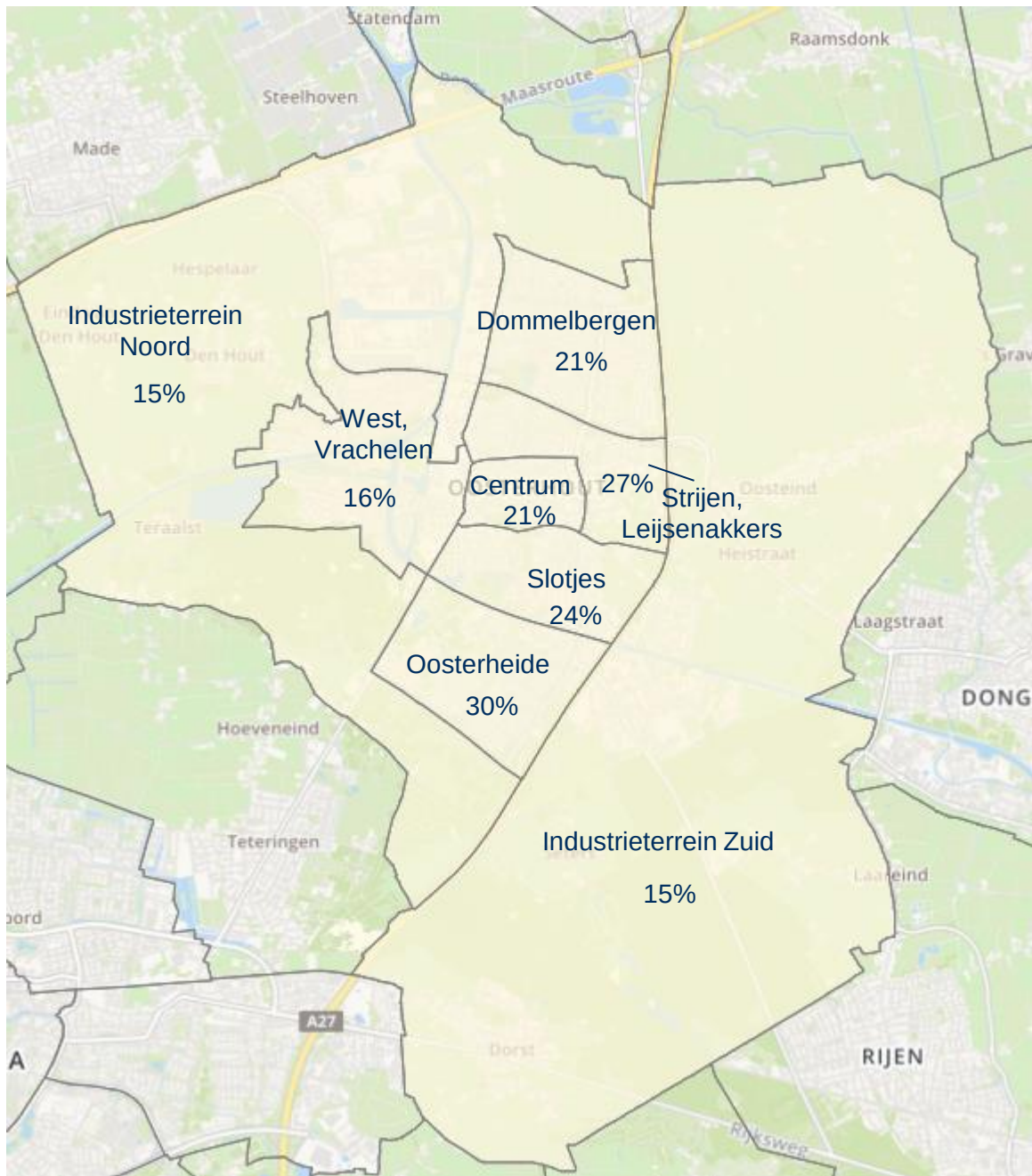
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Oosterhout.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Oosterhout voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Oosterhout.

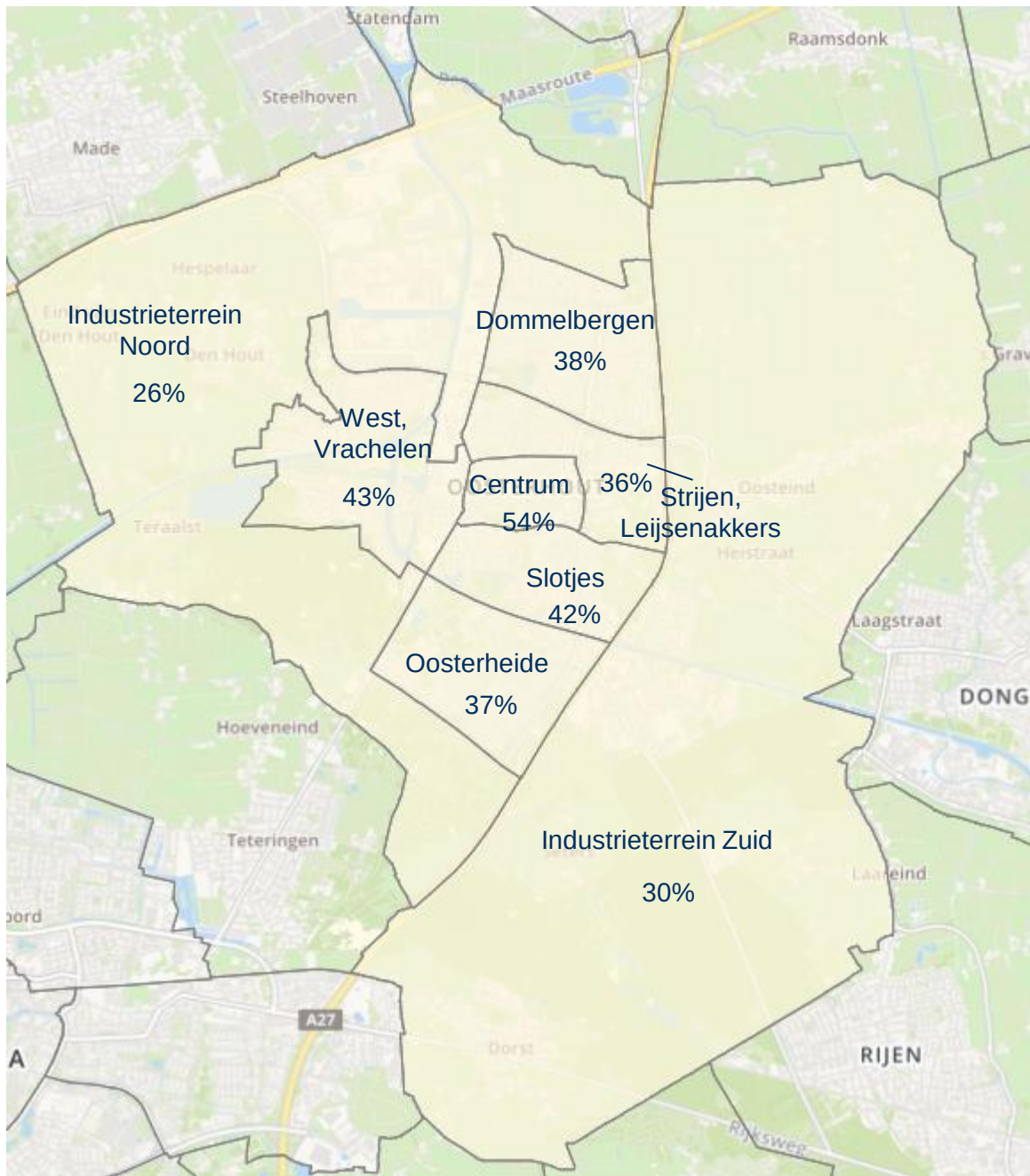

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Oosterhout voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Oosterhout.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Oosterhout voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Oosterhout.

Risicofactoren – Oosterhout op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Oosterhout het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

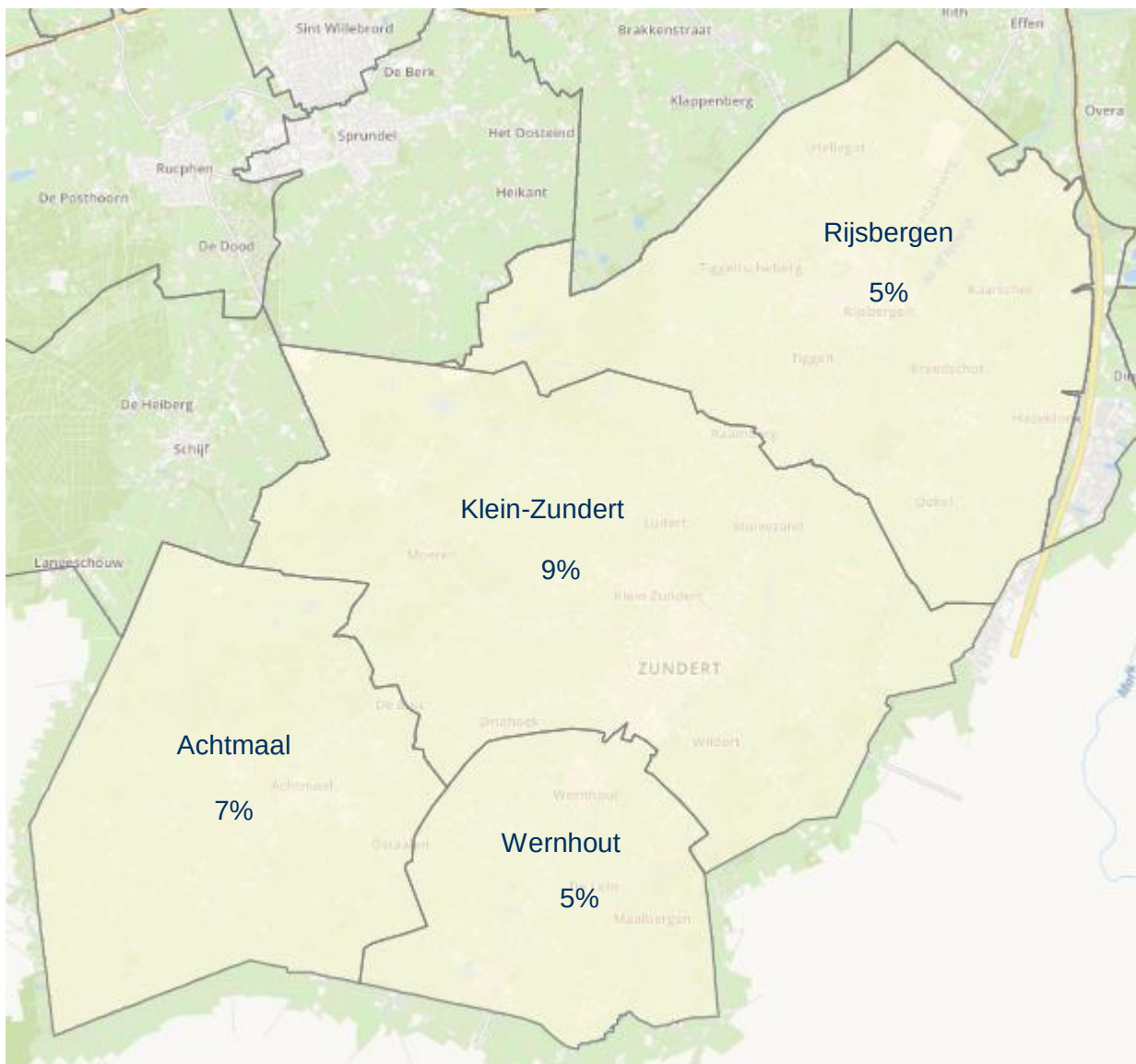
	Centrum	Slotjes	Strijen, Leijsenakkers	Oosterheide	Dommelbergen	West, Vrachelen	Industrieterrein Noord	Industrieterrein Zuid
Roken	8%	13%	12%	17%	19%	9%	9%	9%
Bewegen	58%	59%	47%	42%	47%	52%	39%	40%
Sociale contacten	6%	8%	6%	6%	4%	5%	2%	3%
Eenzaamheid	43%	44%	46%	46%	40%	34%	42%	37%
Lid vereniging/club	55%	62%	55%	57%	53%	46%	36%	43%
Vrijwilligerswerk	79%	83%	77%	82%	79%	81%	67%	72%

Risicofactoren – Oosterhout op wijkniveau voor 65+

In onderstaande tabel is per wijk in Oosterhout het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Centrum	Slotjes	Strijen, Leijsenakkers	Oosterheide	Dommelbergen	West, Vrachelen	Industrieterrein Noord	Industrieterrein Zuid
Eetgewoonten	12%	7%	4%	8%	9%	5%	7%	2%
Valletsel	10%	7%	6%	12%	3%	3%	9%	6%
Roken	9%	8%	10%	14%	12%	8%	5%	5%
Bewegen	25%	36%	46%	42%	46%	41%	35%	41%
Sociale contacten	17%	9%	4%	4%	7%	6%	7%	3%
Eenzaamheid	50%	43%	47%	48%	44%	49%	46%	41%
Groepsbijeenkomsten	53%	50%	45%	41%	49%	44%	27%	33%
Lid vereniging/club	50%	45%	41%	41%	43%	41%	25%	37%
Vrijwilligerswerk	85%	77%	64%	74%	73%	70%	62%	68%

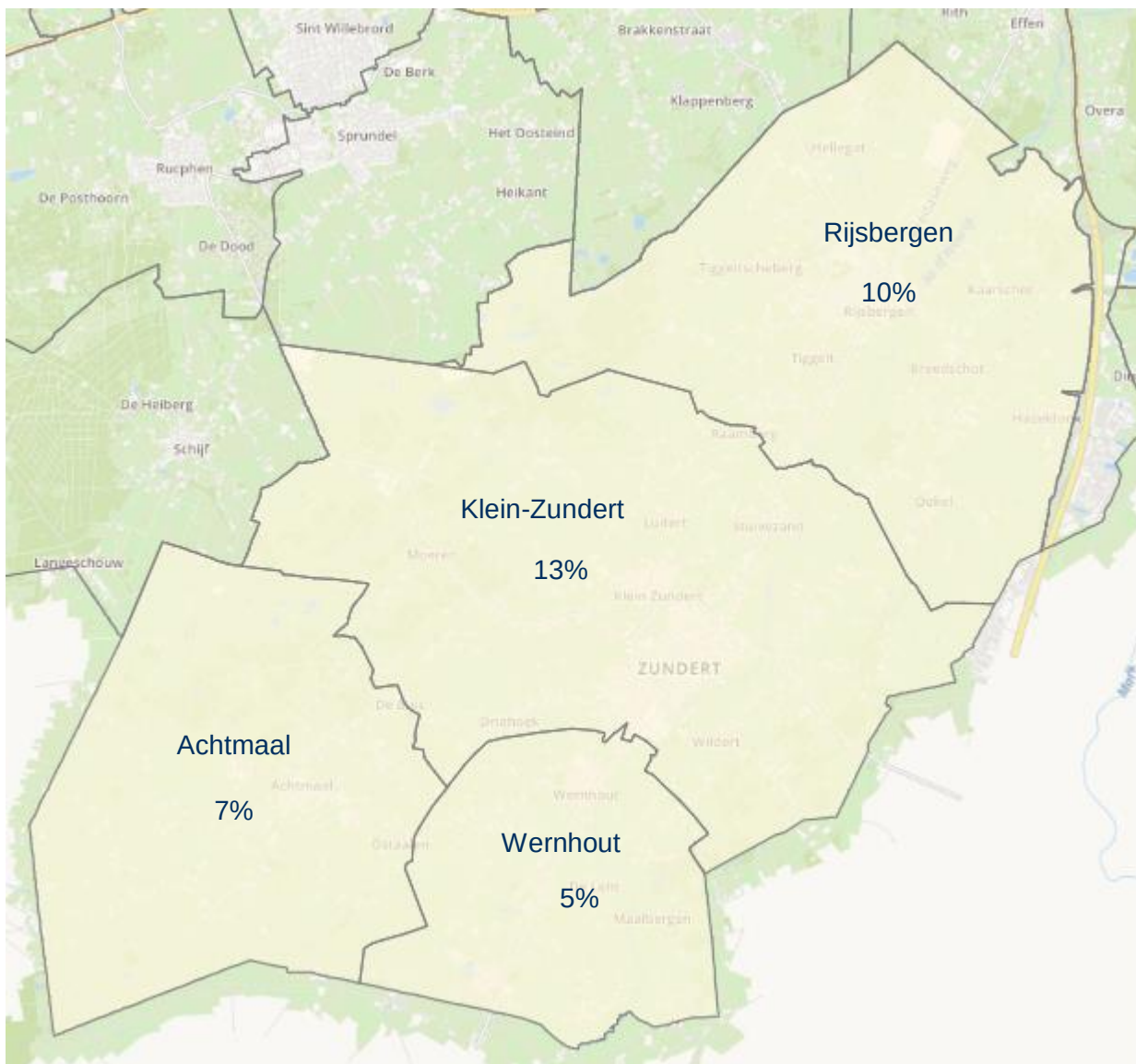

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Zundert voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

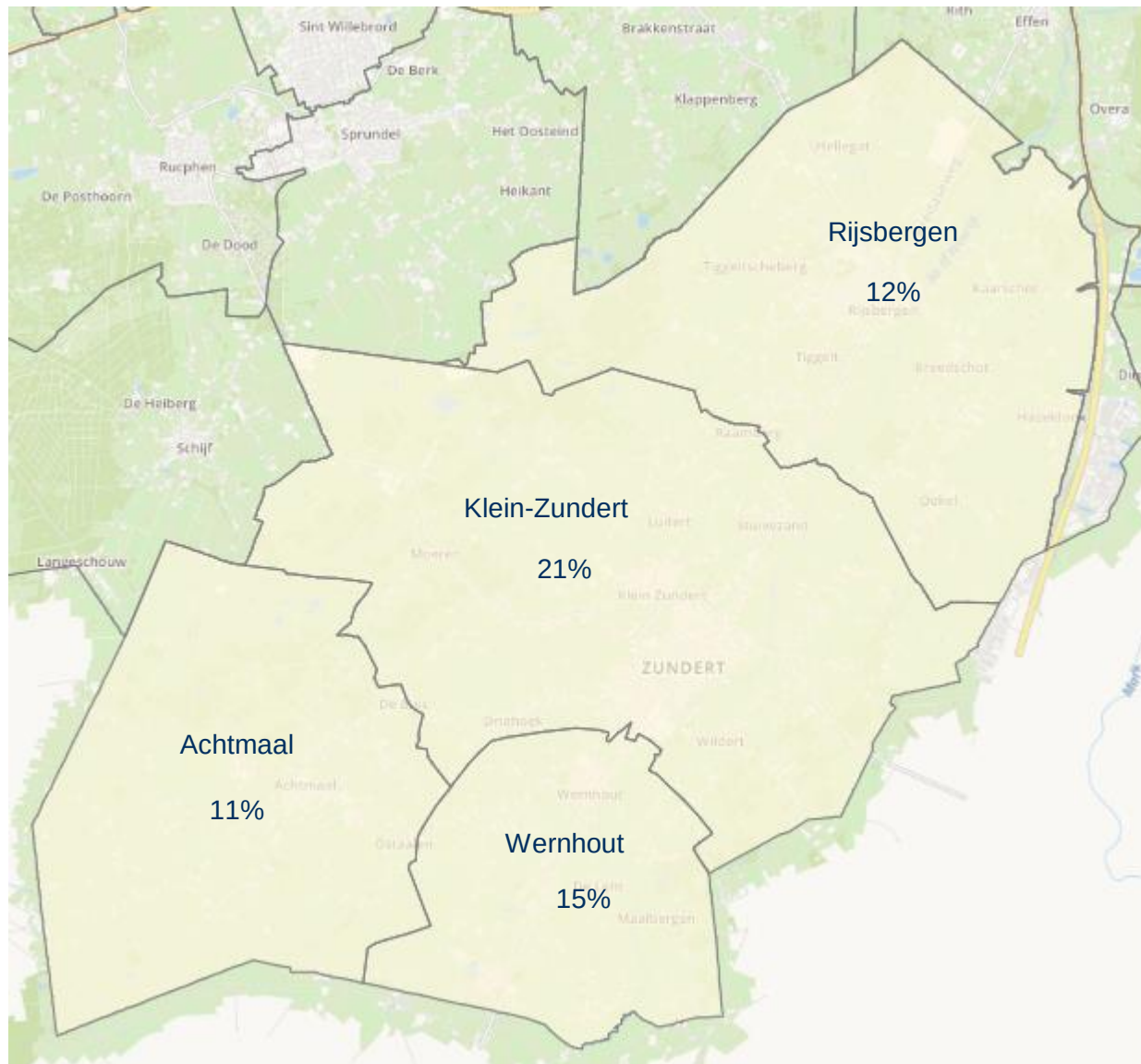
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Zundert.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Zundert voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Zundert.

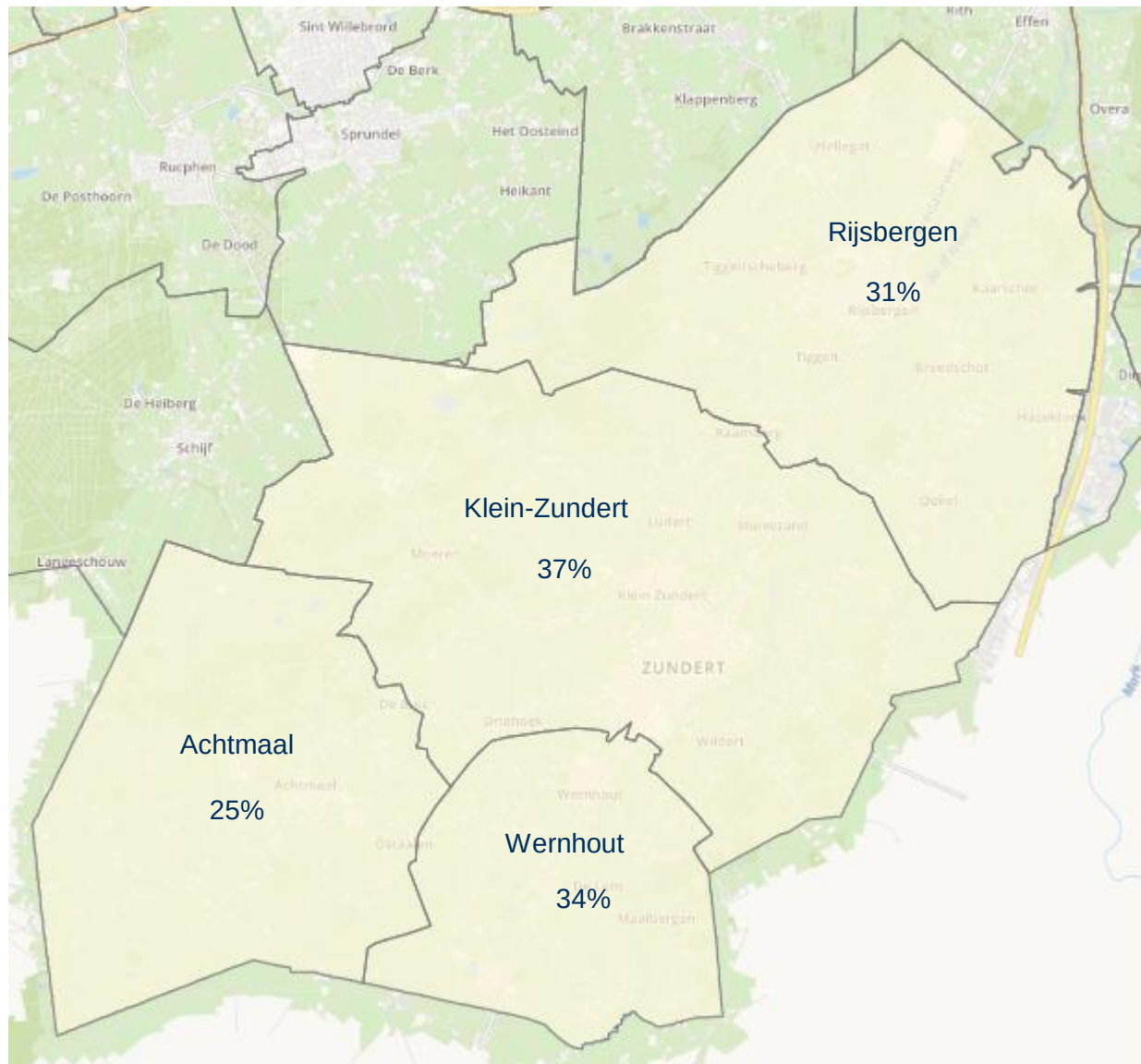

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Zundert voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Zundert.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Zundert voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Zundert.

Risicofactoren – Zundert op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Zundert het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Klein-Zundert	Wernhout	Achtmaal	Rijsbergen
Roken	13%	11%	12%	12%
Bewegen	49%	59%	52%	59%
Sociale contacten	7%	4%	5%	4%
Eenzaamheid	42%	40%	41%	36%
Lid vereniging/club	44%	40%	33%	33%
Vrijwilligerswerk	71%	71%	64%	65%

Risicofactoren – Zundert (wijkniveau) voor 65+

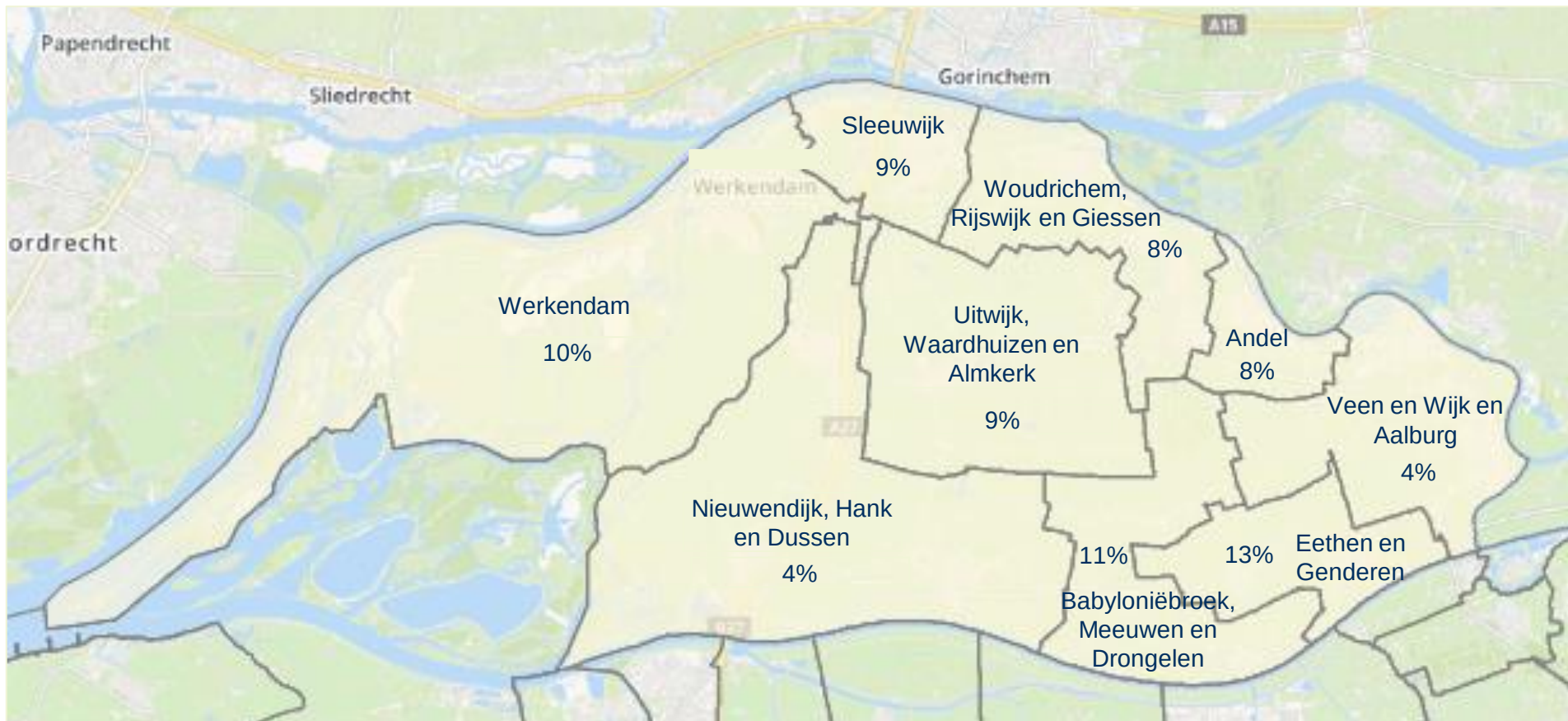
In onderstaande tabel is per wijk in Zundert het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Klein-Zundert	Wernhout	Achtmaal	Rijsbergen
Eetgewoonten	8%	6%	5%	5%
Valletsel	8%	1%	3%	7%
Roken	10%	1%	6%	3%
Bewegen	38%	41%	36%	42%
Sociale contacten	12%	5%	4%	5%
Eenzaamheid	53%	41%	37%	43%
Groepsbijeenkomsten	40%	42%	29%	39%
Lid vereniging/club	40%	36%	26%	32%
Vrijwilligerswerk	66%	72%	43%	69%

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Altena voor 18-64 jarigen

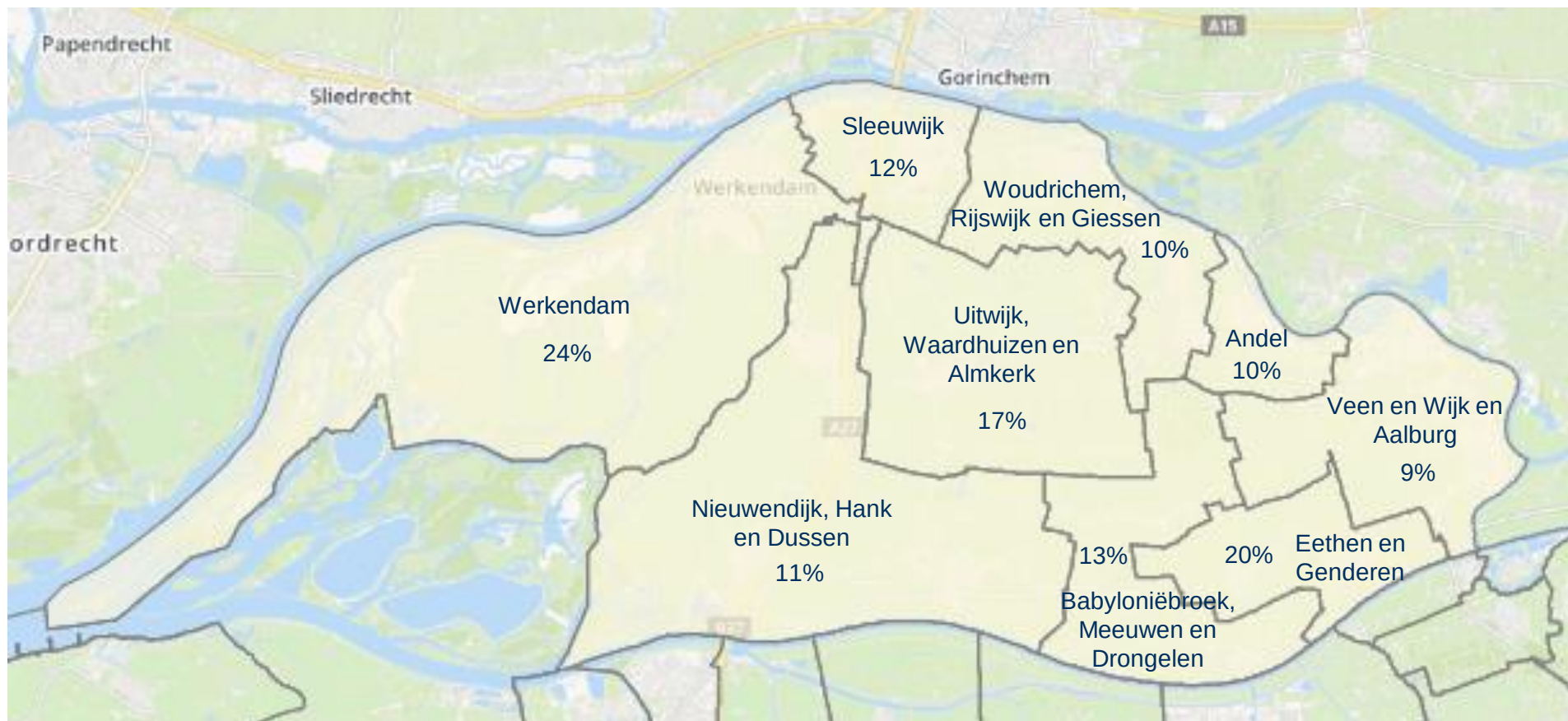
Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen. Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Altena.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Altena voor 65+

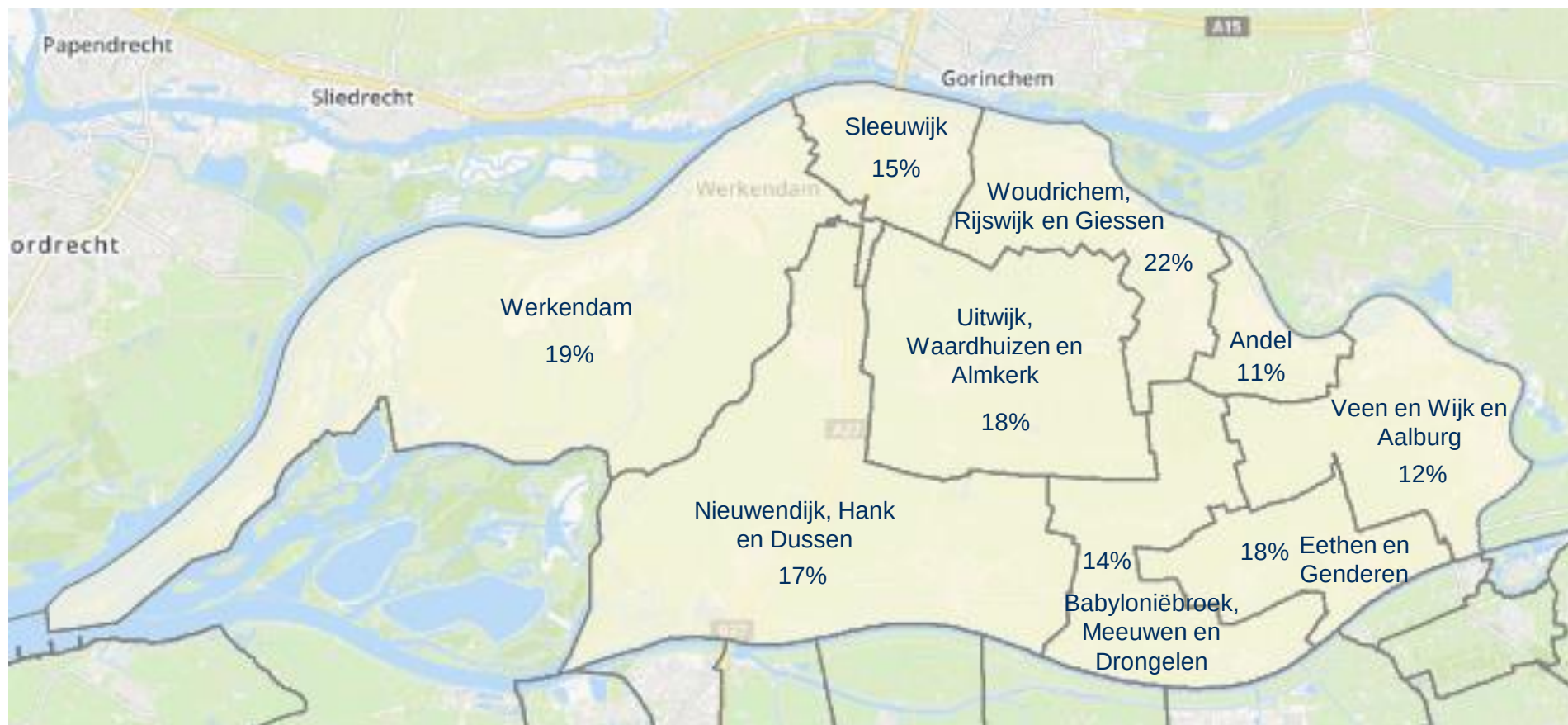
Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Altena.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Altena voor 18-64 jarigen

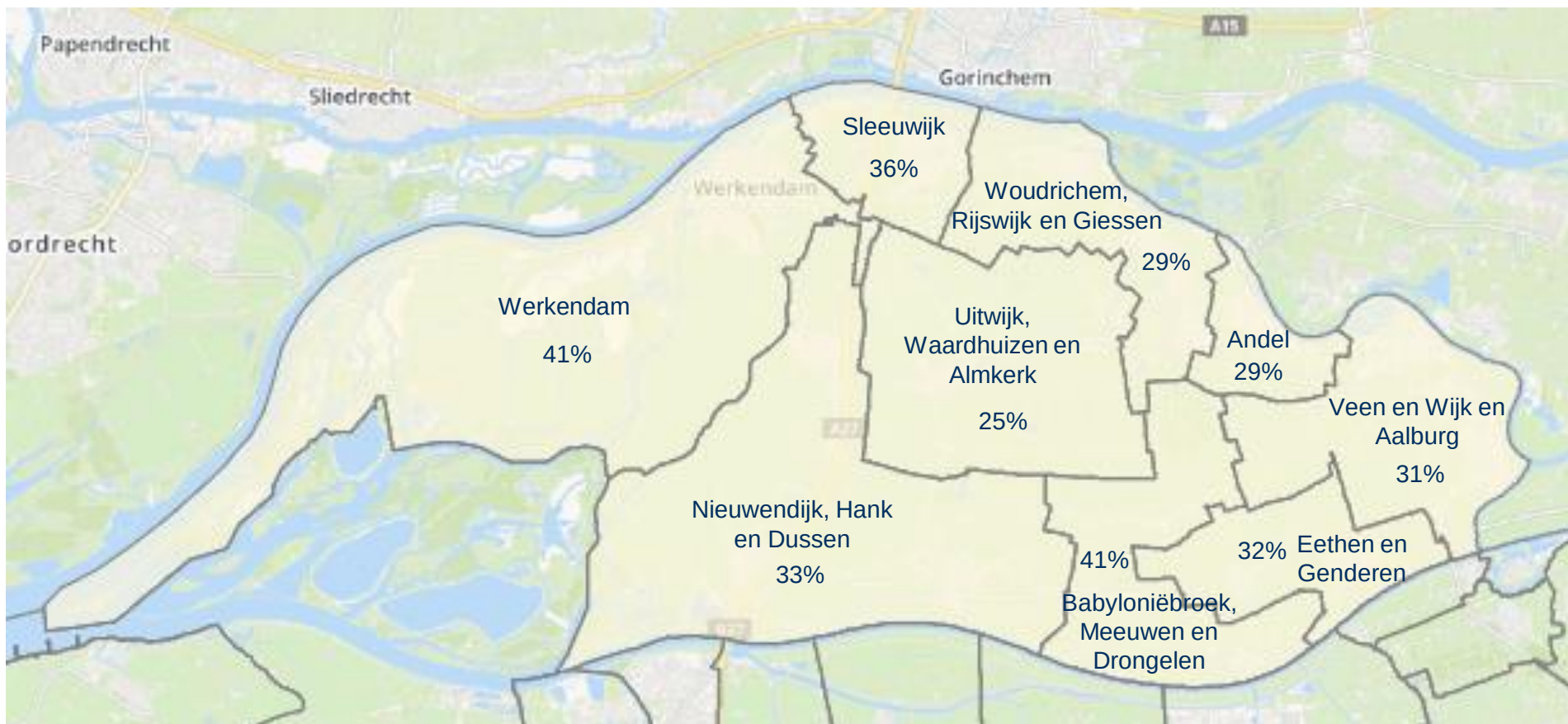
Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten. Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Altena.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Altena 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Altena.

Risicofactoren – Altena op wijkniveau 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Altena het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Woudrichem, Rijswijk en Giesen	Uitwijk, Waardhuizen en Almkerk	Andel	Werkendam	Sleeuwijk	Nieuwendeijk, Hank en Dussen	Veen en Wijk en Aalburg	Eethen en Genderen	Babyloniëbroek, Meeuwen en Drongelen
Roken	17%	19%	12%	12%	18%	11%	12%	16%	16%
Bewegen	54%	50%	44%	37%	56%	50%	49%	37%	41%
Sociale contacten	8%	3%	1%	6%	6%	2%	4%	1%	7%
Eenzaamheid	47%	36%	40%	38%	35%	35%	30%	39%	30%
Lid vereniging/ club	49%	48%	34%	54%	49%	48%	44%	56%	49%
Vrijwilligerswerk	73%	54%	53%	67%	56%	66%	61%	55%	50%

Risicofactoren – Altena op wijkniveau 65+

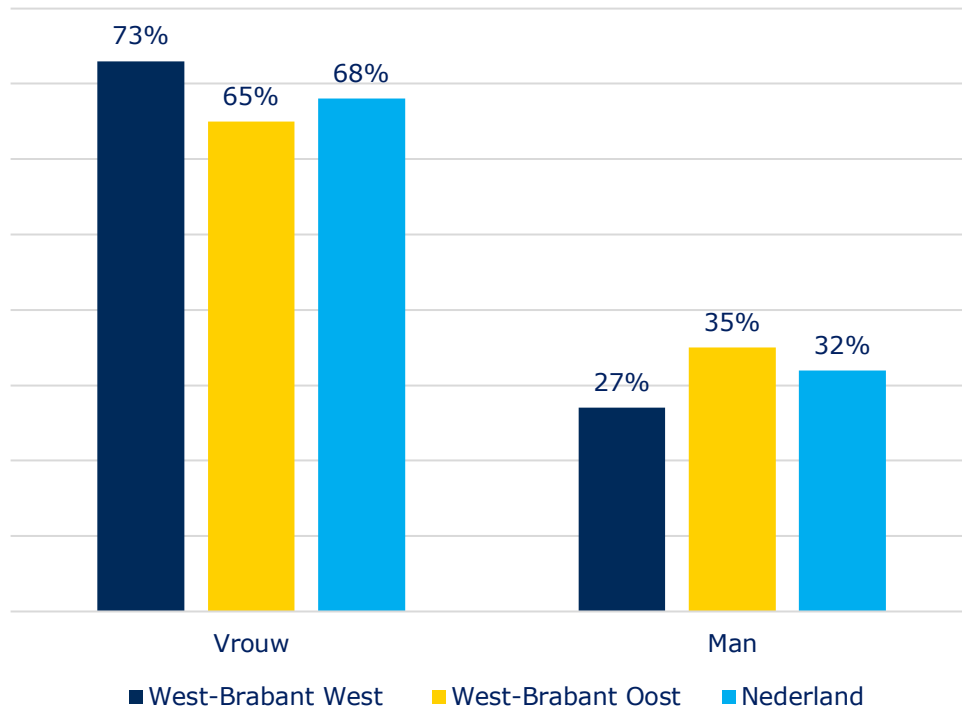
In onderstaande tabel is per wijk in Altena het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Woudrichem, Rijswijk en Giesen	Uitwijk, Waardhuizen en Almkerk	Andel	Werkendam	Sleeuwijk	Nieuwendeijk, Hank en Dussen	Veen en Wijk en Aalburg	Eethen en Genderen	Babyloniëbroek, Meeuwen en Drongelen
Eetgewoonten	8%	10%	6%	10%	5%	6%	5%	8%	6%
Valletsel	3%	6%	3%	9%	4%	9%	3%	7%	7%
Roken	7%	11%	9%	18%	11%	7%	6%	15%	6%
Bewegen	45%	61%	43%	30%	40%	39%	74%	37%	73%
Sociale contacten	4%	5%	7%	6%	5%	4%	3%	2%	4%
Eenzaamheid	43%	52%	44%	51%	46%	43%	42%	56%	53%
Groepsbijeenkomsten	32%	29%	27%	44%	43%	36%	38%	31%	43%
Lid vereniging/ club	31%	29%	29%	49%	42%	45%	46%	43%	58%
Vrijwilligerswerk	62%	60%	58%	71%	63%	67%	69%	63%	68%

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

Achtergrondkenmerken

Geslacht mantelzorgers (2020)

Geslacht mantelzorgers

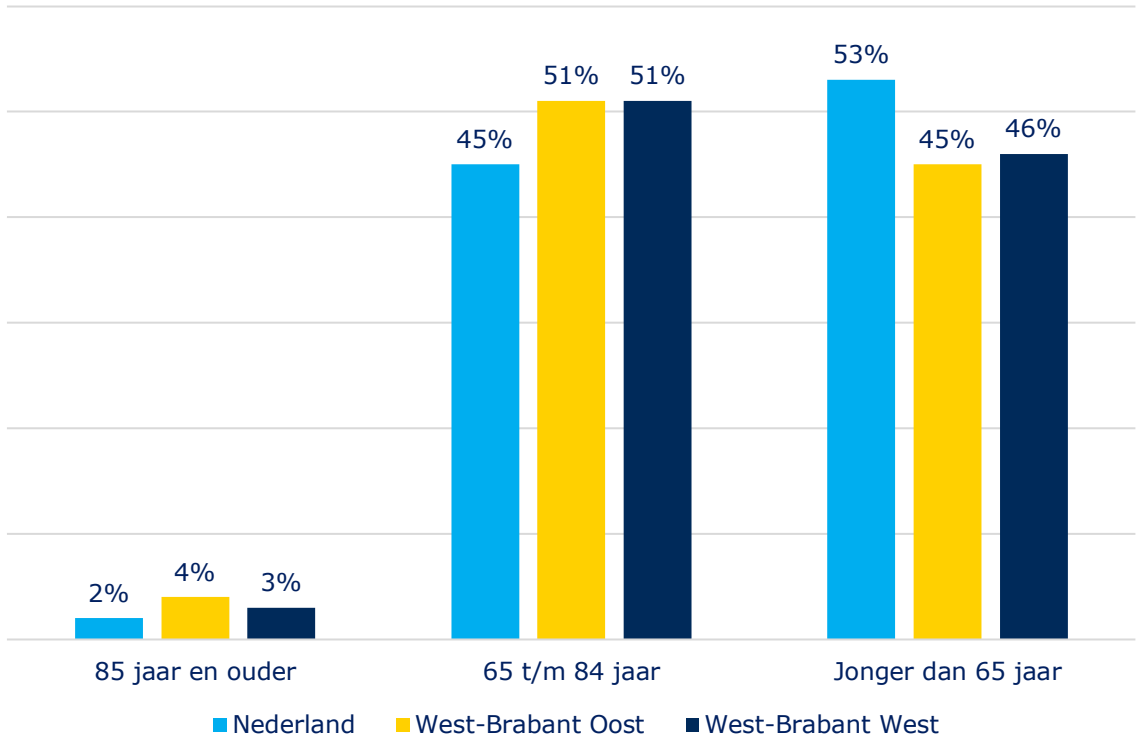
Achtergrondkenmerken van mantelzorgers voor mensen met dementie zijn afkomstig uit de 'Dementiemonitor Mantelzorg 2020'. Het merendeel van de mantelzorgers die de vragenlijst voor deze monitor heeft ingevuld is vrouw. Dit geldt zowel voor Nederland als geheel als West-Brabant West en Oost. In zowel West-Brabant West als Oost zijn er wel iets meer mannen die de vragenlijst hebben ingevuld dan in Nederland als geheel.

West-Brabant West: (N= 67/3575)

West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

Nederland: (N=3577/3577)

Leeftijd mantelzorgers (2020)

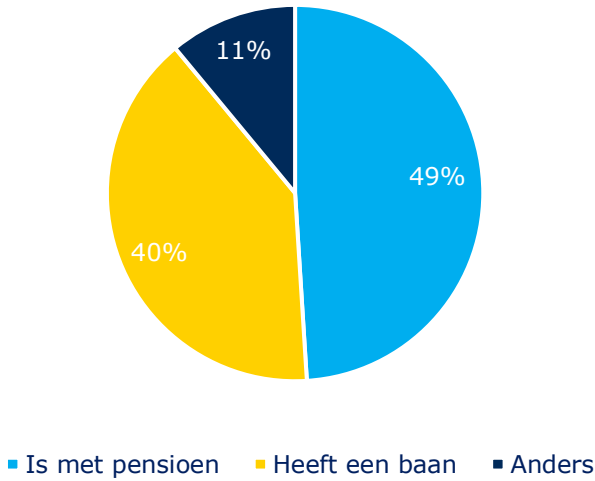

West-Brabant West: (N= 67/3569)
West-Brabant Oost: (N= 49/3569)
Nederland: (N=3577/3577)

Leeftijd en werksituatie mantelzorgers

De leeftijd van mantelzorgers van mensen met dementie in Nederland is gemiddeld 65 jaar. Hierbij geldt dat in West-Brabant West iets minder mantelzorgers in de leeftijdscategorie jonger dan 65, terwijl dat in Nederland als geheel iets meer dan de helft is. Een aanzienlijk deel (40%) van de mantelzorgers heeft een betaalde baan.

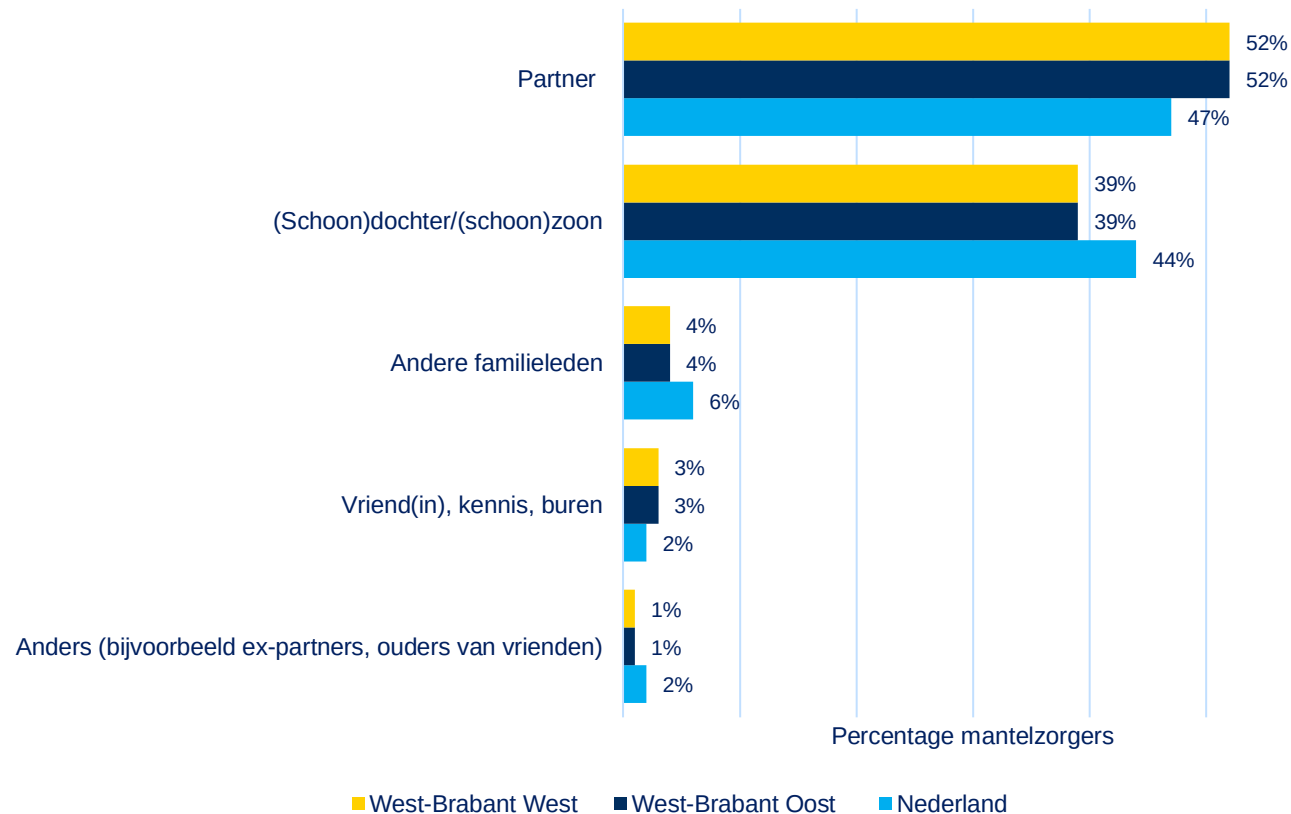
Werksituatie mantelzorgers in Nederland (2020)

Nederland: (N=3577/3577)

Relatie van de mantelzorgers tot de naaste met dementie (2020)

Relatie van mantelzorger tot de naaste met dementie

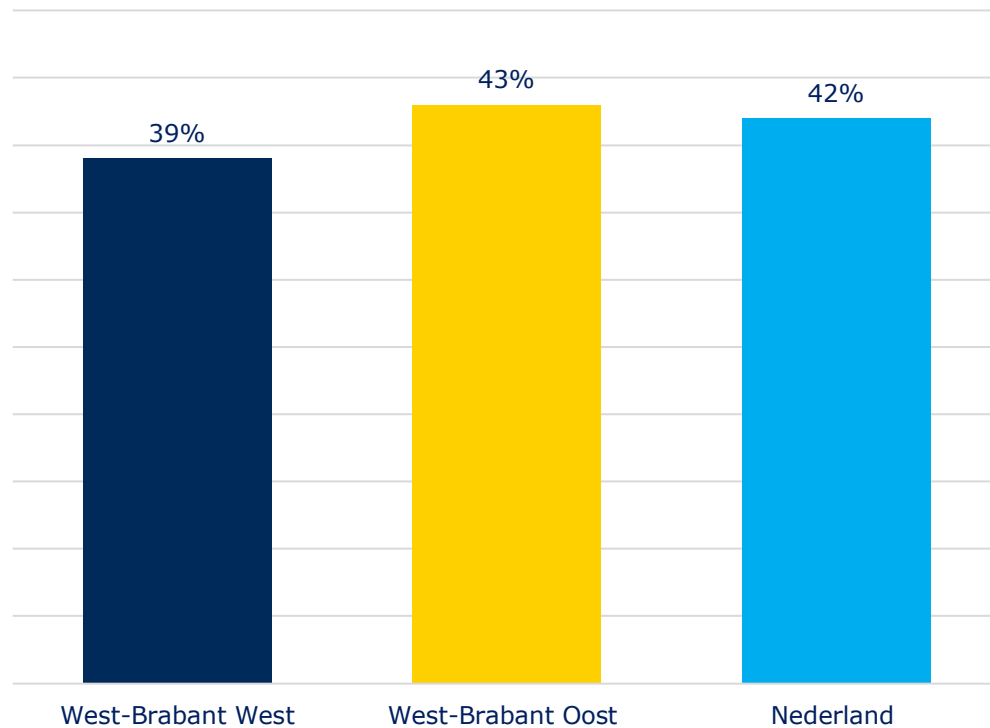
Mantelzorg aan mensen met dementie wordt voornamelijk verzorgd door de familieleden. Hierbij vormen de partners de grootste groep (WBW: 52%, WBO: 52%, NL: 47%). Opvallend is dat in Nederland als geheel mantelzorg aan mensen met dementie iets vaker wordt verzorgd door (schoon)dochters/(schoon)zoons en andere familieleden (50%) dan in West-Brabant West en Oost (beiden 43%).

West-Brabant West: (N= 67/3571)

West-Brabant Oost: (N= 49/3571)

Nederland: (N=3577/3577)

Persoon met dementie woont bij mantelzorger in huis (2020)

Bij mantelzorger in huis

In 2020 zorgden zo'n vier op de tien mantelzorgers voor een naaste die bij hen in huis woont.

West-Brabant West: (N= 67/3575)

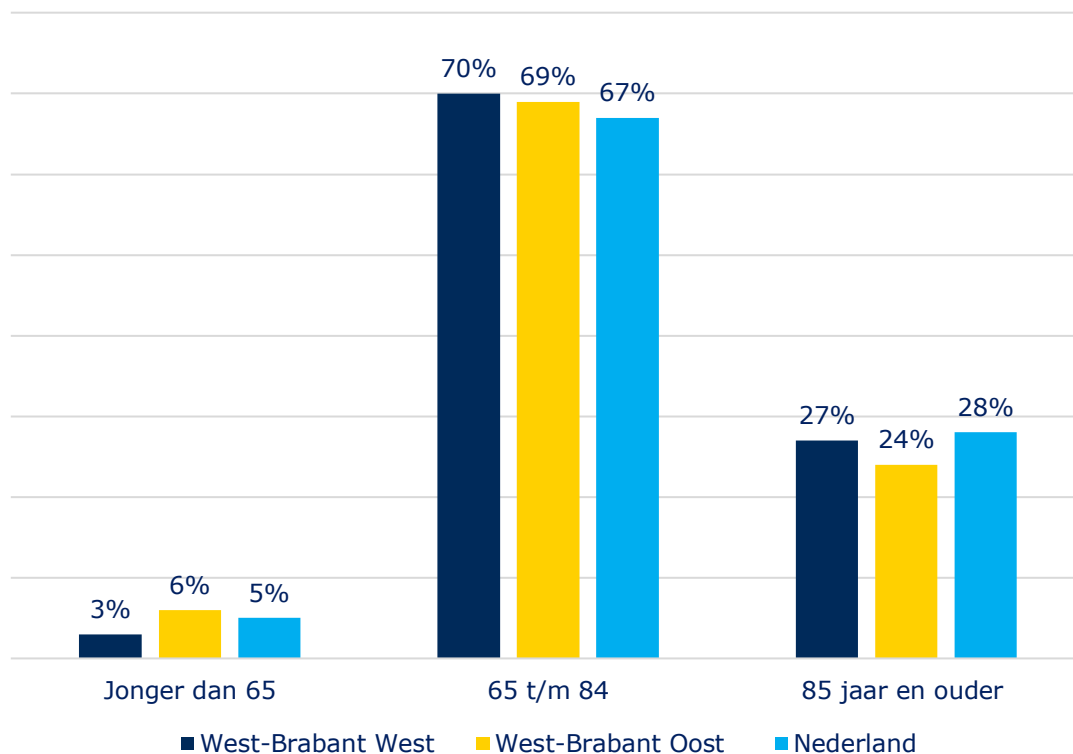
West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

Nederland: (N=3577/3577)

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

*Achtergrondkenmerken van de naaste
met dementie voor wie zij zorgen*

Leeftijd van de naaste met dementie (2020)

Leeftijd

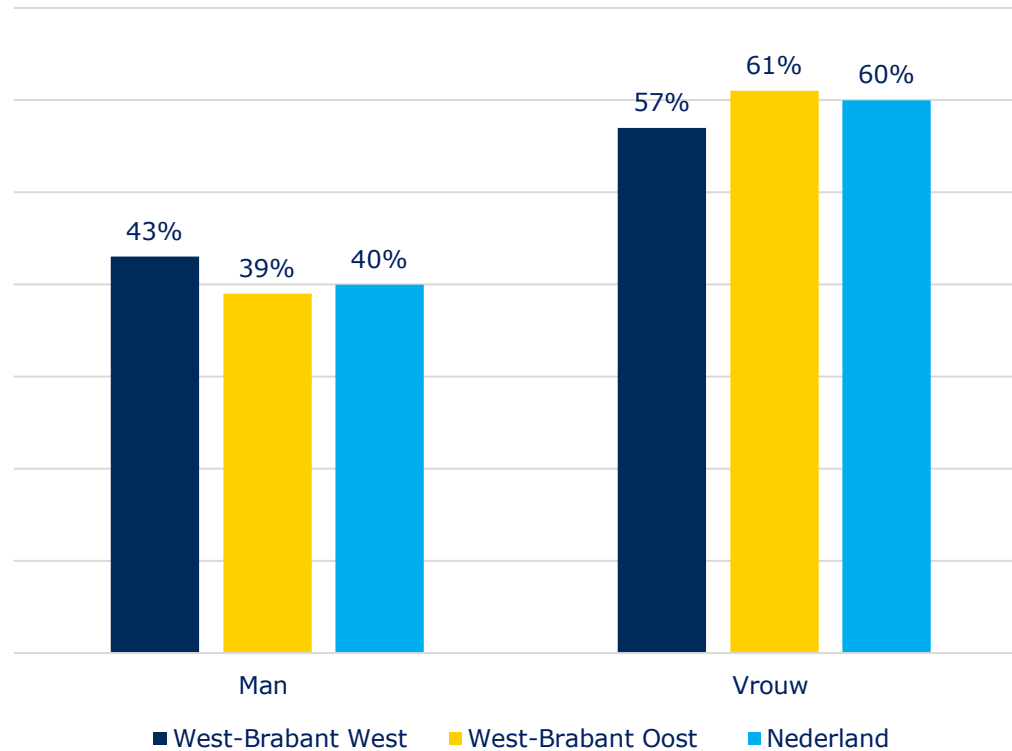
In de figuur zien we dat mantelzorgers uit West-Brabant West (70%), West-Brabant Oost (69%) en Nederland (67%) het meeste zorgen voor een naaste in de leeftijdsgroep 65 t/m 84 jarigen. In zowel West-Brabant West (3%) als West-Brabant Oost (6%) zorgt ook een klein deel van de mantelzorgers voor een naaste met dementie jonger dan 65 jaar.

West-Brabant West: (N= 66/3569)

West-Brabant Oost: (N= 49/3569)

Nederland: (N=3577/3577)

Geslacht van de naaste met dementie (2020)

Geslacht

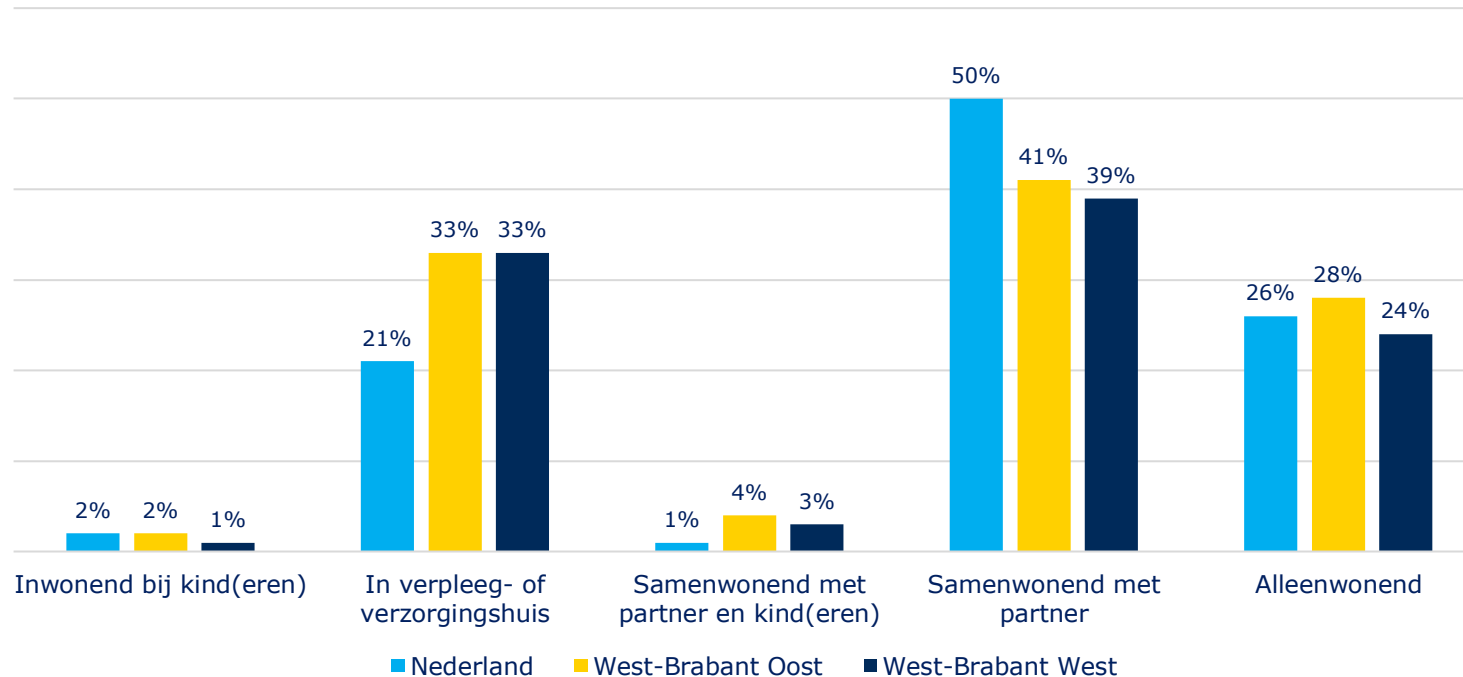
Mantelzorgers zorgen ongeveer 1.5 keer vaker voor vrouwen met dementie dan mannen. Dit geldt zowel voor mantelzorgers in Nederland als geheel als mantelzorgers in West-Brabant West en Oost.

West-Brabant West: (N= 67/3575)

West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

Nederland: (N=3577/3577)

Woonsituatie van naaste met dementie (2020)

Woonsituatie

In 2020 zorgden mantelzorgers in zowel West-Brabant West als in West-Brabant Oost vaker voor een naaste verblijvend in een instelling dan in heel Nederland. De meeste naasten zijn echter thuiswonend. Van deze mensen woont het grootste deel samen met een partner of alleen. Het percentage naasten van mantelzorgers uit West-Brabant West en West-Brabant Oost dat samenwoont met een partner ligt lager dan in Nederland als geheel.

West-Brabant West: (N= 67/3577)

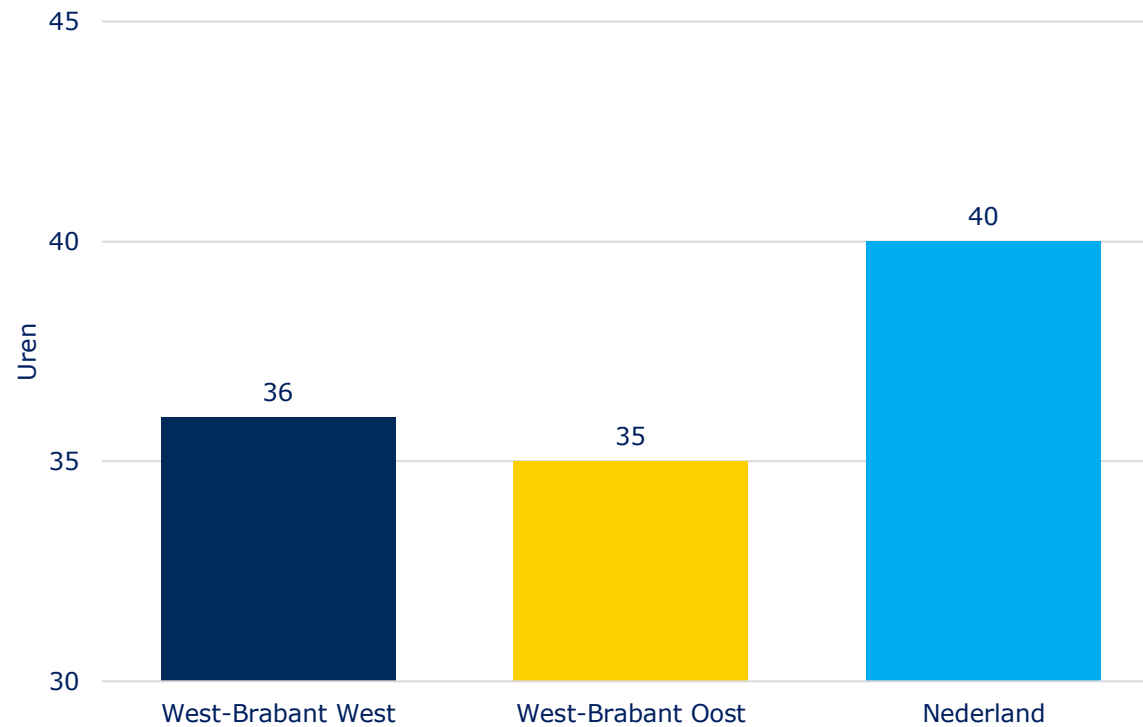
West-Brabant Oost: (N= 49/3577)

Nederland: (N=3577/3577)

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

Zorgbelasting

Gemiddeld aantal uur belasting per week voor mantelzorgers (2020)

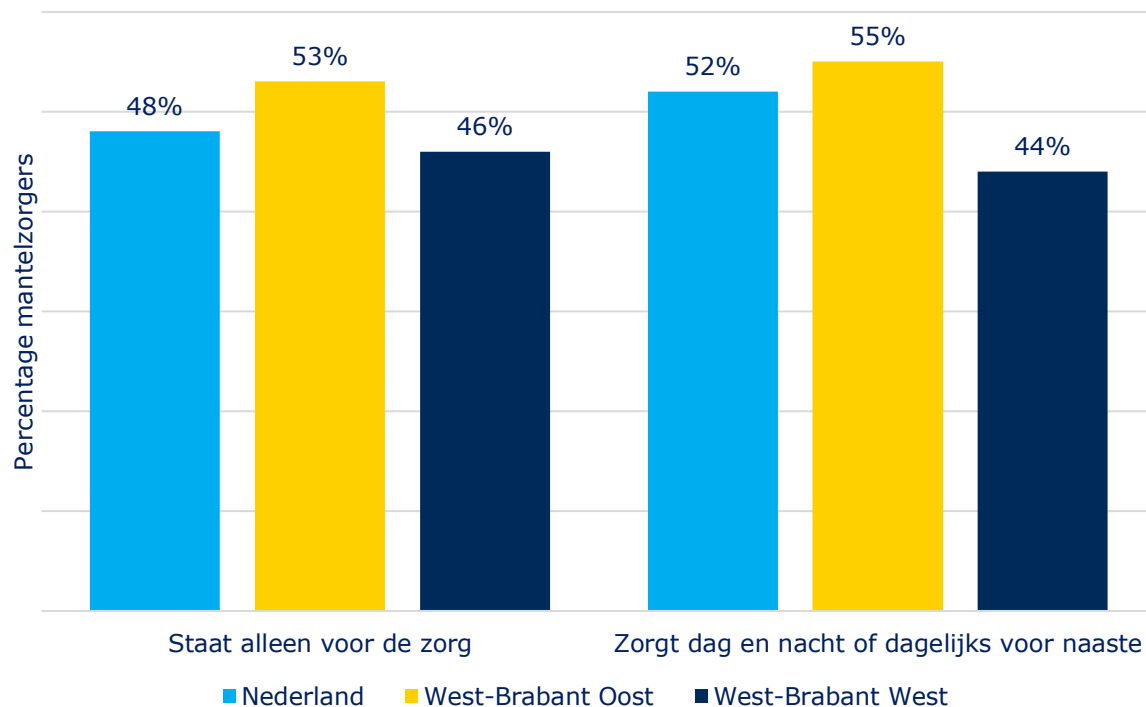

West-Brabant West: (N= 67/3572)

West-Brabant Oost: (N= 49/3572)

Nederland: (N=3572/3577)

Belasting mantelzorgers (2020)

West-Brabant West: (N= 65/3514)

West-Brabant Oost: (N= 49/3514)

Nederland: (N=3514/3577)

West-Brabant West: (N= 67/3572)

West-Brabant Oost: (N= 49/3572)

Nederland: (N=3572/3577)

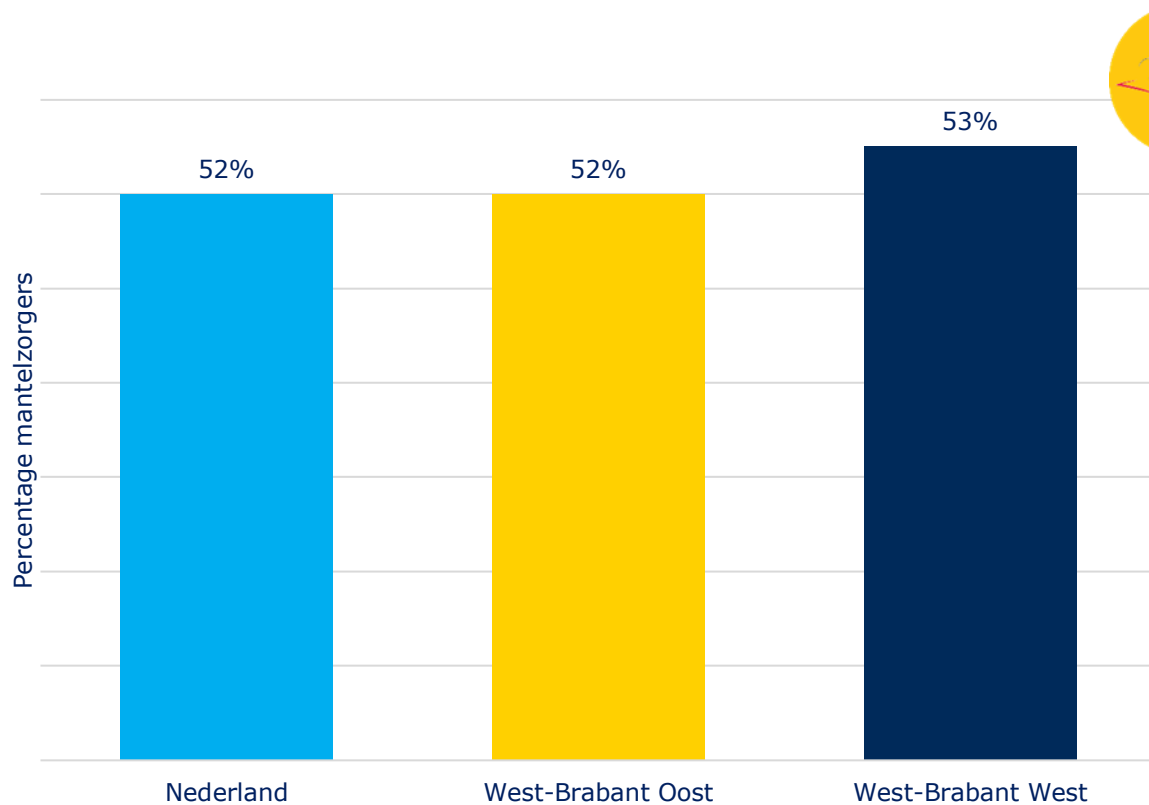

Gegevens over zorgbelasting

In West-Brabant Oost zorgt ruim de helft (55%) van de mantelzorgers dag en nacht of dagelijks voor de naaste met dementie. Van de mantelzorgers in West-Brabant Oost staat 53% er alleen voor.

In West-Brabant West ligt dit percentage lager op respectievelijk 44 en 46%. Hoewel mantelzorgers in West-Brabant Oost dus vaker dan in West en in Nederland als geheel dag en nacht/dagelijks voor hun demente naaste zorgen en er vaker alleen voor staan, geven ze niet aan zich meer belast te voelen (zie volgende pagina). Ook is op de volgende pagina te zien dat in West-Brabant Oost het percentage mantelzorgers dat zich niet of weinig ondersteund voelt het laagst is (WBO: 28%, WBW: 34%, NL: 30%).

Belasting mantelzorgers (2020)

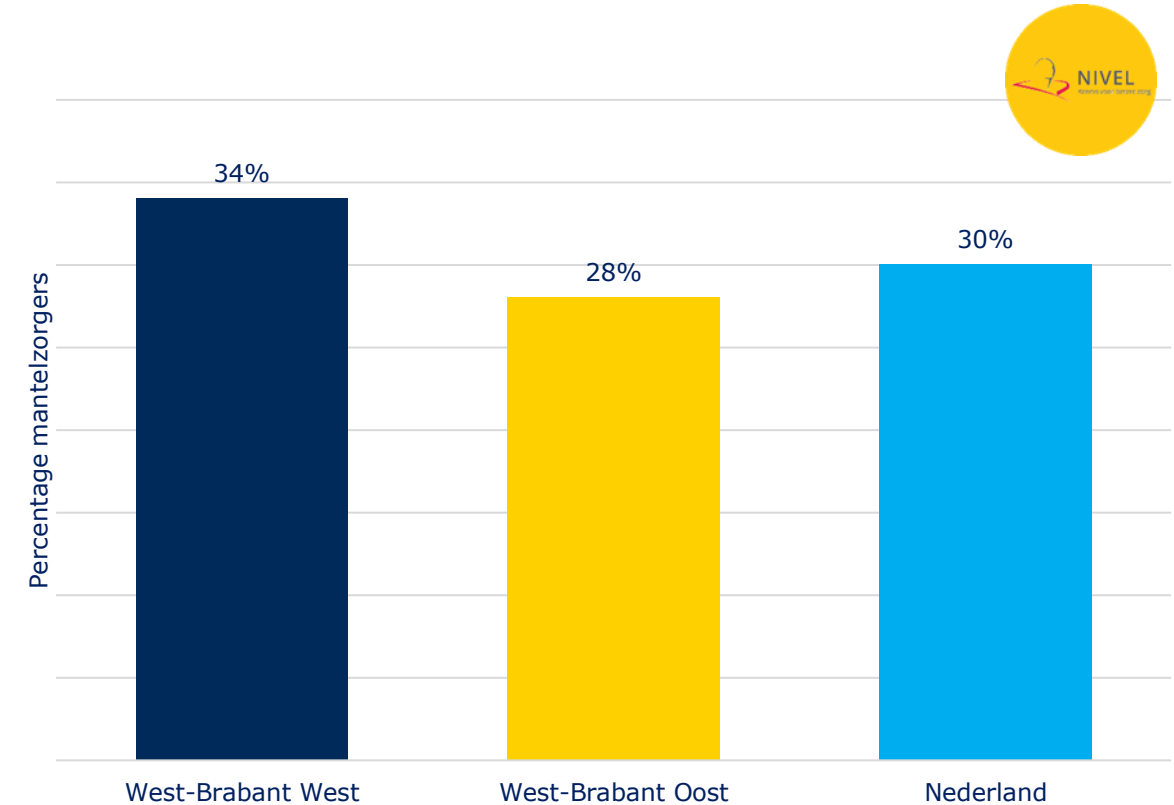

West-Brabant West: (N= 65/3566)

West-Brabant Oost: (N= 49/3566)

Nederland: (N=3566/3577)

Percentage van mantelzorgers voor mensen met dementie wat zich in het algemeen niet of weinig ondersteund voelt (2020)

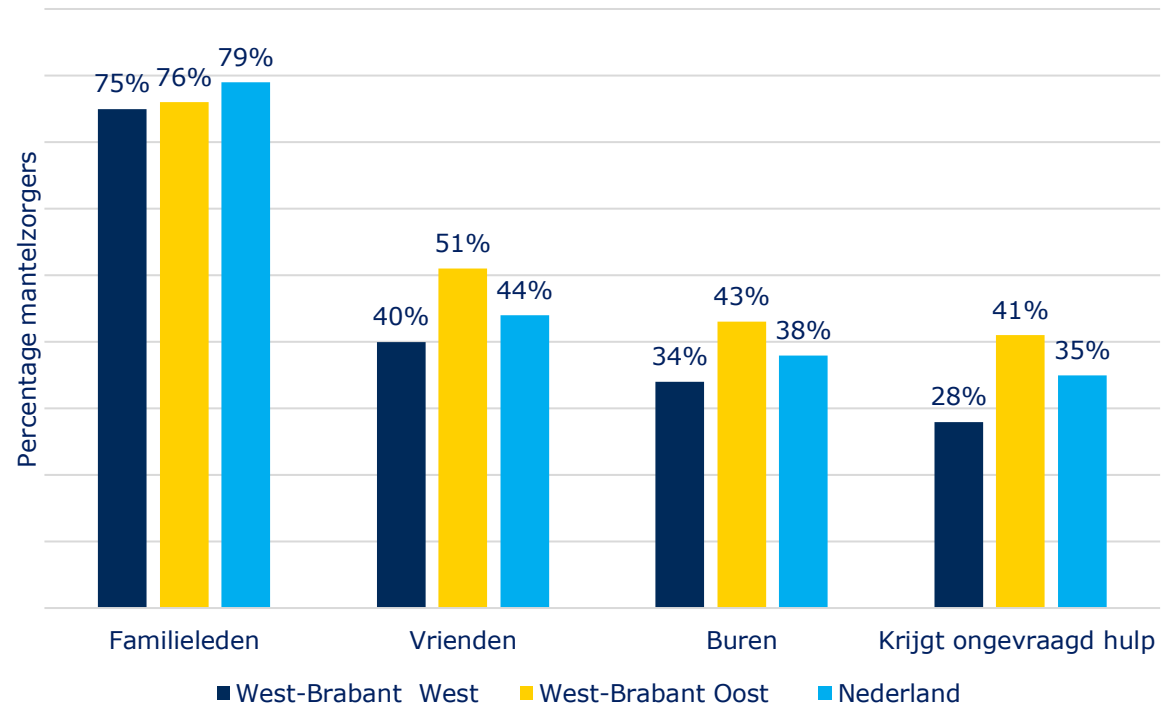

West-Brabant West: (N= 67/3569)

West-Brabant Oost: (N= 49/3569)

Nederland: (N=3569/3577)

Mantelzorgers vragen hulp aan (2020):

Mantelzorgers vragen hulp aan

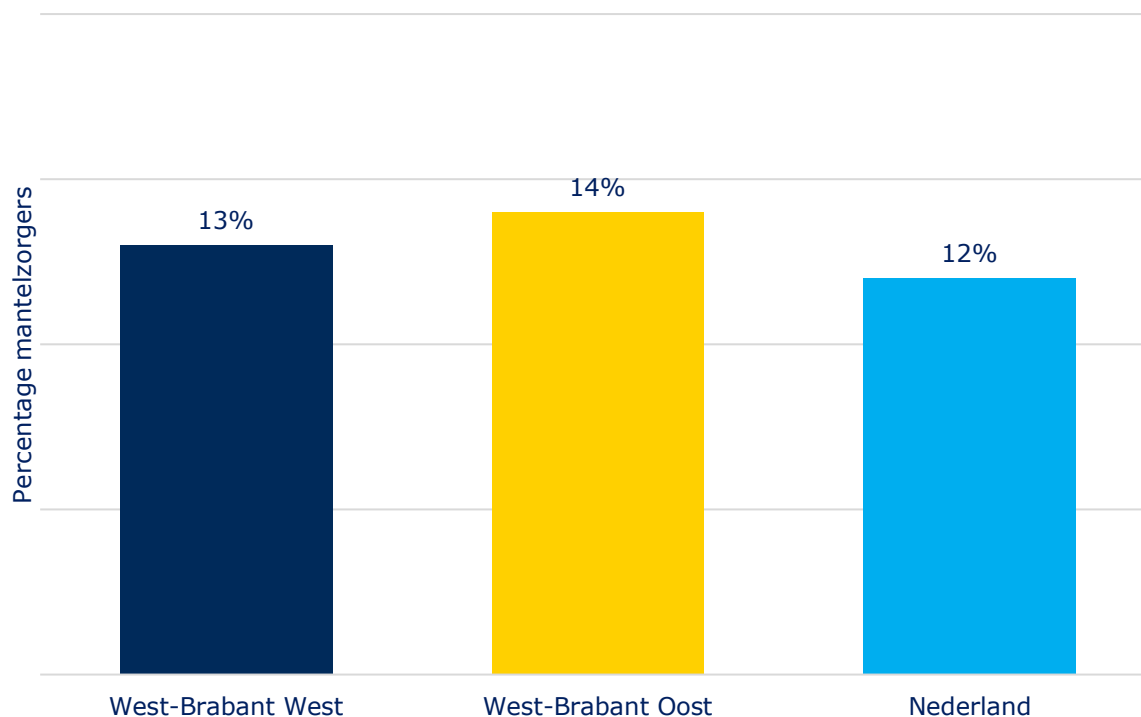
In 2020 vroeg driekwart van de mantelzorgers hulp aan familieleden. Ook vrienden en buren worden regelmatig gevraagd. Mantelzorgers die de vragenlijst invulden konden meerdere 'hulpbronnen' aankruisen.

West-Brabant West: (N= 67/3573)

West-Brabant Oost: (N= 49/3573)

Nederland: (N=3573/3577)

Percentage mantelzorgers dat sterk eenzaam is (2020)

Een behoorlijk deel van de mantelzorgers ervaart gevoelens van eenzaamheid

Uit de Dementiemonitor Mantelzorg blijkt dat mantelzorgers die eenzaam zijn significant vaker zorgen voor een naaste met dementie, met wie ze samenwonen (15%). Daarnaast zijn ze over het algemeen ouder dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn. Verder geven sterk eenzame mantelzorgers significant vaker aan dat het aantal contactmomenten met anderen is verminderd en de kwaliteit van contactmomenten is verslechterd dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn. Tot slot ontvangen sterk eenzame mantelzorgers significant minder vaak gevraagd of ongevraagd hulp vanuit hun directe omgeving en minder begrip dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn.

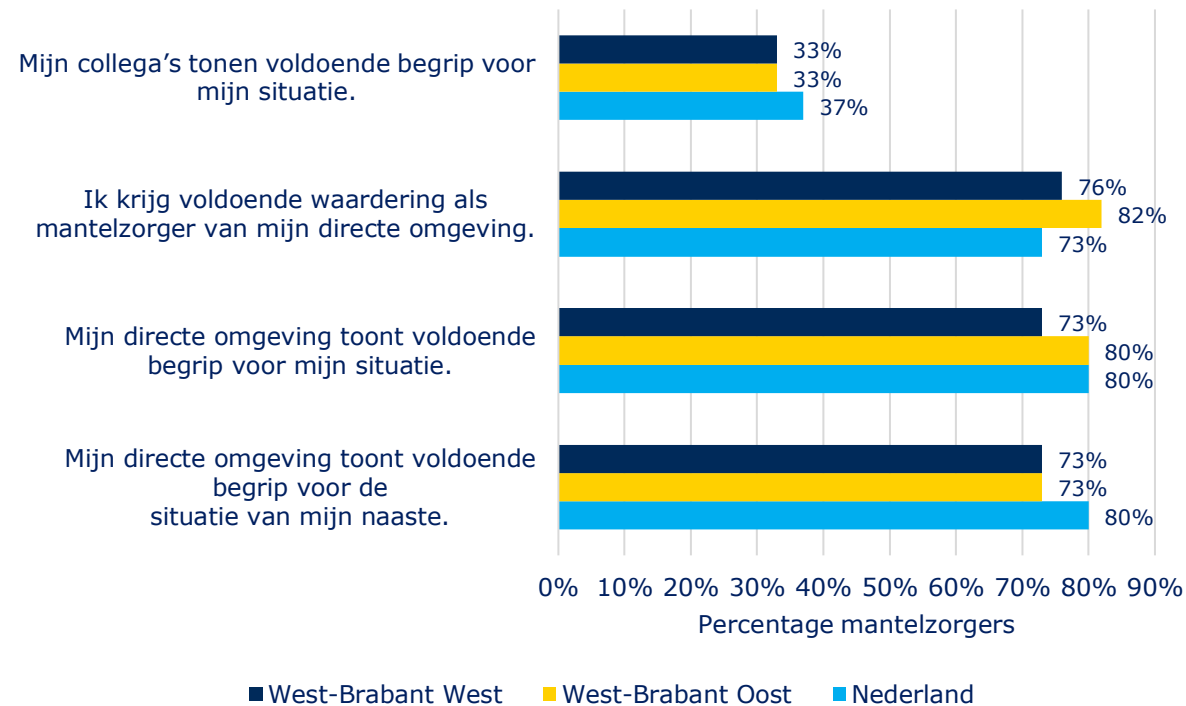
In de figuur links wordt het percentage sterk eenzame mantelzorgers met een naaste met dementie voor de regio West-Brabant West (13%), West-Brabant Oost (14%) en Nederland (12%) weergegeven.

West-Brabant West: (N= 67/3557)

West-Brabant Oost: (N= 49/3557)

Nederland: (N=3557/3577)

Sociale omgeving mantelzorgers (2020)

Sociale omgeving mantelzorgers

Zo'n driekwart van de mantelzorgers ervaart voldoende waardering en begrip voor de situatie van de mantelzorger en begrip voor de situatie van de persoon met dementie. Echter slechts een derde tot 37% (Nederland) ervaart voldoende begrip van collega's voor de situatie van de mantelzorger.

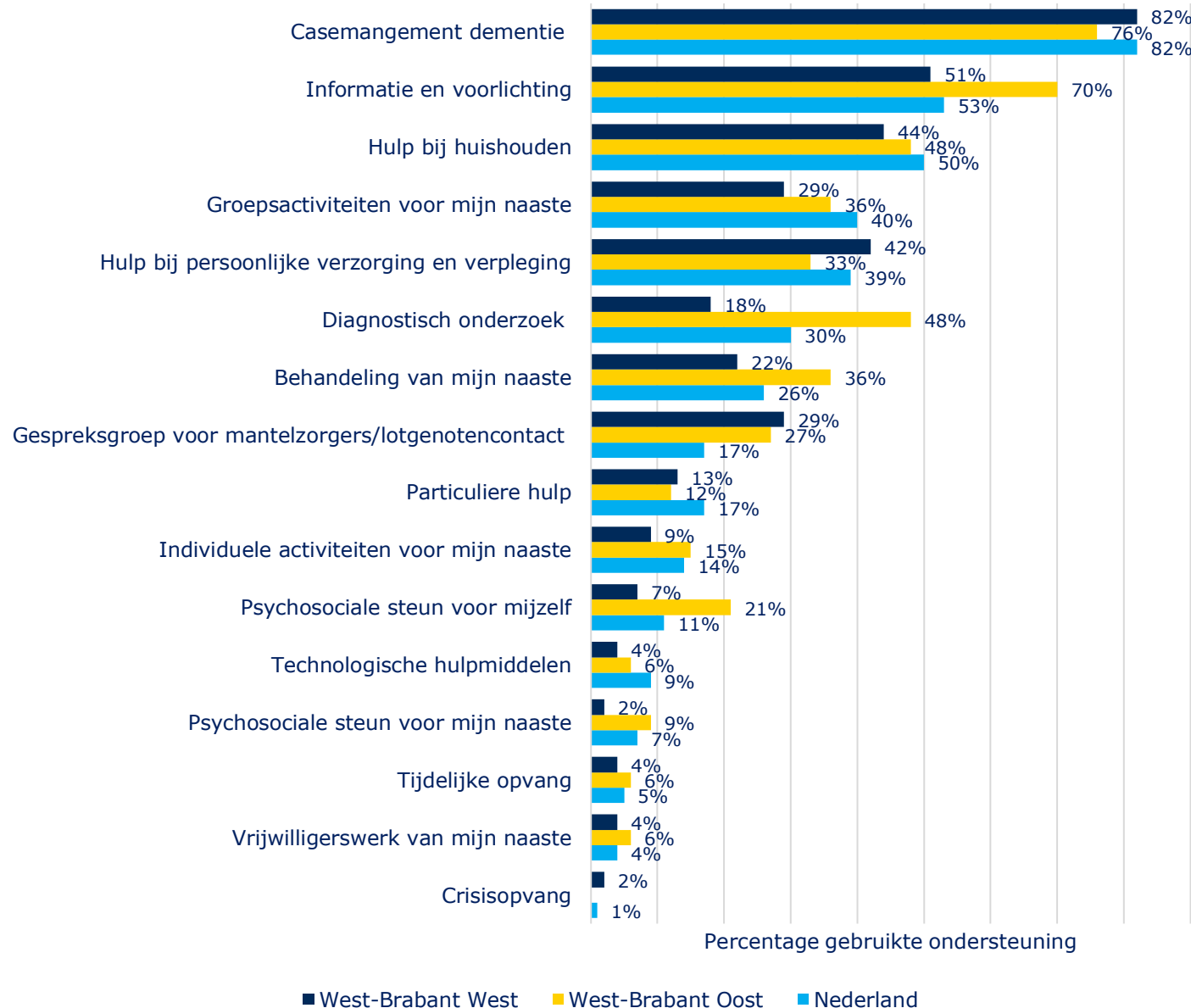
West-Brabant West: (N= 67/3573)

West-Brabant Oost: (N= 49/3573)

Nederland: (N=3573/3577)

4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie

Ondersteuning en zorg waar mantelzorgers van mensen met dementie die nog thuis wonen (samen of alleen) of mensen met dementie de afgelopen 12 maanden gebruik van maakten (2020)

Gebruik van ondersteuning en zorg in West-Brabant en Nederland

De mantelzorgers die meededen aan de peiling van de Dementiemonitor Mantelzorg, zijn bijna allemaal bekend bij professionele zorgverleners. In de praktijk zijn veel mensen met dementie en hun mantelzorgers niet bekend bij professionele zorgverleners, daarom zou het gebruik van de hulp en ondersteuning zoals vermeld in de figuren in de praktijk lager kunnen liggen.

In de figuur is aangegeven van welke soort ondersteuning mantelzorgers of mensen met dementie (naasten) gebruik maken. In het algemeen wordt er vooral gebruik gemaakt van casemanagement dementie, informatie & voorlichting en hulp in de huishouding. In de figuur zien we een aantal opvallende verschillen zoals de inzet van diagnostiek voor naasten van mantelzorgers in West-Brabant Oost een stuk hoger ligt dan in West-Brabant West en Nederland.

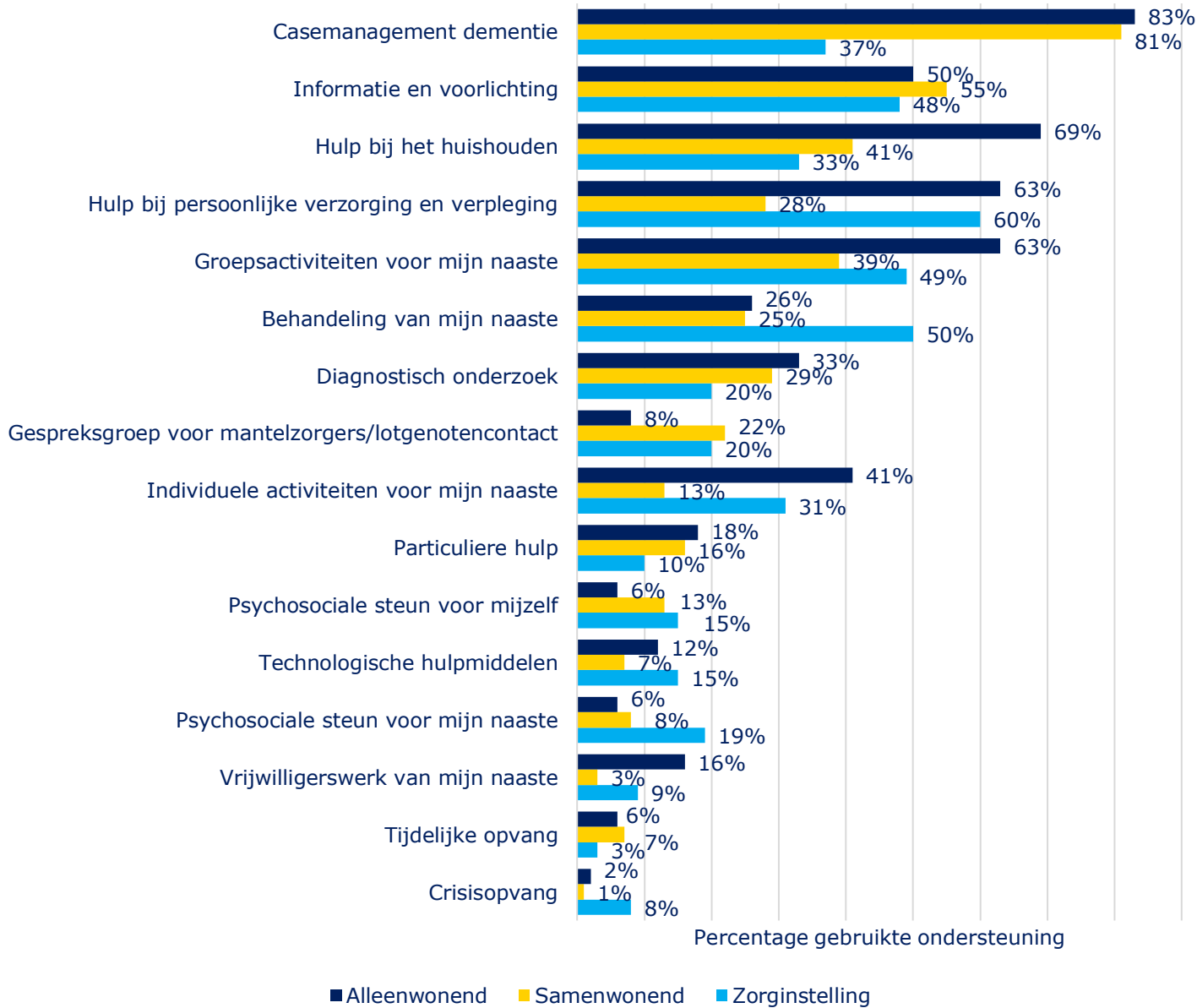
Wat verder opvalt is dat in West-Brabant West en Oost de naaste met dementie vaker in behandeling was en dat mantelzorgers vaker gebruik maakte van groepsgesprekken of lotgenotencontacten. In West-Brabant West maken mantelzorgers minder gebruik (7%) van psychosociale steun dan in West-Brabant Oost (21%) of Nederland (11%).

West-Brabant West: (N= 45/2818)

West-Brabant Oost: (N= 33/2818)

Nederland: (N=2818/3577)

Ondersteuning en zorg waar mantelzorgers of mensen met dementie in Nederland de afgelopen 12 maanden gebruik van maakten (2020)

Ondersteuning en zorg gebruikt door mantelzorgers of mensen met dementie

In de figuur is aangegeven hoe in Nederland het gebruik van ondersteuning van mantelzorgers van mensen met dementie of hun naasten met dementie is verdeeld over mensen die samen, alleen of in een verzorgingshuis wonen. Casemanagement dementie wordt het vaakst gebruikt door alleenwonende of samenwonende naasten met dementie (resp. 83% en 81%). Het percentage in een instelling wonende naasten dat gebruik maakt van casemanagement ligt lager (37%).

Onder alleenwonende mensen met dementie wordt het vaakst gebruik gemaakt van hulp in de huishouding door mantelzorgers of hun naasten (69%).

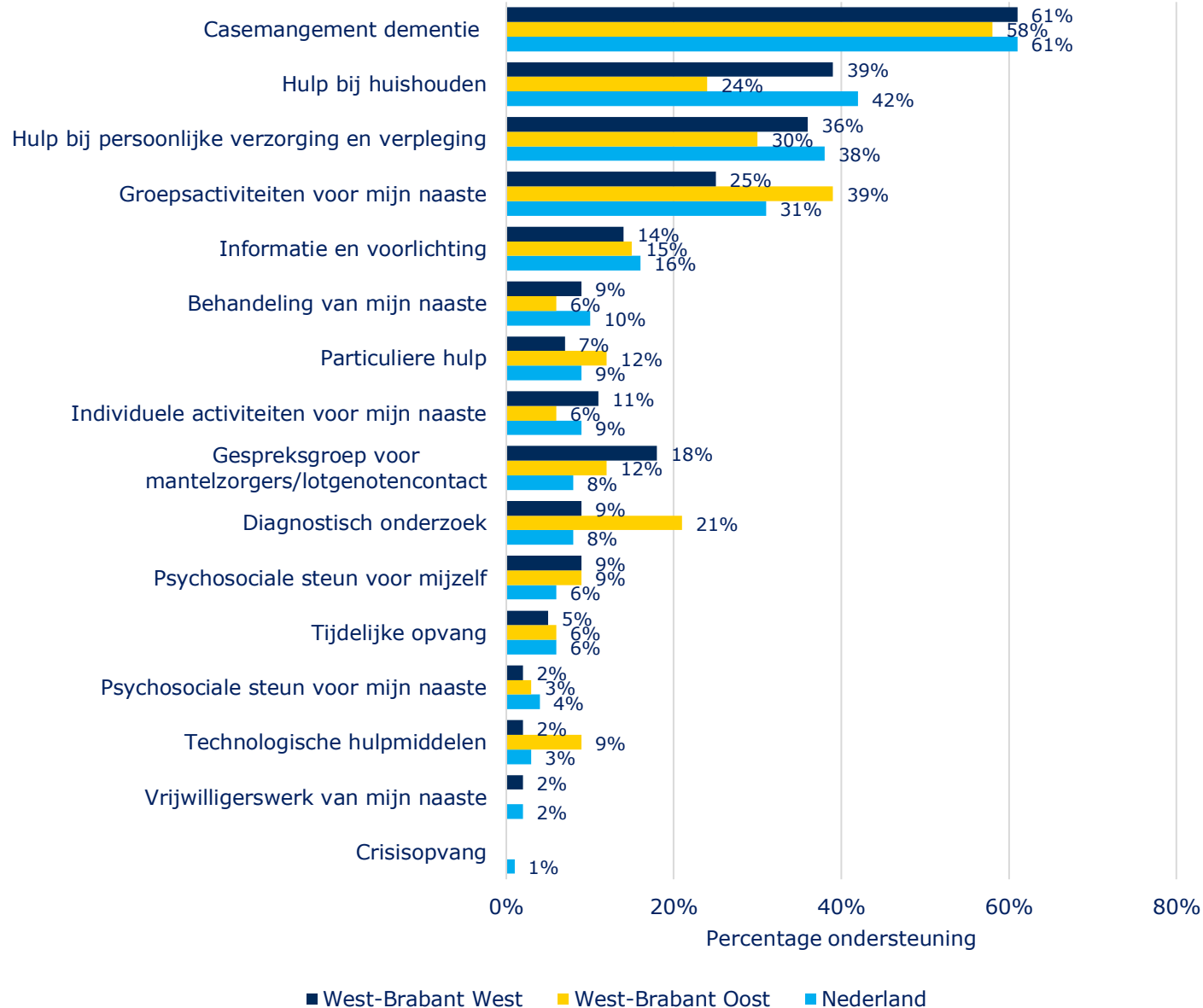
De alleenwonende naasten met dementie nemen vaker deel aan individuele activiteiten (41%) dan naasten met dementie die samen (13%) of in een instelling wonen (31%).

Alleenwonend: (N=927/3577)

Samenwonend: (N=1894/3577)

Zorginstelling: (N=754/3577)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning volgens mantelzorgers om persoon met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen (2020)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning

In de figuur wordt aangegeven welke hulp en ondersteuning volgens mantelzorgers het meest noodzakelijk is om hun naaste met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Hierbij worden vooral casemanagement, hulp bij het huishouden en hulp bij persoonlijke verzorging en verpleging genoemd.

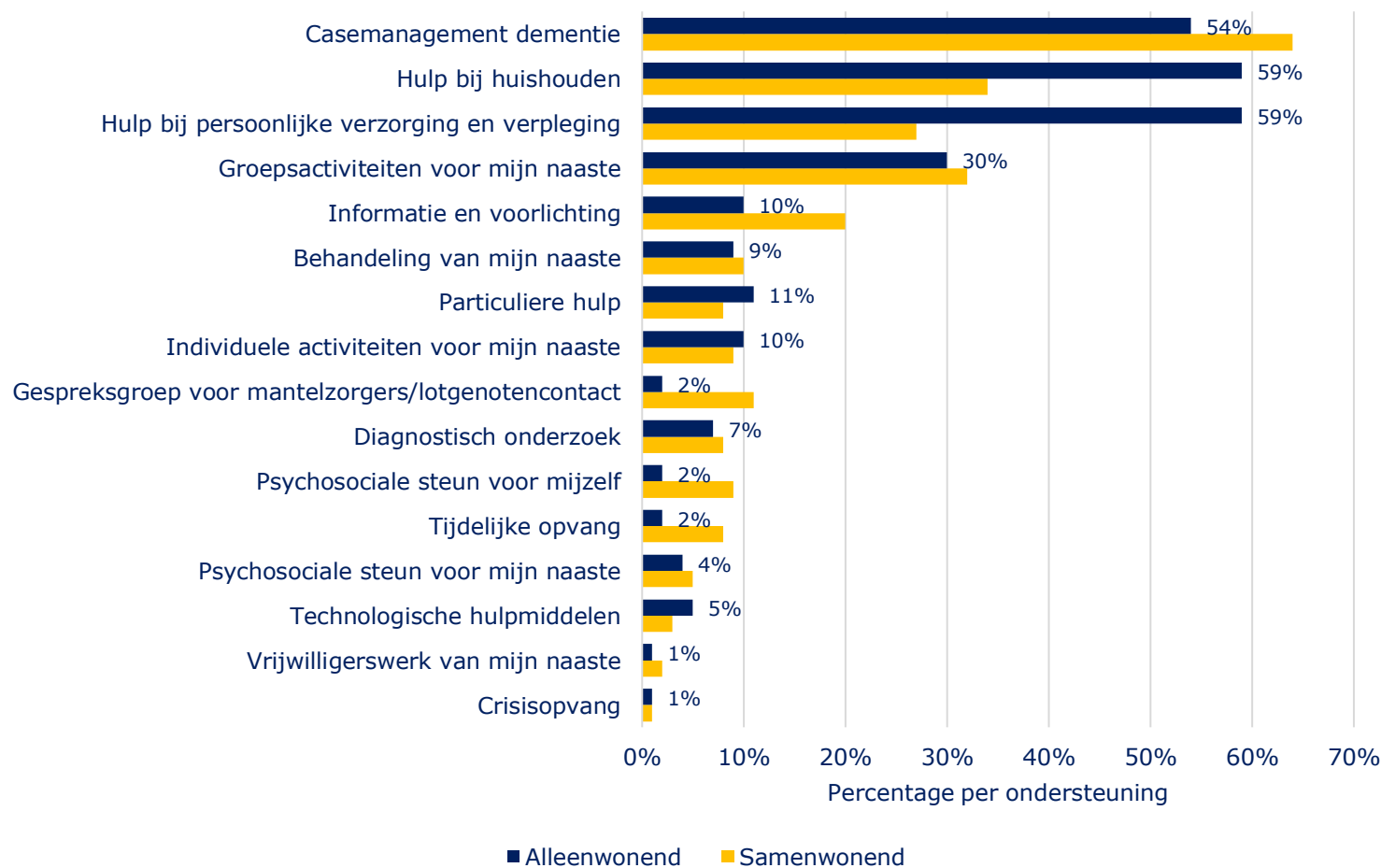
West-Brabant West: (N= 44/2747)

West-Brabant Oost: (N= 33/2747)

Nederland: (N=2747/3577)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning volgens mantelzorgers in Nederland om persoon met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen (2020)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning voor mensen met dementie die alleen wonen of samenwonen.

Wanneer we kijken naar mensen met dementie die alleen of samen wonen, dan zien we dat mantelzorgers van alleenwonenden vooral casemanagement, hulp bij het huishouden en hulp bij persoonlijke verzorging en verpleging als noodzakelijk ervaren terwijl dit bij mantelzorgers van samenwonenden vooral het casemanagement en in mindere mate hulp bij het huishouden en groepsactiviteiten voor de naaste met dementie zijn.

Alleenwonend: (N=929/2823)

Samenwonend: (N=1894/2823)

Waardering professionele zorg

Nederland

West-Brabant West

West-Brabant Oost

Waardering van professionele zorg door mantelzorgers in 2020

De waardering van mantelzorgers van zorg en ondersteuning voor henzelf en/of hun naasten voor het totale aanbod van professionele zorg en ondersteuning. Het cijfer hiervoor is in West-Brabant West (7,1) en West-Brabant Oost (7,2) vergelijkbaar met de waardering van Nederland als geheel (7,2).

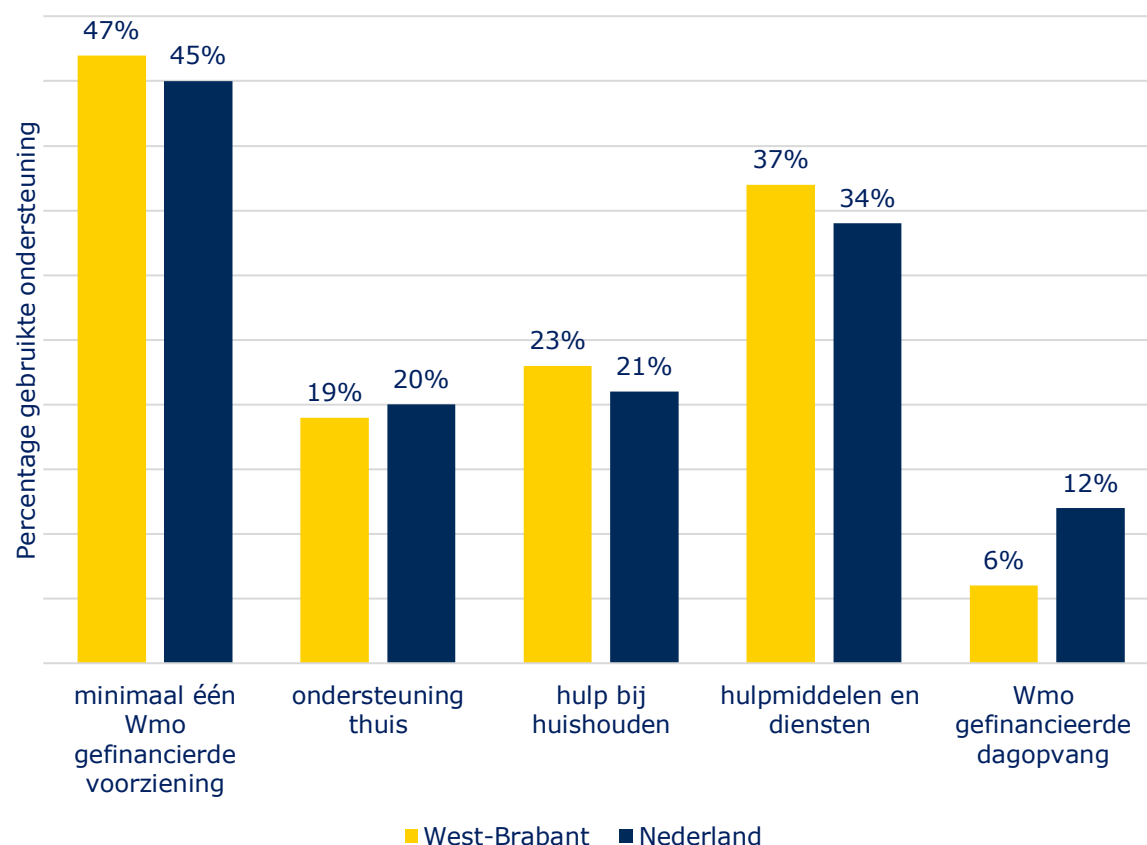
West-Brabant West: (N= 66/3563)

West-Brabant Oost: (N= 49/3563)

Nederland: (N=3563/3577)

Percentage thuiswonende mensen met dementie dat gebruik maakt van maatschappelijke ondersteuning gefinancierd vanuit de Wmo in de vorm van... (2019)

Gebruik maatschappelijke ondersteuning gefinancierd vanuit de Wmo

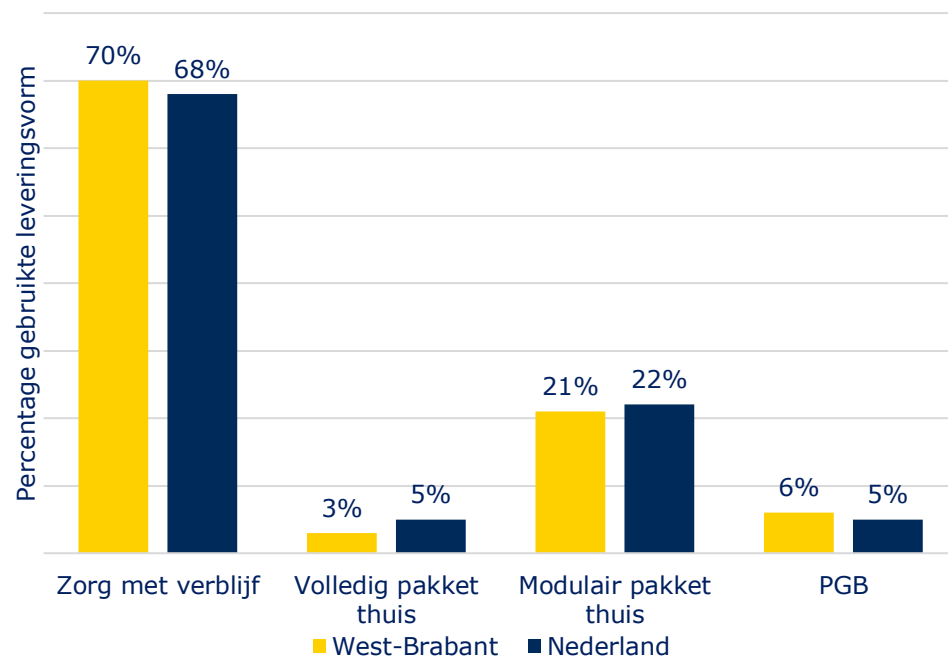
Bijna de helft van de thuiswonende mensen met dementie in de regio West-Brabant maakt gebruik van minimaal 1 Wmo gefinancierde voorziening. Daarbij maakt een op de vijf van de thuiswonende mensen met dementie in West-Brabant gebruik van ondersteuning thuis waar ook dagbesteding en groepsgerichte ondersteuning onder valt. Zowel het gebruik van minimaal 1 Wmo voorziening als het gebruik van de voorziening thuis is vergelijkbaar met het gebruik van voorzieningen in heel Nederland. Daarentegen maakt in West-Brabant 6% gebruik van Wmo gefinancierde dagopvang. Dit percentage is in Nederland als geheel (12%) beduidend hoger.

Onder ondersteuning thuis vallen: persoonlijke begeleiding, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf, dagbesteding en andere groepsgerichte ondersteuning

Onder hulpmiddelen en diensten vallen: woon- en vervoersdiensten en voorzieningen, rolstoelen en overige hulpmiddelen.

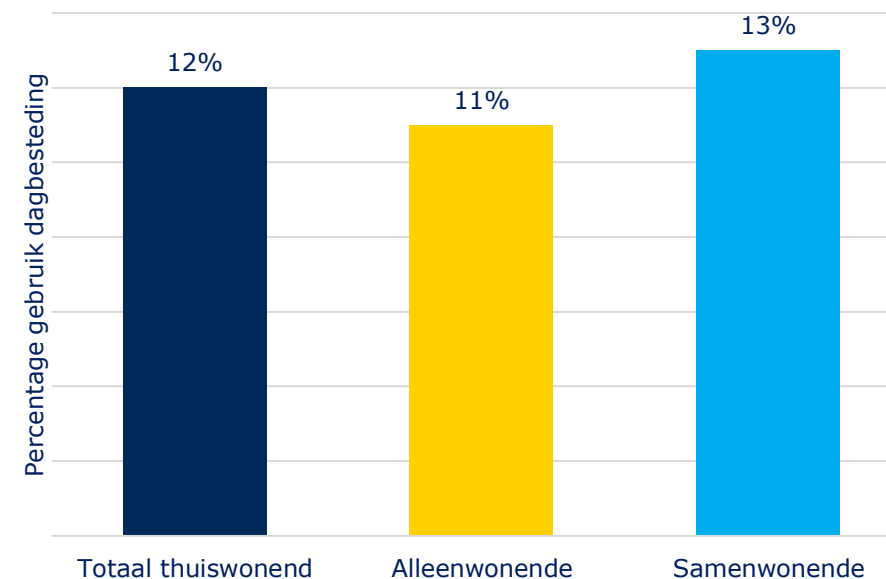
*West-Brabant is hier niet uitgesplitst in West-Brabant West en Oost

Gebruikte Wlz leveringsvormen (2019)

*West-Brabant is hier niet uitgesplitst in West-Brabant West en Oost

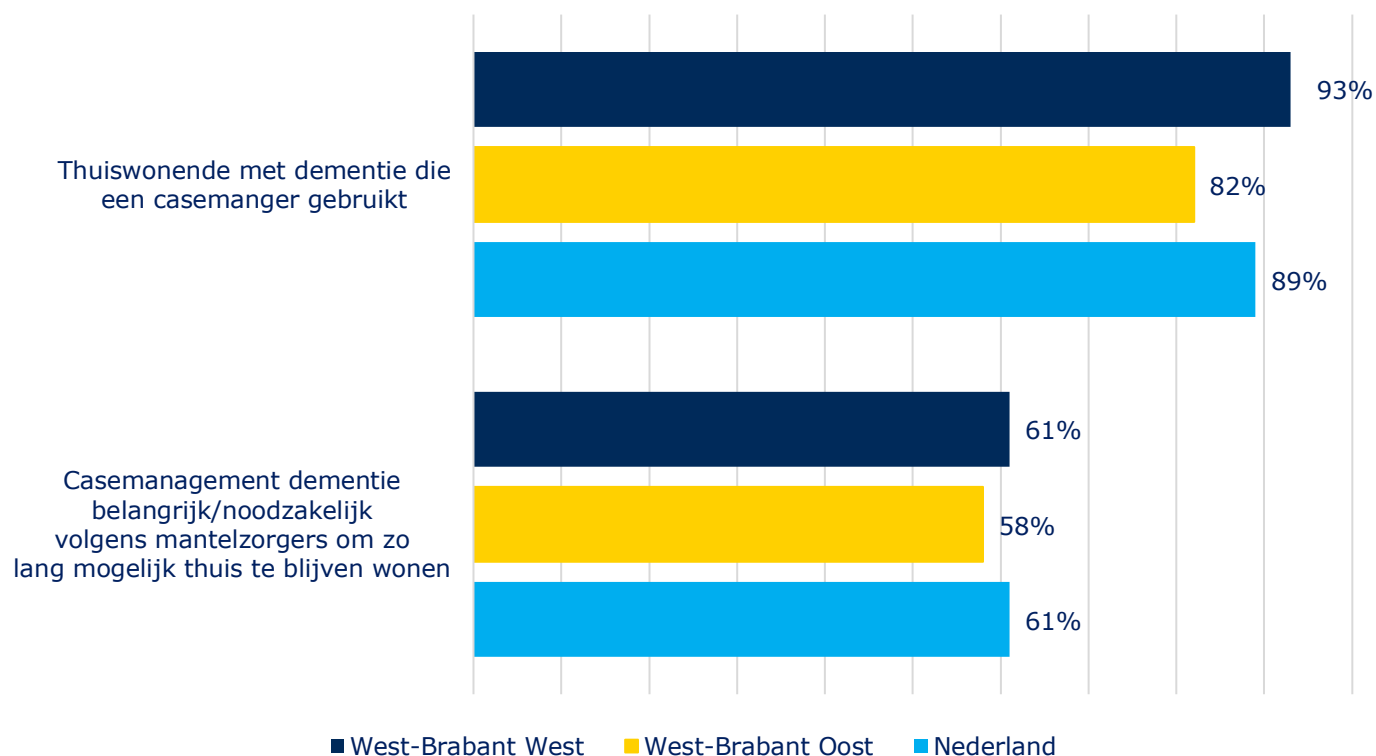
Gebruik van dagbesteding zonder Wlz indicatie gefinancierd vanuit de Wmo in Nederland (2019)

Gebruik van dagbesteding zonder Wlz indicatie gefinancierd vanuit de Wmo in Nederland

In de figuur is het percentage weergegeven van mensen met dementie dat gebruik maakt van dagbesteding zonder Wlz indicatie maar met een Wmo indicatie. De cijfers hiervoor zijn uit 2019 en afkomstig van de website 'dementiezorg voor elkaar'.

Casemanager dementie voor naaste: gebruik en belang/noodzaak

Gebruik en belang/noodzaak van de casemanager

In de bovenste drie staven van de figuur wordt weergegeven welk percentage van de naasten met dementie gebruik maakt van een casemanager voor de regio's West-Brabant West, West-Brabant Oost en Nederland.

In de onderste drie staven van de figuur wordt weergegeven welk percentage van de mantelzorgers de casemanager belangrijk en/of noodzakelijk acht om de naaste zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen.

West Brabant West: (N= 44/2747)

West Brabant Oost: (N= 33/2747)

Nederland: (N=2747/3577)

REGIOBEELD DEMENTIE

DEEL B: ETTEN-LEUR & ZUNDERT

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

Totstandkoming regiobeeld – deel B

De afdeling onderzoek van de GGD West-Brabant (GGD WB) heeft in samenwerking met de leden van de projectgroep een vragenlijst ontwikkeld om het bestaande aanbod voor mensen met (beginnende) dementie en/of hun naasten in kaart te brengen. De vragenlijst is verstuurd naar de bij de projectgroep bekende aanbieders in de gemeenten Etten-Leur en Zundert.

Het doel van de vragenlijst was om zo veel mogelijk zicht te krijgen op welk aanbod er beschikbaar is in deze gemeenten, hoe mensen bij het aanbod terecht komen én hoe het gebruik van het aanbod is. De resultaten dienen als input voor het vormgeven van het plan van aanpak om te komen tot zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie en mantelzorgers.

In deze vragenlijst is specifiek gevraagd naar groepsaanbod of groepsactiviteiten die vanuit lokale organisaties aangeboden wordt aan mensen met (beginnende) dementie en/of mantelzorgers.

NB

**Het overzicht is niet volledig. Niet alle aanbieders in de gemeente hebben de vragenlijst (volledig) ingevuld. Daarnaast zou er mogelijk een aanbieder kunnen ontbreken die niet bekend was bij de projectgroep.*

***In de resultaten worden de antwoorden gepresenteerd zoals gegeven door de aanbieder.*

Deel B: Etten-Leur

Aanbod dagactiviteiten Etten-Leur

Zes organisaties in Etten-Leur hebben de vragenlijst over het aanbod van dagactiviteiten ingevuld. Deze organisaties verzorgen in totaal 10 dagactiviteiten in Etten-Leur.

- Stichting IJgenwys en Anders: Groepsdagbesteding
- Surplus Welzijn: Creatieve Werkplaats, Ontmoetingsgroep voor mensen met dementie, Ondersteuningsgroep partners mensen met dementie*, Kaartspel Jokeren en DemenTalent
- Stichting de Achtertuin: Muziekmiddag
- Buurtsportcoach: Zwemmen met een verzorgende, fitroute/fittuin
- Avoord: Het Buitenhuis
- De Zorgboerderij Etten-Leur: Zorgboerderij

* De ondersteuningsgroep partners mensen met dementie (aanbod voor mantelzorgers) wordt apart beschreven en is dus niet meegenomen onderstaande omschrijvingen en tabellen gericht op activiteiten voor mensen met dementie.

1. Aanbod voor mensen met dementie

Omschrijving per activiteit voor mensen met dementie

Organisatie	Groepsactiviteit	Omschrijving
Stichting IJgenswijs en Anders	Groepsdagbesteding	Het groepsgewijs verzorgen van ezels, eenden, herten, kippen en anders kleinvee. Hierbij wordt de combinatie gemaakt tussen actieve dagbesteding en beleavingsgerichte dagbesteding. Contact tussen mensen is het belangrijkste waarbij door middel van concept MISC, wat behoort tot de positieve ontwikkelingspsychologie, de prikkeling gegeven wordt voor cognitieve uitdagingen. Plat gezegd is het gebruiken van het gedachten kastje de grootste uitdaging tegen achteruitgang. In dat kader zijn hier ook heel veel oude en nieuwe gebruiksartikelen als wand decoratie opgehangen, dit bevordert het gesprek tussen jong en oud waardoor uitdagingen blijven.
Surplus Welzijn	Creatieve Werkplaats	Door te tekenen, te schilderen en op andere manieren creatief bezig te zijn, maken mensen contact met hun omgeving. Op de creatieve werkplaats wordt in alle opzichten rekening gehouden met persoonlijke mogelijkheden.
Surplus Welzijn	Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie	Ontmoetingsgroep voor mensen met beginnende dementie die behoefte hebben aan contact met lotgenoten. De mensen met dementie bepalen zelf waar het gesprek over gaat, er is geen thema aan verbonden en men leert van elkaar. De activiteit is ontstaan vanuit een contact bij DemenTalent waarbij iemand met beginnende dementie aangaf hier behoefte aan te hebben. Samen met diegene heeft een professional geholpen om de activiteit op te zetten. Letterlijk en figuurlijk een activiteit voor en door mensen met beginnende dementie. De activiteit staat nog in de kinderschoenen en moet nog verder groeien. Er is ook een regelmatig verloop omdat het proces van dementie bij niemand hetzelfde gaat.
Surplus Welzijn	Kaartspel Jokeren	Een gezamenlijke activiteit voor groepen vanaf 3 tot max 5 personen. Met meerdere mensen worden meerdere groepen gecreëerd. Doel is om met de herkenbare handelingen van het spel het cognitief vermogen te prikkelen. Denk b.v. aan verbindingen leggen met het spel zelf en het sociaal vermogen te bevorderen (o.a. weten en er naar handelen wanneer het iemands beurt is).
Surplus Welzijn	DemenTalent	Bij DemenTalent word er gekeken naar de mogelijkheden en talenten van mensen met geheugenproblematiek en/of dementie. Elke persoon is anders en heeft zijn of haar eigen voorkeuren en wensen. Vanuit de talenten en interesses van mensen met dementie word er op zoek gegaan naar een vrijwilligersfunctie op maat of deelname aan een activiteit/voorziening in het voorliggende veld op maat.
Stichting De Achtertuin	Muziekmiddag	voorbeeld: De dagbesteding voor thuiswonende mensen met dementie heeft bij ons een muziekmiddag besproken. Wij spreken een prijs af voor het verzorgen van deze middag. We regelen een regionale artiest of muziek van usb stick. Voor een hele grote groep plaatsen wij een tent, tot 20 personen kan in onze tuinkamer. Wij zorgen voor hapjes en drankjes en onze gastvrouwen (vrijwilligers) vermaken onze gasten door samen mee te zingen en/of te dansen (indien mogelijk). Heel vaak zien we verbazing en ontroering van meegekomen familie hoe hun naaste reageert op muziek en soms hele stukken tekst meezingt. Er gebeuren dingen die ze al jaren niet hebben opgemerkt. Daar doen wij het als stichting voor, deze gasten aandacht geven en met een grote glimlach weer naar huis laten gaan.
Buurtsportcoach	Fitroute, fittuin	Elke donderdag hebben inwoners uit Etten-Leur de mogelijkheid om met de buurtsportcoach buiten te bewegen. Het bewegen is van 10.45 tot 11.30 uur. Hierna is de mogelijkheid om gezamenlijk koffie te drinken bij Klosstergaard.
Buurtsportcoach	Zwemmen met een verzorgende	Twee keer in de maand organiseren wij samen met Curio leerlingen verzorging, voor cliënten van Avoord en wijkbewoners de mogelijkheid om te bewegen in het water. Het is op een donderdag van 11.00-11.45 uur. Leerlingen helpen mee met het omkleden en het begeleiden in het water. Deelnemers kunnen zelf bepalen wat ze dit uur willen en er worden spelvormen aangeboden.
Avoord	Het Buitenhuis	Het Buitenhuis is er speciaal voor breed georiënteerde ouderen door opleiding en/of levenservaring met verminderde geestelijke vitaliteit. Speciaal voor deze nog zelfstandige wonende ouderen (55+) biedt Avoord een actief en afwisselend programma gericht op culturele en maatschappelijke onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan themagerichte gesprekken, muzikale activiteiten, bezoek aan een museum of theater en bewegingsactiviteiten zoals yoga en wandelen.
Zorgboerderij	Zorgboerderij	Buitenactiviteiten, verzorgen dieren, moestuin in kleinschalige zorgboerderij

Doelgroepen dagactiviteiten in Etten-Leur

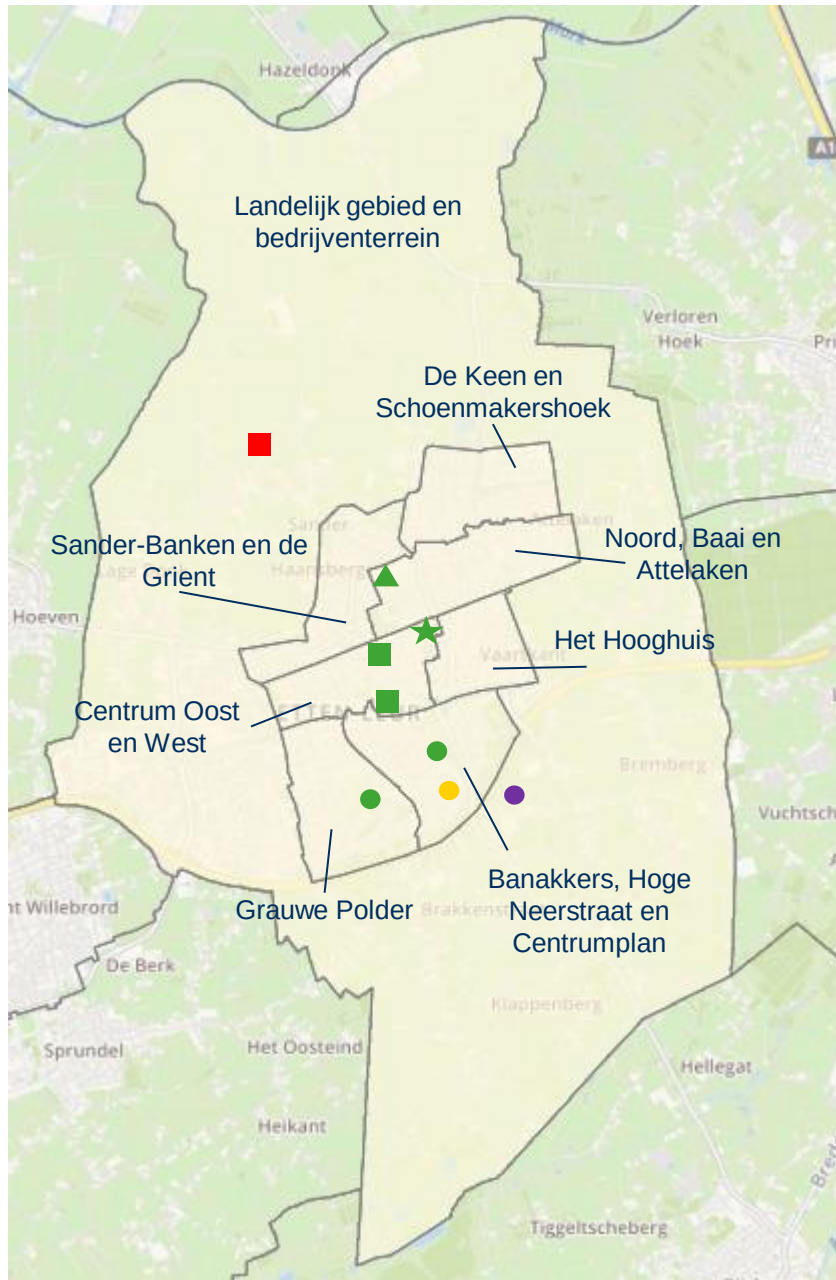
Leeftijden

- Voor alle leeftijdsgroepen (<55, 55+, 65+, 75+ en 85+)
- Voor 55-plussers, 65-plussers, en 75-plussers
- Voor 55-plussers
- Voor < 55 jaar, 55-plussers, 65-plussers en 75-plussers

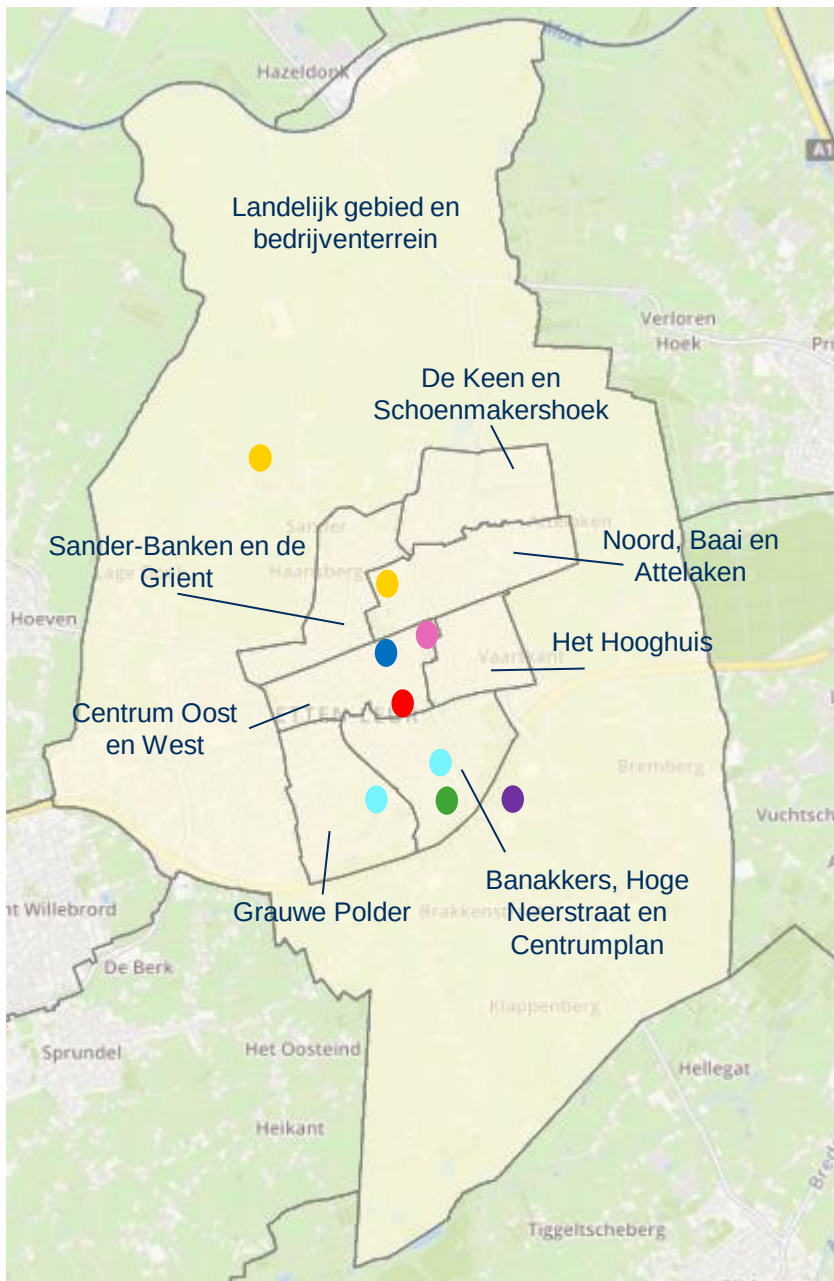
Geslacht

- Meer mannen dan vrouwen
- Meer vrouwen dan mannen
- Ongeveer gelijk
- Onbekend

* Dementaal van Surplus is niet weergegeven, dit is Etten-Leur breed. Zij richten zich op alle leeftijden en zien meer mannen dan vrouwen

Openingsdagen dagactiviteiten Etten-Leur

- Elke dag open (doordeweekse dagen)
- Elke dag (doordeweeks) behalve maandag
- Elke dag behalve donderdag
- Alleen op dinsdag, donderdag en vrijdag open
- Alleen op donderdag
- Alleen op dinsdag open
- Alleen op maandag open

* Dementalent van Surplus is niet weergegeven, dit is Etten-Leur breed. Zij zijn elke dag open, behalve vrijdag

Doelgroep dagactiviteiten

Dagactiviteit	Mensen met dementie	Mensen met dementie en hun naasten	Mensen met een zorg/ondersteuningsbehoefte waaronder mensen met dementie	Anders
Stichting IJgenwijs en Anders	X		X	
Surplus-Creatieve Werkplaats		X	X	
Surplus Welzijn-Ontmoetingsgroep en voor mensen met dementie	X			
Surplus- kaartspel Jokeren				X
Surplus Welzijn-DemenTalent	X		X	
Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag	X	X	X	
Fitroute, Fittuin				X
Het Buitenhuis			X	
Zorgboerderij			X	
Zwemmen met de verzorgende	X			

De meeste activiteiten richten zich op mensen met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte, waaronder mensen met dementie (N=6) en op mensen met dementie (N=5). De dagactiviteit 'Jokeren' richt zich op iedereen die het spel kent en de dagactiviteit 'Fitroute, Fittuin' richt zich op iedereen die graag in de buitenlucht aan de conditie wilt werken. De mix in doelgroep kan een positief effect hebben op de deelnemers.

Leeftijdsdoelgroep dagactiviteiten

Dagactiviteit	Jonger dan 55	55-plussers	65-plussers	75-plussers	85-plussers	Alle leeftijden
Stichting IJgensijs en Anders						X
Surplus-Creatieve Werkplaats		X	X	X		
Surplus Welzijn-Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie						X
Surplus- kaartspel Jokeren						X
Surplus Welzijn-DemenTalent						X
Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag		X				
Fitroute, fittuin						X
Het Buitenhuis						X
Zorgboerderij	X	X	X	X		
Zwemmen met een verzorgende						X

Voor iedere dagactiviteit is uitgevraagd wat de leeftijdsdoelgroep van de desbetreffende activiteit is. Organisaties konden hierbij meerdere leeftijdscategorieën kiezen. Zeven van de tien activiteiten worden voor alle leeftijden georganiseerd.

Leeftijdsverdeling deelnemers dagactiviteiten

Dagactiviteit	Jonger dan 55	Tussen 55 en 65 jaar	Tussen 65 en 75 jaar	Ouder dan 75 jaar
Stichting IJgensijs en Anders	X	X	X	X
Surplus-Creatieve Werkplaats			X	
Surplus Welzijn- Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie			X	X
Surplus- kaartspel Jokeren			X	X
Surplus Welzijn-DemenTalent			X	X
Stichting De Achtertuin- Muziekmiddag		X	X	X
Fitroute, Fittuin	X	X	X	X
Het Buitenhuis	-	-	-	-
Zorgboerderij	X	X	X	X
Zwemmen met de verzorgende				X

Naast de uitvraag van de leeftijdsdoelgroep, is gekeken naar de daadwerkelijke leeftijd van de deelnemers. Ook hierbij was het mogelijk meerdere leeftijdscategorieën te kiezen. Zoals te zien in onderstaande tabel, zijn deelnemers van de dagactiviteiten het vaakst 65 plussers.

Aantal deelnemers

Dagactiviteit	Totaal aantal deelnemers per week	Aantal unieke deelnemers per week
Stichting IJgenswijs en Anders	184	34
Surplus-Creatieve Werkplaats	-	13
Surplus Welzijn-Ontmoetingsgroep en voor mensen met dementie	4 per maand	4 per maand
Surplus- kaartspel Jokeren	14	8
Surplus Welzijn-DemenTalent	5	5
Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag	30	25
Fitroute, Fittuin	12	12
Het Buitenhuis	-	-
Zorgboerderij	30	12
Zwemmen met de verzorgende	5	4/5

In de tabel zijn het totaal aantal deelnemers per week en aantal unieke deelnemers per week weergegeven.

Kenmerken dagactiviteiten

Dagbesteding wordt begeleidt door:	Aantal dagactiviteiten:
Vrijwilliger	2
Professional	2
Een professional i.s.m. een vrijwilliger	5
Anders	
• Professional i.s.m. een leerling CIOS	1

De meeste dagactiviteiten worden begeleid door een professional in samenwerking met een vrijwilliger (N=5).

Kenmerken dagactiviteiten

Het merendeel van de activiteiten is extramuraal. Daarnaast vinden twee activiteiten plaats in het voorliggend veld en is één activiteit zowel intra- als extramuraal.

Intramuraal/extramuraal:	Aantal dagactiviteiten:
Intramuraal	0
Extramuraal	7
Anders, namelijk	
• Activiteit in voorliggend veld	2
• Zowel intramuraal als extramuraal	1

De aangeboden dagactiviteiten zijn grotendeels vrij toegankelijk. Slechts twee activiteiten zijn niet vrij toegankelijk. Daarnaast geldt voor twee dagactiviteiten dat ze zowel vrij als niet vrij toegankelijk zijn.

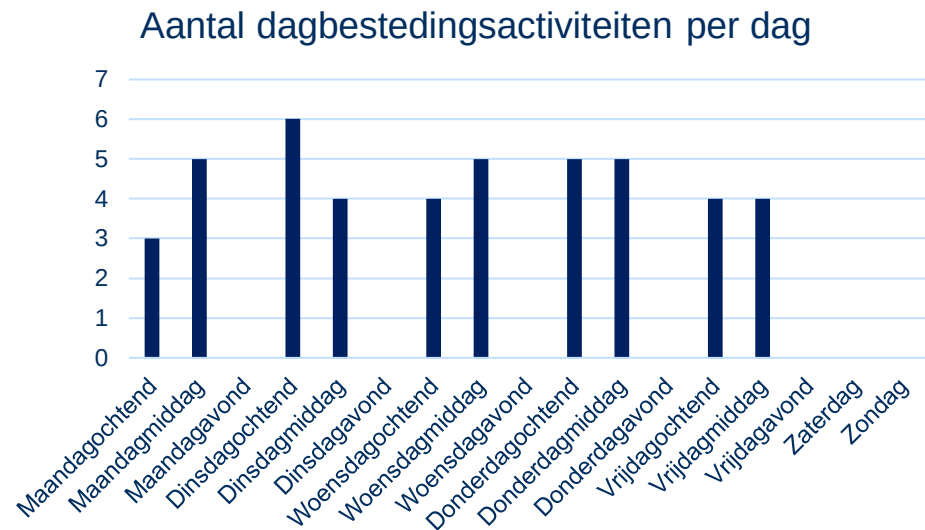
Vrij toegankelijk/niet vrij toegankelijk	Aantal dagactiviteiten:
Vrij toegankelijk	6 (stichting IJgenwys en anders, Creatieve werkplaats, Ontmoetingsgroep voor mensen met Dementie, DemenTalent, zwemmen met een verzorgende, Fitroute, Fittuin)
Niet vrij toegankelijk	2 (Het buitenhuis, Zorgboerderij)
Beiden	2 (Muziekmiddag, Kaartspel Jokeren)

Kenmerken dagactiviteiten

Dagactiviteit	Geen beschikking	Wmo beschikking	Wlz indicatie
Stichting IJgenswijs en Anders		X	X
Surplus-Creatieve Werkplaats	X		
Surplus Welzijn- Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie	X		
Surplus- kaartspel Jokeren	X		
Surplus Welzijn-DemenTalent	X		
Stichting De Achtertuin- Muziekmiddag	X		
Fitroute, Fittuin	X		
Het Buitenhuis		X	X
Zorgboerderij		X	X
Zwemmen met de verzorgende	X		

Voor het merendeel van de dagactiviteiten is geen beschikking nodig om hieraan deel te mogen nemen (N=7). Aan drie activiteiten kan enkel deelgenomen worden wanneer men een Wmo beschikking of Wlz indicatie heeft.

Momenten waarop dagactiviteiten worden aangeboden

Zoals te zien in de figuur, worden op dinsdagochtend de meeste dagactiviteiten aangeboden. In het weekend en op doordeweekse avonden vinden er geen dagactiviteiten plaats.

Frequentie dagactiviteiten: Wekelijks en vakantie

Vindt de dagactiviteit wekelijks plaats?

Ja

Aantal dagactiviteiten:

5 (Het buitenhuis, Kaartspel Jokeren, Stichting IJgenwijs en Anders, Zorgboerderij en Fitroute, Fittuin)

Nee, licht toe

- Een keer per maand 1 (Ontmoetingsgroep voor mensen met Dementie)
- Alleen op aanvraag 1 (Muziekmiddag)
- Maatwerk 1 (DemenTalent)
- Eens in de twee weken 2 (Creatieve Werkplaats, zwemmen met een verzorgende)

Vindt de dagactiviteit tijdens vakantieperiode plaats?

Ja

Aantal dagactiviteiten

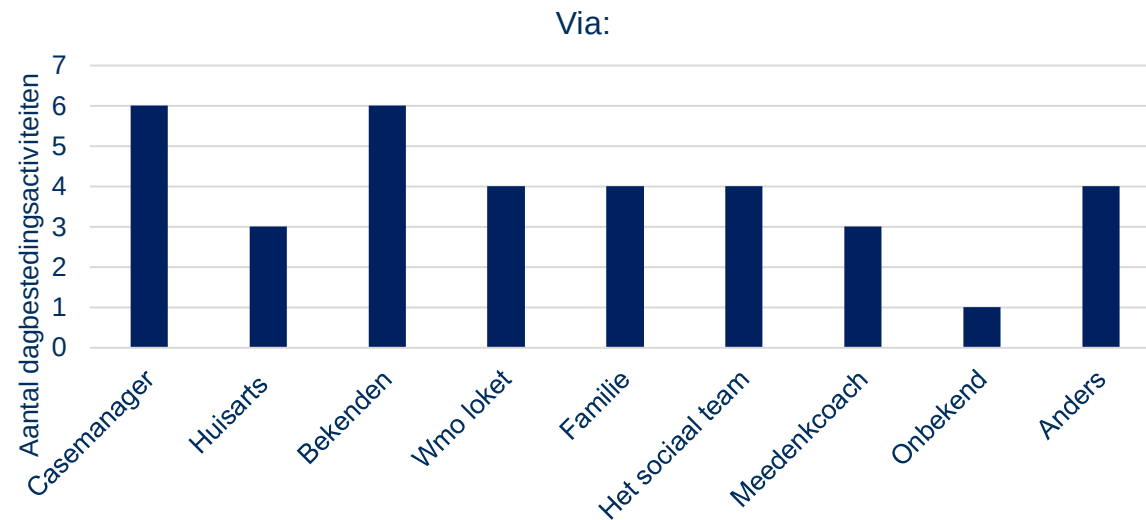
6 (Het buitenhuis, muziekmiddag, Kaartspel Jokeren, Stichting IJgenwijs en Anders, Zorgboerderij, Ontmoetingsgroep voor mensen met Dementie)

Nee, licht toe

- Er zijn geen leerlingen om de activiteiten te begeleiden 1 (Zwemmen met een verzorgende)
- In de schoolvakantie is er geen activiteit en in de zomervakantie aangepast 1 (Fitroute, Fittuin)
- Verschilt per locatie of de activiteiten doorgaan 1 (DemenTalent)
- Niet in juli, augustus en december 1 (Creatieve werkplaats)

De helft van de dagactiviteiten vindt wekelijks plaats. De meeste activiteiten vinden ook tijdens vakantieperiodes plaats (N=6).

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

De meeste deelnemers komen bij de activiteiten terecht via bekenden en casemanagers (N=6). Eén organisatie geeft aan niet te weten hoe de deelnemers bij de activiteit terecht komen. Een aantal organisaties geven aan dat deelnemers via een andere route dan de hiergenoemde bij de dagactiviteit komen (zie toelichting en voor een overzicht per dagactiviteit de volgende dia).

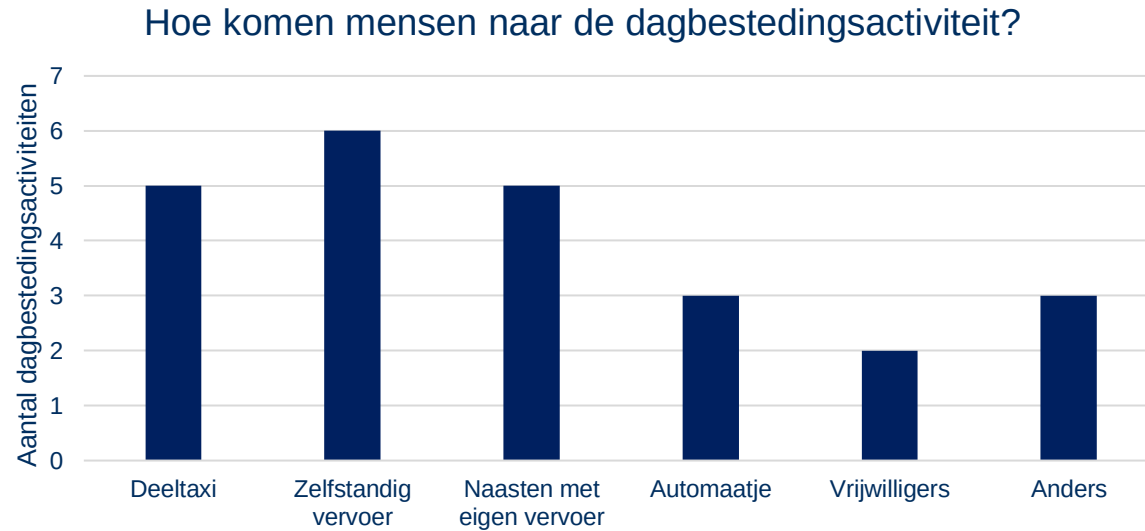
Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

Dagactiviteit	Case-manager	Huisarts	Bekenden	Wmo loket	Familie	Het sociaal team	Meedenk coach	Anders
Stichting IJgenswijs en Anders	X		X		X			
Surplus-Creatieve Werkplaats			X			X		
Surplus Welzijn- Ontmoetingsgroep en voor mensen met dementie	X			X			X	
Surplus- kaartspel Jokeren								X
Surplus Welzijn- DemenTalent	X	X	X	X	X		X	
Stichting De Achtertuin- Muziekmiddag	X	X	X	X	X	X	X	X
Fitroute, Fittuin	X		X			X		X
Het Buitenhuis	-	-	-	-	-	-	-	
Zorgboerderij				X	X	X		
Zwemmen met de verzorgende	X	X	X					X

Over de volgende dagactiviteiten werden nog andere manieren benoemd om bij hen terecht te komen:

- Kaartspel Jokeren: bezoekers komen regulier naar huiskamer. Tot voor kort via Wmo indicatie.
- De achtertuin: Nieuwsbrief, wijkverpleegkundigen, activiteitenbegeleiders
- Zwemmen met een verzorgende: via de buurtsportcoach
- Fitroute, Fittuin: via Facebook en Bode.

Vervoer naar dagactiviteit

Deelnemers van de dagactiviteiten komen voornamelijk naar de activiteit via zelfstandig vervoer (N=6), naasten met eigen vervoer (N=5) en de deeltaxi (N=5). Bij sommige dagactiviteiten kwamen deelnemers ook op andere manieren naar de activiteit (zie volgende dia voor toelichting en een overzicht per dagactiviteit).

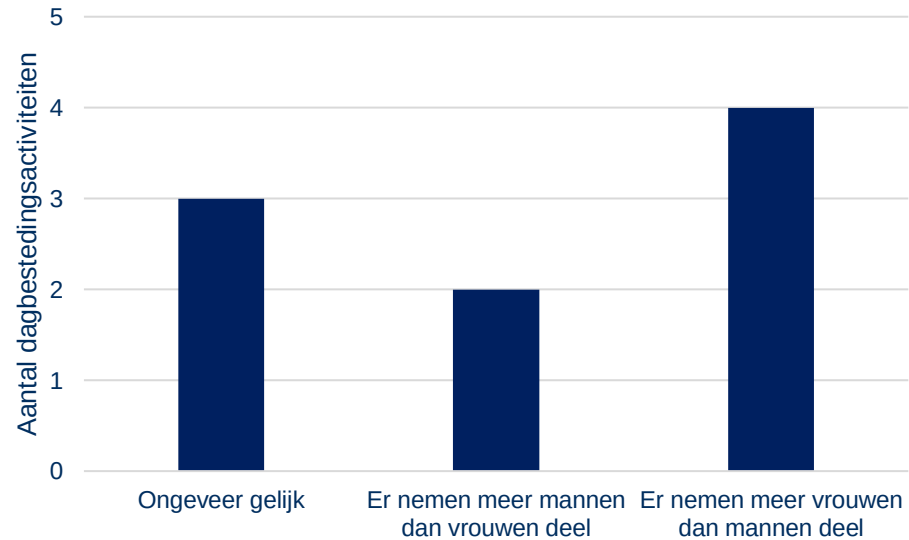
Vervoer naar dagactiviteit

Dagactiviteit	Deeltaxi	Zelfstandig vervoer	Naasten met eigen vervoer	Automaatje	Vrijwilligers
Stichting IJgenswijs en Anders					X
Surplus-Creatieve Werkplaats		X	X		
Surplus Welzijn-Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie		X	X		
Surplus-kaartspel Jokeren	X	X		X	
Surplus Welzijn-DemenTalent	X	X	X	X	
Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag	X		X	X	
Fitroute, Fittuin	X	X			
Het Buitenhuis	-	-	-	-	-
Zorgboerderij	X	X			
Zwemmen met de verzorgende			X		X

Over de volgende dagactiviteiten werden nog andere vervoersmogelijkheden genoemd:

- Stichting IJgenswijs en Anders: Eigen vervoerdienst van beroepskrachten
- Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag : Mogelijkheid bespreken in- en uitstap bus
- Zorgboerderij: Vervoer zorgboerderij

Verdeling mannen & vrouwen

Bij drie activiteiten is de verdeling tussen mannen en vrouwen ongeveer gelijk. Vier dagactiviteiten worden meer door vrouwen dan door mannen bezocht. Van één activiteit is de verdeling onbekend.

Migratieachtergrond

Achtergrond deelnemers	Aantal dagactiviteiten:
Deelnemers met Nederlandse achtergrond	7
Deelnemers met zowel een Nederlandse achtergrond als Westerse migratieachtergrond	1
Deelnemers met zowel een Nederlandse achtergrond, Westerse migratieachtergrond als niet Westerse migratieachtergrond	1

De (migratie)achtergrond van mensen die gebruik maken van de dagactiviteiten is voor de verschillende organisaties in kaart gebracht.

De meeste dagactiviteiten hebben deelnemers met een Nederlandse achtergrond (N=7). Van één dagactiviteit is de achtergrond van de deelnemers niet bekend. Er is geen specifiek aanbod voor mensen met een migratieachtergrond.

Redenen voor uitval

Achtergrond deelnemers	Aantal dagactiviteiten:
Vanwege ziekte of achteruitgang van lichamelijk gezondheid	8
Vanwege achteruitgang van de geestelijke gezondheid	7
Omdat zij niet in de groep passen	0
Vanwege problemen met vervoer naar de locatie	2
Taalbarrière	0
Anders, namelijk	3

De meest voorkomende redenen voor uitval van deelnemers zijn achteruitgang van de geestelijke gezondheid (N=8) en de lichamelijke gezondheid (N=7).

Zie voor een overzicht per dagactiviteit de volgende dia.

Redenen voor uitval

Dagactiviteit	Vanwege zieke of achteruitgang van lichamelijk gezondheid	Vanwege achteruitgang van de geestelijke gezondheid	Taalbarrière	Omdat zij niet in de groep passen	Vanwege problemen met vervoer naar de locatie
Stichting IJgenswijs en Anders	X	X			
Surplus-Creatieve Werkplaats		X			
Surplus Welzijn-Ontmoetingsgroepen voor mensen met dementie	X	X			
Surplus-kaartspel Jokeren	X	X			
Surplus Welzijn-DemenTalent	X	X			X
Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag	X	X			X
Fitroute, Fittuin	X				
Het Buitenhuis	-	-	-	-	
Zorgboerderij	X	X			
Zwemmen met de verzorgende	X				

Over de volgende dagactiviteiten werden nog andere redenen voor uitval genoemd:

- Stichting IJgenswijs en Anders: Beschermd gaan wonen of overlijden
- Stichting De Achtertuin-Muziekmiddag: Hier hebben wij als stichting niet direct mee te maken wat de groepen betreft. Individueel vanwege achteruitgang of vervoersproblemen.
- Fitroute, Fittuin: het vinden van een andere sport

2. Aanbod voor mantelzorgers van mensen met dementie

Omschrijving activiteit voor mantelzorgers van mensen met dementie

Ondersteuningsgroep partners van mensen met dementie van Surplus Welzijn

Omschrijving: 1x per jaar is er een cursus voor mantelzorgers van mensen met dementie, hoe om te gaan met maar ook om meer inzicht te krijgen. Een aantal bijeenkomsten waarin aandacht geschonken wordt aan de oorzaken en gevolgen van dementie en de draagkracht van de mantelzorger. Daarop volgend zijn diverse ondersteuningsgroepen ontstaan in de afgelopen jaren waarbij mantelzorgers 1 keer per maand samen komen. Dit is lotgenotencontact waarbij de naasten ondersteuning en begrip vinden bij elkaar. Erkenning en herkenning is hierbij een groot onderdeel in de groepen. Het gesprek vindt vaak plaats aan de hand van gesprekskaarten/methodieken om ervoor te zorgen dat een ieder zijn/haar verhaal kwijt kan. De mantelzorgers kunnen daarnaast wekelijks op donderdagochtend terecht in het steunpunt zorg voor een ander bij de open koffie inloop waar vrijwillige mantelzorgcoaches hen opvangen.

Doelgroep: alle leeftijdsgroepen, alle mantelzorgers waaronder ook mantelzorgers voor mensen met dementie

Begeleiding: Een aantal groepen worden door een professional begeleid en één groep door 2 vrijwillige mantelzorgcoaches.

Toegang tot voorziening: Het betreft een voorziening in het voorliggend veld. Zowel vrij toegankelijk als niet vrij toegankelijk. Er is geen beschikking vanuit de Wmo of WLz nodig.

Locatie: Valpoort 153, 4873 BR Etten-Leur

Momenten van aanbod: maandagmiddag, maandagavond, dinsdagochtend, donderdagochtend.

De open inloop vindt wekelijks plaats op donderdagochtend van 10.00 - 12.00uur. De 3 ondersteuningsgroepen voor naasten van mensen met dementie vinden 1x per maand plaats. De 2 ondersteuningsgroepen voor mantelzorgers van mensen met NAH vinden gemiddeld 1x per maand plaats.

De activiteiten vinden ook in de vakantieperiodes plaats.

Beschrijving aantallen deelnemers en kenmerken daadwerkelijke deelnemers

Aantal deelnemers per week: 36 (exacte telling op basis van registraties)

Aantal unieke deelnemers per week: 34 (exacte telling op basis van registraties)

Mensen nemen deel vanaf 55 jaar en hebben een Nederlandse achtergrond. Er nemen meer vrouwen dan mannen deel aan de activiteit.

Deelnemers komen bij het aanbod terecht via: de casemanager dementie, de huisarts en/of praktijkondersteuner van de huisarts, bekenden, het Wmo loket, via familie en via de Meedenk coach.

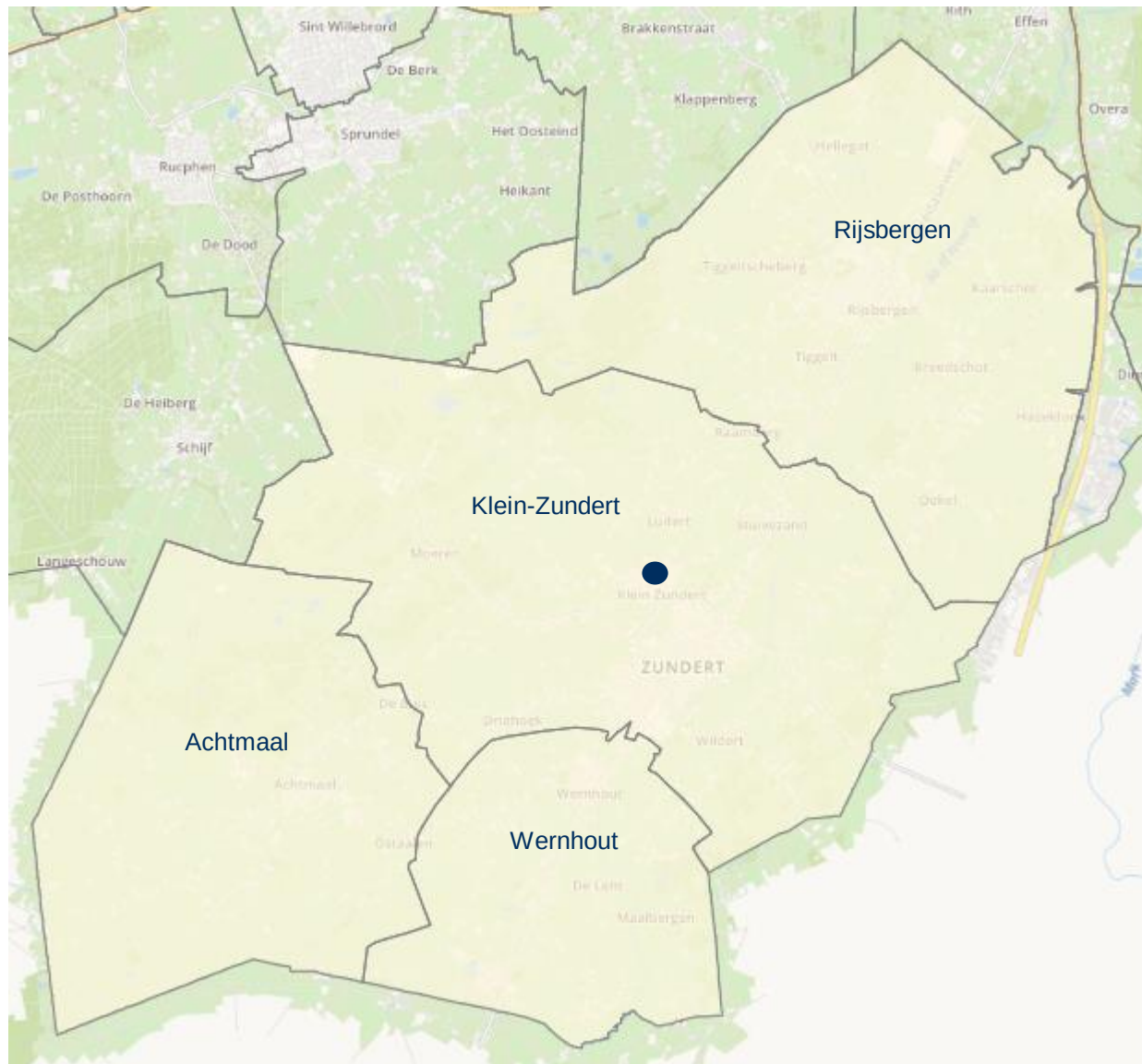
Vervoer: deelnemers komen zelfstandig naar de locatie.

Deelnemers stoppen met deelname aan de activiteit vanwege ziekte of achteruitgang van hun lichamelijke of geestelijke gezondheid, omdat zij niet in de groep passen of vanwege opname of overlijden van hun partner.

Deel B: Zundert

Aanbod dagactiviteiten Zundert

Eén organisatie uit Zundert heeft de vragenlijst over het aanbod van dagactiviteiten ingevuld. Dit betreft de Zorgboerderij Zundert. De dagactiviteit die zij aanbieden is Brain Gymmer. Door middel van spelletjes wordt het brein gestimuleerd: bijvoorbeeld een i-pad met braingymmer of tafelspelletjes zoals rummikub, memorie, solo. Wij hebben geen informatie gekregen van aanbod voor mantelzorgers van mensen met dementie.

Aanbod dagactiviteiten Zundert

Zorgboerderij Zundert is open op maandag, dinsdag en donderdag

Richt zich op 65+

Heeft meer mannen dan vrouwen

Kenmerken deelnemers dagactiviteiten

Zorgboerderij Zundert

Leeftijdsdoelgroep	65-plussers
Daadwerkelijke leeftijd deelnemers	Tussen de 65-75 jaar
Doelgroep	Mensen met dementie
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond
Verdeling mannen & vrouwen	Meer mannen dan vrouwen
Aantal unieke deelnemers per week	518

Kenmerken dagactiviteiten

Zorgboerderij Zundert

Begeleid door	Professionals i.s.m. met een vrijwilliger
Intramuraal/extramuraal	Extramuraal
Vrij toegankelijk/niet vrij toegankelijk	Beiden
Geen beschikking/Wmo beschikking/Wlz indicatie	Wmo beschikking

Momenten waarop dagactiviteiten worden aangeboden

	Zorgboerderij Zundert
Maandagochtend	X
Maandagmiddag	X
Maandagavond	
Dinsdagochtend	X
Dinsdagmiddag	X
Dinsdagavond	
Woensdagochtend	
Woensdagmiddag	
Woensdagavond	
Donderdagochtend	X
Donderdagmiddag	X
Donderdagavond	
Vrijdagochtend	
Vrijdagmiddag	
Vrijdagavond	
Zaterdag	
Zondag	

Zoals te zien in de tabel, worden in de avonden, op woensdag en in het weekend geen dagactiviteiten georganiseerd op de Zorgboerderij.

De activiteiten vinden wekelijks op deze momenten plaats en gaan ook door tijdens vakantieperiodes.

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

Aanlooproute

Bezoekers van de Zorgboerderij komen op verschillende manieren bij de dagactiviteiten terecht:

- Via de huisarts
- Via bekenden
- Via het Wmo loket
- Via familie

Vervoer naar dagactiviteit

Bezoekers van de Zorgboerderij maken gebruik van verschillende soorten vervoer om bij de dagactiviteiten te komen:

- De deeltaxi
- Vrijwilligers
- Eigen vervoer van de voorziening

Redenen voor uitval

De meest voorkomende redenen voor uitval van deelnemers zijn achteruitgang van de geestelijke gezondheid en de lichamelijke gezondheid.

Bijlage 1: Berekening migratieachtergrond

	Westerse migratieachtergrond	Niet-westerse migratieachtergrond	Geen migratieachtergrond	Totaal
Nederland	 1828645	2392060	13186880	17407585
Aantal mensen met dementie in Nederland	 28000	14000	238000	280000
Aanname: kans op dementie per migratie achtergrond	1,5%	0,6%	1,8%	

Toelichting:

O.b.v. het aantal mensen met een migratieachtergrond in Nederland in 2020 en het aantal mensen met dementie in Nederland in 2020 is de kans op dementie berekend van mensen met een migratieachtergrond. Het betreft hier een aanname omdat er geen rekening is gehouden met factoren als geslacht en leeftijdsverdeling van de mensen met een migratieachtergrond. De voor 2020 berekende kansen zijn ook gebruikt voor de prognoseberekningen van 2025, 2030 en 2040.

Bij de berekening gebruikte bronnen:

- Prognosegegevens uit het factsheet 'mensen met dementie per gemeente 2020 over de ontwikkeling van dementie
- CBS gegevens 'Tabel 2: Bevolking; migratieachtergrond, generatie, leeftijd, regio, 1 januari. Gewijzigd op 9 juni 2022

Colofon

Uitgave

Team onderzoek van de GGD West-Brabant

Datum

6 september 2022

Tekst en grafieken

Sandra Kuiper, Manon Leemans, Jylka Koers, Marloes Doeswijk, Marjolein Stoopendaal, Linda van Loon, Caroline Kruyt

Lay-out en vormgeving

Karin de Vries

